

DVANAESTO KOLO

svezak 70.

& Copynght 1997. Maja Brajko-Livaković

Nakladnik
Znanje d.d.
IM. kralja Zvonimira 17, Zagreb

Za nakladnika
Branko Jazbec

Oblikovanje omota
Kristina Cukrov

Lektorica
Dlana Zalar

Korektorica
Nada Džqja

Tisak
Tiskara Znarje d.d., Zagrebačka 1, Zagreb, 2000.

Maja BRAJKO-LIVAKOVIĆ

KA»»

mms
mm

*Ovu knjigu posvećujem onima koji nisu život na ovoj
Zemlji ispunili kako su željeli. Tko bi znao zašto?*

*Posvećujem je i Marku B. koji se othrvao iz zagrljaja
obmane bijeloga praha i želim mu osmijeh na licu, jakost
u ruci i mir u duši - zauvijek.*

Dora i Iva provlačile su se između polica knjiga za mladež. Izvlačile su knjige, prelistavale ih i vraćale na mjesto ili približno blizu mjesta odakle su ih uzele. Bile su dobro raspoložene i cijelo vrijeme nešto su šaputale i ispod glasa se smijale. Komentirale su razne naslove, sadržaje knjiga i pisce. I jedna i druga bile su strastvene čitačice, a u knjižnici su se snalazile i plivale kao ribe u moru.

Dobro su poznavale tu knjižnicu na periferiji grada. Knjižnica je bila izrazito prostrana, s puno svjetla. Bezbroy kutaka privlačilo je tajnovitošću i nekom posebnom intimnošću u koje si se mogao zavući i u miru čitati. Ali, ako si bio loše odgojen ili te onaj drugi opaki glas u tebi stalno pobjeđivao, onda si u tim malim, tajnovitim mjestima mogao očitovati svoj bijes nad knjigama. Svoju nemoć, izrezujući ilustracije, zgodne sličice aviona ili ratnih brodova, koje ćeš ionako poslije negdje zametnuti ili baciti kao ofucani komadić papirića. Ako si došao u knjižnicu upravo nakon svađe s dečkom ili curom, knjižnica te neće smiriti. Naprotiv, imat ćeš toliko sline u ustima od silnog živciranja, a ruke će ti drhtati tako da ćeš morati

pijuckati u prste prilikom listanja stranica. Stranice će se namočiti, a ti ćeš pobrati toliko zaraznih klica da će ti skočiti prištevi i prije kulminacije puberteta.

Dora i Iva došle su tog petka kada im je ionako, bez obzira na petak, bilo sve, ama baš sve smiješno. Da si stao ispred njih i pokazao im mali prst, krupna Dora bi se još više od smijeha zaokružila i napuhala, izgledajući poput balona punjenog helijem koji se otrgnuo nekom djetetu iz ruke i sada plovi prema oblacima, uzdiže se i nadmoćno smije s visina dok ga neka ptica ne proključa i spusti na zemlju.

1 Doru je tog trena kljucnula ptica knjižničarka u tren oka je spuštajući na zemlju.

- Djevojke, molim vas, smirite se, ometate druge u knjižnici - strogo će visoka suha knjižničarka s prištićima po licu koje nije prikrio ni debeli sloj pudera.

- Oprostite - procijedi Iva dok je Dora stavljala ruku na usta, stežući i umirujući rasplesanu čeljust. Sagnula je pritom glavu, a duga kovrčava kosa prekrila je njezino lice, ostavljajući samo uski prorez između dviju teških zavjesa.

Čim se suhonjava knjižničarka okrenula, na Dorinom licu su se zavjese razmaknule i u oku joj je bljesnula još jača iskra.

- Da mi danas nije sve smiješno, uplašila bih se. Nisam je još vidjela, a ti?

- Ni ja - odgovori sa smiješkom Iva - vjerojatno je nova. Stalno vidim neka nova lica, a kažu da nezaposlenost raste.

- A oni prištevi? Kao da je vršnjakinja Adriana Molea, a ima sigurno preko trideset banki. Zvat ćemo je debela Hokerica, moramo je malo uljepšati... grudi joj popuniti - i Dora se isprsi. Grudi su joj bile trostruko veće od knjižničarkinih.

Tiše - prekine je Iva - nemoj stajati tako ispravljena, izgledaš provokativno. Skužit će o čemu je riječ ako te tako zatekne. Možeš joj nabiti kompleks. Hoćeš žvaku?

Kakav kompleks?! - smijuljila se Dora. - Ne bi bilo loše da joj malo udijelim... I... radije bih čokolade, naporno je ovako uspravno stajati - odgovori Dora oblizujući se te uzme žvaku, a papirić stavi u džep. I otom je stala iza Ive i zapiljila se u njezin potiljak. Znala je što će njezina najbolja i najdraža prijateljica učiniti. I... to se upravo dogodilo. Iva je automatski, bez okretanja lijevo ili desno, opušteno i ležerno, čak s određenom elegancijom, papirić od žvake gurnula između nekoliko »Beskrajnih priča«. Dora se odjednom nakostriješila kao mačka i gurnula je snažno u rebra.

Što... - zaprepašteno će Iva - Pa ti si uistinu ponekad luda. Što me napadaš? - Odmah joj sine: - Samo zbog jednog papirića, malog, majušnjog? Pa ti nisi normalna! ja nemam zaštitni sloj oko sebe kao ti, boli me.

Ja da nisam normalna?! Griješiš. Čak sam svoju pozitivnu energiju usmjerila prema tvojoj, ali nisam uspjela. Obećala si mi da nećeš ostavljati papiriće za sobom, a nisam se mogla svladati kad si to učinila baš kod »Beskrajne priče«, kao i prošli put.

- Kao prošli put? - pitala se Iva.

- Da, kao prošli put, poput mačke si koja se vraća na mjesto gdje zatrpa svoje ...

Govno - obje će u isti glas i počnu se smijati.

Ali, ovog puta si me malo jače ... - Iva će.

Drugi put ću još jače. Što nisi stala kod ljubica! Kod Delice ili Malerice. Njih smo sve pročitale, prožvakale, ponekad se rasplakale i zaboravile. A ovu »Beskrajnu« nisam zaboravila.

- Ma daj, što si se razvezala. Što kome smeta jedan nedužan, čist papirić? Lagan kao dašak. Kulturno sam ga ostavila između knjiga. Gle, uopće se ne vidi.

Naravno da se nije vidio. Dora zavuče ruku.

- Gora si od onih što namjerno bacaju po podu - te izvadi papirić i stavi ga u džep.

- Ponekad si prava Erida koju su mrzili i bogovi i ljudi... zapneš za neku stvar i ni makac, ko magare - s porugom u glasu će Iva dok joj je mali osmijeh na licu govorio drugačije, a njezina ruka povlačila Doru za kosu. Potom obje prasnu u smijeh.

- A da se vratimo opet Tarzanu? Možda bismo bile spretnije, onako općenito - Iva će mrmljajući i gestikulirajući. - Ili, bolje letećem Martinu.

- Biti kao leteći Martin nije uopće loše, ali Tarzan?! Ne znam tko to još čita, ali očito se čita kad knjige izgledaju tako prožvakane. A da pitamo debelu Hokericu da nam ispriča fabulu iz knjige »Tarzan i majmun« . Što misliš bi li znala? - zajedljivo će Dora.

- Ma daj, nije ni važno, i mi smo davno pročitale pa se ne sjećamo. A sjećaš li se »Tuđe djevojčice«. Sirote... - Iva se nije mogla sjetiti glavnog lika.

- Kačke - pomogne joj Dora.

- Vidi, vidi, moja najdraža, najbolja, najdeblja i naj... frendica, zakleti ekolog ima i najviše korištenih moždanih stanica.

- Ne zafrkavaj - Dora se nije jedino na Ivu ljutila kad bi joj spomenula kile. Da je to bio bilo tko drugi, ne bi mu do groba oprostila. - Naravno da se sjećam. Neki se likovi ne zaboravljaju a pogotovo kada svaki dan pročitam u novinama o zlostavljanju djece. Grozno! Nije mi jasno zašto uopće neki imaju djecu? Ja ću ih imati najmanje petoro!

Petoro! - usklikne Iva i doda - bome bi bila šteta da nemaš, baš si kapacitet.

A kako ćeš to postići kad Darka nećeš, a drugog još nisi našla.

Lako se tebi zafrkavati. Imaš momaka za biranje, a ti zapela baš za Marka.

E, sada uistinu pretjeruješ - ljutnu se Iva. - Tko je tebi kriv što si tako debela pa svaki dečko misli da ćeš ga zgnječiti? Smršavi pa ćeš vidjeti.

Opet ti sa svojim blebetanjem. Nema svatko sreću živjeti u složnoj i normalnoj obitelji.

Imaš pravo, ali valjda će se jednog dana i tvoj tata vratiti - utješno će Iva i stavi prijateljici ruku na rame te prijekorno doda - ali to ti nije opravdanje za kilažu.

je - bila je kategorična Dora i okrene se opet s većom pažnjom drugim naslovima. - Nije mi jasno zašto smo opet došle na ovaj odjel. Ovdje smo sve već pročitale.

Pa, baš i nismo.

Odjednom Iva probljedi i počne šaptati: - Ne okreći se! Marko! Dolazi! - Iva zgrabi prvu knjigu i zadubi se u nju.

Bog, cure - pozdravi ih Marko, momak iz VIII.b. Bio je visok, skiadno građen, crne ravne kose skupljene u repić. Na glavi je nosio šiltericu.

Kaj posuđujete? - upita Marko i pogleda knjigu koju je Iva imala u ruci. - Opet ljubiće?!

Iva probljedi. U ruci je držala uzbudljiv, romantičan naslov »Smaragdna sfinga« od M. Delly, zvane Delica.

Aha... - Iva se zacrveni.

- Jeste li pitale ima li lektire? Uh, sad sam zaboravio kako se ono točno zove... - i počеше se po uhu jednom rukom, dok je drugom držao ruksak.

- Mi smo sada dobili »Urotu Zrinsko-frankopansku«, ali ja sam je već pročitala - Dora će praveći se važna.

- Ma daj, stvarno? A kolika je? - i pokaže Marko palcem i kažiprstom debljinu knjige.

- Ovolika - i Dora rastegne palac i kažiprst dok je Iva šutjela kao zalivena i gledala, tobože nezainteresirano negdje preko Markovih ramena. Ali, taj tobožnji pogled preko ramena bio je mnogo širi. Kadar je doticao i Markovu savršeno oblikovanu glavu, i jedno poduže uho s naušnicom, i ukradeni blic pogled direktno u Markove crne oči koje su poput dva magična Copperfieldova oka dopirala u srce svih njegovih obožavateljica i zanosila ih. Iva samo što se nije u kunića pretvorila, onog poslušnog kunića koji se vadi iz šešira kada se to mađioničaru prohtije...

- Tolika?! Onda ću za utjehu najprije jedan krimić, zar ne Iva - i unese se Ivi u lice.

Ivi se upravo činilo da je Marko Copperfield vadi iz šešira, polagano, polagano...

- Eeeej... - rukom će Marko ispred Ivinih očiju. - Zar je ova tvoja prijateljica jezik izgubila ili se nadimila?!

- Još je u komi zbog tipa koji joj se maloprije tu nabacivao. Vidiš da još gleda iza tvog ramena. A debela Hokerica - tu pokaže glavom na bibliotekarku - morala je opominjati i srediivati vatrenu situaciju.

Iva kao da je odjednom ispala iz šešira te se zarumeni, zacrveni od uha do uha. Sva temperatura tijela popne se i šikne kroz uski otvor vrata u glavu, razbukti se i spali zadnju poštenu riječ ili misao. Prah i pepeo. U glavi više nije bilo ništa pametno.

Srećom i Marku se odjednom situacija nije sviđala. Iz najjednostavnijeg razloga što se preokrenula u Ivinu korist. Iva mu se jako sviđala, ali mu se sviđala i

Dunja. Bilo je lijepo sjediti na dva stolca, imati dvije simpatije, dvije suparnice, dvije detektivke, dvije... udavače... dvije... sve dvostruko. Bome onda i dva džeparca, a za njih se morao dobro potruditi da ih zaradi. Srećom da su svi patili za čistim cipelama u obitelji. On čisti cipele da bi mogao cure zabljesnuti s nečim novim na sebi, a Iva gleda frajere. E, to nije očekivao! Kako Iva može pogledati drugog dečka? Pa on je najfrajer u školi! Prvi je pustio kosu. Prvi je slavio naušnicu. Prvi je počeo pušiti. Prvi je ... Više nije bilo ni važno, opasnost je visjela u zraku. Mora se odlučiti što prije, pogotovo prije maturalka.

Dok je Markovo samopouzdanje polako nestajalo, topilo se, Iva je sada stajala uspravnije i samopouzdanje joj se polako vraćalo.

Marko, odi pitaj onu štrklju, pardon, debelu Hokericu je li se vratila koja »Urota«. Ružna je, ali je položila kod nas ispit, dobro se snalazi među policama. Knjige su malo, tu i tamo, izmijenjenog abecednog reda - tu se Iva zasmijulji i pogleda Doru - ali ona ima oko sokolovo i poseban njuh za traženje knjiga. Vjerojatno /na i kako svaka knjiga izgleda pa je lako pronađe.

Vidi ti nju - zadivljeno će Marko - pa vi ste prave knjižničarske štakorke. Jedna debela, jedna mršava.

Da se više nisi usudio tako nazivati moju prijateljicu Iva će. - Ja tvoje smrdljive prijatelje ne ocjenjujem.

Nemoj se tako ljutiti. Nisam ništa loše mislio. Predajem se. Idem po jedan »Vremenski stroj«.

Pih, jesi li čula na kojem je razvojnom stupnju. To smo mi čitale u trećem razredu. Uzmi triler, Ludluma - Iva će nadmoćno.

Što se praviš važna. Idem vidjeti ima li »Urote«, a onda žurim na spoj s Dunjom. Poznaješ je zar ne?! - Marko se otrovno-slatko nasmije.

Iva sada problijedi. I posljednja kap krvi nestane joj s lica. Postane bijela poput listova knjige iz koje si mogao pročitati dnevnik ljubavnih jada iako nijedno slovo nije bilo otisnuto. Još smogne toliko snage da povuče Doru za ruku i krene.

Dora ju je jedva sustizala. Onako u žurbi, krajičkom oka primijeti jedno poznato, priželjkivano lice. Okrene se, a za njom i njezina kosa učini polukrug. Zabezekne se. Uhvati Ivu za ruku te je povuče.

- Stani malo. Vidiš li isto što i ja? - uzbuđeno će Dora.

- Ništa ne vidim, sama magla - ljutito će Iva. - Kako se usuđuje spominjati tu kravu. Njezino ime?! Ma da je bilo tko drugi, nego ona, moja bivša frendica - gestikulirala je Iva, a Dora je razrogačenim očima promatrala momka za kojeg je bila uvjerenjena da je isti...

- Vidiš li?!... - opet će Dora drmajući Ivu za ruku.

- Ma, koga?!

- Onog tamo, pokaže joj Dora glavom - onog... isti Brandon iz Beverly Hillsa...

- Kakav Brandon! Loša kopija ne baš savršenog originala - Iva će ovlaš se okrenuvši.

- Ma daj molim te, kakva si ti frendica? Imaš ponekad duži jezik od Dunje »Majoli« - govorila je Dora ljutito Ivi koja je istrčala iz knjižnice i tako joj nije dala priliku da se potajno divi »Brandonu«. Odjednom spaze Dunju »Majoli« kako otvara velika staklena vrata.

Iva se ukoči, a riječ joj zapne u grlu. Srećom, Dora se snađe i glasno da ih Dunja čuje počne govoriti o tenisu.

- Kakav tenis?! Jesi li gledala Croatian Bol Ladies Open? Jadna Majoli. Što joj je bilo?!... Ooooo, evo Dunje - i obrati se Dunji:

Bog Dunja, upravo komentiramo finalni dvoboj WTA turnira. Jesi li gledala?

Naravno da sam gledala. Trebala sam i otići u Bol, ali mi je propalo.

Baš šteta. Vidiš kako je Talaja stigla kao 298. na WTA listi, a sada je među prvih 150 - komentirala je znalački Dora.

Da, posrećilo joj se, postala je zvijezda. Vjerujem da će se Iva Majoli odmoriti i opet sjajno zaigrati na velikom WTA turniru u Rimu. - Tu je Dunja zastala i okrenula se Ivi. - Smijem li te nešto pitati u četiri oka?

Titaj, nemam tajni pred Dorom - Iva će.

Furaš li ti s Markom?

Sasssss Markom?! - usklikne zaprepašteno Iva. - Otkud ti to?

Nije važno otkud mi, ali Marko je moj dečko i ne pokušavaj mi ga oteti. Ako nešto počneš mutiti, čuvaj me se - i unese se Dunja Ivi u lice. - Imam štofa i o tebi. Nitko nije janješce.

Ma, molim te, tko mi to prijeti?! - odvažila se Iva i razvezao joj se jezik. - Najprije, onaj tko ti je rekao da mi je Marko dečko, možda je i pogodio jer mi se naročito i strašno sviđaju dečki koji imaju po dvije cure, pa na kraju nijednu. A pogotovo što je ta druga cura slavna ličnost koja se hvalila kako bolje od Majoli igra...

Hoćeš prestati?... - Dunja će bijesno i rukom uhvati Ivu za kosu. Dora se brže bolje kao Kirka uvuče između njih sa žarkom željom da Dunju pretvori u svinju. U sebi je ponavljala: SVINJO! SVINJO! SVINJO!, a iz usta joj se otkotrljalo: - Hvataj maglu! Briši! Ako te dohvatim, napraviti ću kobasicu od tebe.

Penzić koji je sve to promatrao iz kraja hodnika zapljeskao je.

- Bravo! Bravo cure! Kakva »Arena!« Kakav »Feral Tribune!« Ovo je genijalno!

Dunja se povukla bijesna i ponižena.

- Platit ćete mi ovo - uzviknula je Ivi, a potom Dori. - I ti, debela kravo!

- Bolje požuri, dragi ti je prije pet minuta izišao upravo iz ovih prostorija ostavljajući za sobom svježe stavljeni after shave. Da nisi prijetila, možda bi se već u nekom haustoru s njim ljubila - vikala je Dora dok je Dunja bijesno izjurila popravljajući kosu.

2.

Booog! Ima li koga?! - uzvikne Dora ulazeći s prijateljicama u stan. Trudila se da joj glas zvuči normalno, jer su se sinoć ona i mama zakvačile zbog »sjedanja na telefonu«.

Tu sam - poviče mama. - Pripremila sam vam klopu, jeste li gladne?

Strašno, ko vukovi! - Dora će s olakšanjem jer je to značilo da je stara zaboravila sinoćnju svađu.

Imaš sendviča, rolade s jagodama, rotkvica, salate. Ne pretjeruj da ti ne pozlije.

- O.K. Mama, zaboravila sam ti reći da će doći i Darko. Obećala sam da ću ga ošišati.

Dobro, nemam ništa protiv, Darko je dobar dečko - mama će žurno, pa zastane... - i ne puštajte glazbu glasno. Nemoj da mi se opet tuži susjeda Hlevak.

- Ne brini, mama, a što se tiče susjede baš bih voljela da dođe jer njoj sve i svi smetaju osim njezinog psa koji gnoji sve oko sebe.

Dobro, dobro - pomirljivo će mama - doći ću oko deset sati. Dora joj priđe i poljubi je, a mama šapne: - I bez dvosatnog telefoniranja.

- O.K. - Dora će, nasmijavši se.
- Cure, doviđenja - uzvikne Dorina mama.
- Doviđenja, gospođo Ksenija - pozdrave i uzdah olakšanja puste kada začuju kako su se ulazna vrata zatvorila.
- Nije ti loša mama.
- Nije, iako se lako posvađamo. Živčana je zbog starog, zbog posla. Dođe doma sva iscijedena i onda je dovoljna sitnica.
- Pa nisi ni ti svetica - šalila se Iva da ublaži Dorinu tugu.
- Mi se brzo i pomirimo, ali smeta mi što je tako malo sa mnom.
- Pa nisi više beba. Uostalom zar nije bolje da je nema. Možeš raditi što hoćeš.
- Pih! Lako je tebi govoriti koja imaš pravu obitelj. Ja imam samo nju - potiho će Dora.
- Nemoj tako, bit će bolje. Doći će i tvoj tata jednom iz bijelog svijeta. Doći i ostati.
- Da mi je i to jednom vidjeti - potiho se sada Dora nasmije. - Svaki se dan molim da mi dođe i ostane. Već me svi nerviraju. Poslije mi bude jako žao. Kao sinoć. Preko sat vremena smo brbljale, mama nije mogla do telefona i zakvačile smo se.
- I moja je šizila te mi zaprijetila da ću sljedeći telefonski račun platiti od džeparca. I ja sam kriva za onaj sinoćnji dugi razgovor. Oprosti, ali ovaj prišt mi je bio tako crven da danas nisam skoro došla u školu. Srećom sam stavila leda na njega pa je bolje.
- Pa ne vidi se toliko - Dora će - mislila sam da je puno veći.

Sinoć je uistinu bio golem, kad ti kažem. A ti nemoj biti tužna. Samo i dalje moli. Moja mama kaže: Ono što se s vjerom vjeruje kad-tad se ostvari. I ja se molim da se Marko zaljubi do daske u mene i da nijednu drugu curu ne pogleda.

Što vas dvije šapućete. Neku strašnu tajnu? - upita Marija nagnuvši se punih ustiju prema njima.

Nije tajna. Vjeruješ li ti da će ti se ispuniti nešto ako u to stalno vjeruješ?

Ponekad da, ponekad ne.

Kako to? - Iva će.

Lani sam jako željela dobiti walkman i nisam ga dobila. A nisam prestajala misliti na njega i sve sam činila da mi se tata smiluje.

Walkman? - začuđeno će Dora. Nije ni čudo što ti se želja nije ispunila. Nisi željela pravu stvar - Dora će joj tužno i pogleda Mariju kao da je prvi put vidi.

Za mene je to prava stvar, jer dok uz sestre dođem na red, prođe čitava vječnost.

Možda. A je li duža tvoja vječnost čekajući walkman ili moja vječnost čekajući da mi se vrati tata?

Oprosti - Marija će shvativši kako je bila brzopleta.

Nisam tako mislila. Nisam uopće mislila na tako složene stvari... i osjetljive...

Nisi ti kriva - Dora će joj. - Imaš veliku obitelj i misliš na materijalne stvari. A ja koja sam jedinica, meni trebaju one stvari koje se ne mogu kupiti ni prodati. - Tu Dora napravi pauzu i uzvikne: - Dosta ozbiljnih tema. Moram se oraspoložiti kako bih mogla Darka dobro ošišati... Navalimo na kalorije! - već veselo će Dora i povuče prijateljice prema hrani.

Gospođa Ksenija se za to vrijeme teška srca spuštala stepenicama. Na srcu joj je još ležala ona sinoćnja prepirka. »Moglo se to i drugačije«, mislila je žaleći što uopće dolazi do takvih situacija, a dolazilo je sve češće. Imala je osjećaj da Dora zapaža svaki njezin pokret i svaku njezinu riječ kada tata zove. I zna joj onda predbacivati, zašto si rekla ovo ili ono... kako si mogla reći to i to... I sinoć je on trebao nazvati... »A možda je Dora namjerno toliko dugo razgovarala jer je znala da će nazvati?« upalila se žaruljica s pitanjem u glavi mame Ksenije.

I dalje je silazila stepenicama razmišljajući kako je često imala grižnju savjesti što Doru prepušta samoj sebi, a s druge je strane mislila kako je Dora već odavno zrela i ozbiljna cura pa joj tako ona puno i ne treba. Nek uživa sa svojim društvom jer je to njoj kao djevojci sve bilo zabranjeno. Nešto iz neimaštine, nešto zbog strogosti oca. Otac je nikamo nije puštao i stalno je bio sumnjičav. Sve je provjeravao... A majka? Bila je previše zaposlena.

Željela je izgraditi drugačiji odnos s Dorom, steći njezino povjerenje. Čekala je da joj posao krene, morala se osamostaliti jer je nešto loše predosjećala u svom braku s Ivanom koji samo što nije postao nepostojeći. Sumnjala je i bila sve više uvjerenjena da on ima drugu ženu. To nije rekla Dori, nije znala kako bi... Bila je na kraju snaga od takvog života. I kod psihoterapeuta je bila. I... što joj je savjetovao... Nek drži život u svojim rukama i nek smogne snage istini pogledati u oči. Upravo se spremala na to... pogledati istini u oči. Drugi tjedan se spremala u Veneciju...

U takvim je mislima stigla i do prizemlja koje je bilo išarano srcima.

Malo poslije nje uspela se Ines i pozvonila. Otvorila joj je Dora.

Bog, škvadro! - veselo će Ines i poljubi Doru.

Bog, a gdje je Darko? - Dora će.

Skoknuo je kući po aparat za sisanje. Što ovdje divno miriiiišeeeee - kaže Ines i počne šnjofati. Samo se nije znalo miriše li jače njezin parfem ili miris hrane.

Šnjof, šnjof, miris ide iz... - slijedeći podražujući trag mirisa Ines se uputila prema... naravno, iz kuhinje.

Dođe i Darko te se svi zajedno okupiše u kuhinji uživajući u klopi. S najvećim je tekom i užitkom jela Dora... Bogati sendviči sa šunkom, zimskom, sirom, nestajali su u njezinom ždrijelu kao da nestaju u Bermudskom trokutu. Poslije slanoga, odrezala bi poveći komad slatke rolade. Rolada bi joj previše zasladila usta pa bi opet posegnula za sendvičem. No, trebalo joj je nešto pikantnije. Odrezala je krišku kruha, stavila je u toster i uzviknula.

Tko hoće toast s kavijarom?

Ja ga nisam nikad jela - javile su se Ines i Marija u isti čas.

Hoćete li probati? - već pripravna, s nožem u ruci stajala je Dora.

Ja ne mogu više ništa, prežderala sam se - javila se Iva koja je imala savršenu figuru.

Čim su tostevi bili gotovi, Dora ih je premazala tankim slojem maslaca i preko stavila crna jajašca, kavijar.

Meni se to pomalo gadi - reče Ines.

Ma, super ti je, moraš se samo malo priviknuti - Dora će, žvačući hrskavi kruh.

- Nije loše - doda Marija, dok je Ines još uvijek neodlučno gledala krišku. Napokon odluči zagristi. - Smrdi - namršti se - ne mogu.

- Što praviš dramu, daj ja ću - Dora smaže i taj komad.

- Što je dobro - Darko je uzdisao, premjestivši se u dnevni boravak, uvalio se u crnu kožnu fotelju i digao noge na stolić.

- Darko, molim te - Dora uzdahne.

- Oprosti, najel sam se ko vol - Darko se ispričavao i maknuo noge sa stola. - A sada slušajte.

Duboko podrigivanje izvilo se iz dna trbuha kao doprinos komplimentu za klopu.

- Hoćemo li na posao? - uzvikne Darko.

- Svakako - Dora će spremajući i sklanjajući sve sa stolića.

- Moram sutra s novom zurkom na koncert. Jeste li pitale roditelje? Moji su se malo kreveljili jer je u sredini tjedna, ali su me pustili.

- I mene su pustili - reče Ines. - Svi isto glume, kao da su se dogovorili. Najprije održe predavanje. Onda moraliziranje. Tada procjenjivanje situacije, pa tek onda ucjena.

- Pa ne glume baš svi isto jer mene otac nije pustio - Marija će tužno.

- Nije te pustio?! - začudi se Dora. - A zašto?

- Kao da ga ne znaš?! Zaguljen je. A otkad su njegovom diši kidnapirali kćer, postao je još stroži.

- Pa tvoj tata ne leži na milijunima i koliko znam nije neka zvjerka... - čudila se Dora.

- I uvjeren je da će tamo biti razne grupe, gužva i sve prenatrpano. A moj tata ne voli rokere, ni pankere, a

još da zna da ima i nacista... ne bi me ni na ulicu puštao.

Pa neće doći druge grupe, samo pankeri - tvrdila je Dora.

A ti mu to objasni. Čim vidi kosu u bojama, obrijane glave, čudnu obleku... misli da su svi kriminalci. Svi su mu sumnjivi. Ako vidi Darka u mojem društvu sada kad dobije novu frizuru, čisto sumnjam da će me više pustiti s vama. Ne dopušta mi ni da poderane traperice obučem, ni majicu naopačke.

- Nisam znala da ti je baš takav otac - reče Iva. - A što ti kaže majka? Nju više vidim nego tvog tatu. Ona je simpatična. Jako je ljubazna i srdačna.

Brani ga da se on boji za mene i da ona tu ništa ne može jer je odgojen konzervativno u obitelji gdje su bili sami muškarci. Možeš li zamisliti, njegova je majka stajala pored njih dok su jeli, bila je stalno na usluzi, a sama je jela kasnije.

Baš kao u mafo-klubovima, žene po strani pobjedonosno će Darko.

- Previše filmova gledaš - predbaci Iva.

Bože?!... To mi je teško zamisliti. A kako se tvoja mama udala za njega?! Što je našla u njemu? - bila je znatiželjna Dora.

- Pa... znaš... kaže da prije nije bio takav. Mislim... ovako zafrknut. Mama kaže kako je to otkako smo sestre i ja porasle, a on sam nije imao sestara. A što se tiče drugih njegovih kvaliteta mama uvijek govori kako nije nikad vidjela takve poštenjačine i dobričine i zato nek i mi imamo malo strpljenja s njim, neka ga pokušamo shvatiti. To mi je ponekad teško. Ponekad se i posvađamo, a poslije vidim da je donekle bio u pravu. Znae, i mene je malo frka poslije te otmice.

Kćer su vratili kad je njezin otac platio masnu lovu. Policija otmičare još uvijek nije otkrila.

- Onda mu ti tada sve odmah priznaš, gdje si bila i što si radila. - Darko će ispitivački i znatiželjno.

- Ma ne - odmahne rukom Marija. - Još da vam kažem jednu malu tajnu. - Svi se pretvore u uho. - Jednom sam čula kako je rekao mami kako bi volio da ona ne nosi suknje kraće od koljena. I, zamislite, ona ga je poslušala. Možda ju je smekšao time što joj je još rekao kako ne želi da se drugi muškarci okreću za njom. Eto, to ne mogu progutati. Zašto ne pokazati ako imaš dobre noge? Kako joj on, njezin muž može braniti.

- Ni ja ne razumijem muškarce kad se tako ponašaju, kao nekakvi gospodari - dodala Ines.

- Ti samo priznaješ kad se žene ponašaju kao gospodari, zato Luka i nije izdržao više s tobom jer si htjela da te zove deset puta na dan...

Ines je zašutjela bijesno ga pogledavši, a Darko je nastavio.

- Pa lijepo ju je zamolio. Bolje i to nego da ju je zatvorio u kuću - Darko je podizao curama temperaturu.

- Kakve gluposti pričaš - Dora će - i nije istina da Ines Luki nije dala mira, pa on se njoj iza leđa zabavljao s drugim curama. Pa onda je normalno da ga provjerava.

- Pusti ga - Ines će Dori.

- Vidi ti njega, pa ti si za srednji vijek - Dora će ljutito Darku.

- Naravno, i za suknje do poda - nije mogao zadržati ozbiljno lice, već se počeo smijati.

- Još nas i zafrkavaš, pazi da te Dora ne bi sasvim obrijala - prijetila mu je u šali Iva.

- Pa neću reći ono što ne mislim. Nekome je otac ovakav, nekom onakav. I mi smo ovakvi i onakvi. Pa što?! Ponekad su oni u pravu, naravno češće mi... i nitko od nas ne prizna kad pogriješi. Nisam lud! A recite mi iskreno bi li neke frke, generalne frke, bile izbjegnute da se pogreška prizna? - Darko važno pogleda jednu pa drugu i onda sve redom cure.

- Hajde ne pravi se važan svojom filozofijom - Ines će mu - to i ja znam.

- Ti znaš?! Baš ti!

- Da, ja! Što se čudiš?!

- Pa, zato što ti ni za živu glavu ne bi priznala svoju grešku, jelda škvadro?

- Što si se uhvatio danas Ines. Promijeni temu - Iva će mu.

- Kad sam u pravu, vi meni da promijenim temu a nisam ni prvu završio.

A što nisi završio? - bila je znatiželjna Marija. - Pričali smo o mom ocu.

- Upravo nisam završio o tvom ocu. Zar on ne zna da uvijek nastradaju baš one djevojke kojima se ništa ne dopušta i koje se uhodi? Čita li on uopće novine? - teatralno će Darko. - Baš takve djevojke, a to su anketе dokazale, prve ostanu u drugom, iliti blagoslovljenom stanju...

- Pa nisam ja bez pameti - Marija će žustro - znam se i ja čuvati.

- Nisam ni rekao da si bez pameti. Daleko od toga. Govorim kako je najlakše prevariti curu koja nema pojma o životu. Najlakše joj je podvaliti neku srcedrapajuću priču i ona nasjedne.

- A ti imaš strahovito pojma o životu - zajedljivo će Ines ispuhujući dimove cigarete.

- Više od tebe nemam - uzvratila joj Darko jer mu Ines nije bila ljubimica.
- Što si mislio kad si to rekao - Ines će uvrijeđeno i skoči s trosjeda.
- Pa upravo se ti u svakog novog frajera smrtno zaljubiš.
- Pa što - frkne Ines - bolje i to nego da cmoljim samo za jednom koja me neće.

Darko se zacrveni, ali i Dora i Marija. Ines opet sjedne. Sada Darko odjednom skoči. - Pa cure, što je?! Doriceeee, hajde primi se posla, vi cure samo bi pričale.

- Ti si očiti primjer kako su dečki gori od nas. Više tračate i olajavate, a pravite se mačomeni. Dovoljno je da vas prava cura pogleda pa ste gotovi - Iva će mu.
- Pa što, ja se ne stidim. Evo, drhte mi i ruke - Darko će blago pocrvenjevši te sjedne do Dore.

Marija je gledala Darka i Doru i bila ljubomorna. Njoj se Darko tako sviđao! To svi naslućuju, premda nikom nije rekla. Darko je tako divan, duhovit, fer, zgodan. Nije joj nikako bilo jasno zašto je Dora neodlučna i drži ga samo za prijatelja. Mada joj na trenutke nije vjerovala. Bilo joj je bez veze da Darku stavi do znanja kako je slobodna i kako samo njega čeka. Napisala mu je već stotinu pisama pa svako poderala. Nije ih imalo smisla slati, samo bi se osramotila. Darko nije vidio nikoga osim Dore.

Svi su znali da se Dora Darku sviđa. Ne samo sviđa, nego je lud za njom, sanja o njoj, uhodi je, »slučajno« sreće na ulici. Kada god može, prati je kući ili u trgovinu.

Stanovao je u istoj zgradi, samo na drugom ulazu i to uhođenje nije bilo teško. Čak u svojoj sobi, što gleda

prema njezinoj, ima dalekozor. Zadnji novac bi davao na kupovanje pomagala za praćenje i uhođenje. Bio je poput CIA-e. A on je njoj bio samo prijatelj. Pa kako da profuraju kad ona ima 80, a on 55 kg? Nikako! Ta veza nije dolazila u ozbiljno razmatranje.

Daj prestani! Dora će malo otresito, ali ne i ljutito. Vidiš kako ti mogu biti mama, dođi u moje krilo.

Nije mu trebalo dvaput govoriti. Darko skoči i ugniježdi se u širokom i mekanom Dorinom krilu.

Što je ovdje mekano i toplo. Kao da si punjena perjem - mazno će Darko.

Vidiš - Dora će - vidiš kako nismo par. Ti se rffieni dođi isplakati kad te Marijin otac napadne i iščita ti bukvicu o nemoralnosti i beščutnosti pankera. A sada bih te mogla pojesti jer mi treba nešto slatko, grrr... mljac... mljac...

Cure su se smijale, a Darko se malo zastidio i pocrvenio.

Dobro, dobro, bolje da se ne pališ na mene jer bi ti ruka mogla zadrhtati i ne bi me mogla šišati. Počinjemo!!!

O.K. Dođi na sredinu sobe i povuci tepih na drugu stranu kako kosa ne bi po njemu padala.

Darko učini kako je rekla i sjedne na stolac. Cure ostanu i dalje u udobnim naslonjačima pijući sokove.

- Onda, kako ćemo? - stavila je Dora ruke na bokove.

Hoću promijeniti imidž. Rep više nije moderan. Hoću pravu irokez frizuru kakvu fura Tomi j

Opa... - cure će u jedan glas.

- A raska? A Himera iz povijesti?

- Ne mogu mi ništa ako su mi roditelji dozvolili. Neću naravno u školu s gelom i slijepljenom kosom.

- Otišli smo predaleko... Vidiš kako Himera utječe na nas i kad je nema. Nek je stroga, ali puno zna. Ši.. šaj!
- zapovijedi Darko.

Konačno Dora počne sa šišanjem.

- Dakle! Stazica po sredini, sa strane sasvim ošišano. To će biti malo iznenađeje za roditelje. Trebam ih tu i tamo malo prodrmati kako bi bili u trendu. Nisam im sasvim opisao frizuru. Rekao sam im kako ću se samo malo ponoviti s modernijom zurkom, što i nije neistina. Rekli su: »Dobro, sine.« To sam im rekao ujutro dok su još zijevali i trčali po kupaonici. Otkrio sam kako je jutarnja gužva najbolje vrijeme za provlačenje neke svoje želje. Iako mislim kako je tata možda skužio jer je pročitao Karla Maya. On zna do detalja kako Indijanci izgledaju. Kuži se u njihovu obleku, frizure, poglede na svijet. Njihov osjećaj pravde pomogao mu je u rješavanju nekih složenih situacija, a naravno i u uzimanju otisaka, pogotovo s ukradenih automobila
- s vječnom dozom humora zabavljao je Darko škva-dru i to sve s pognutom glavom piljeći u parket.

Komadići kose padali su oko teških Darkovih marti. Ines se vrtila oko njih. - Dobro ti ide - hvalila je Doru.

- Idem po gel, moramo ga dobro srediti da ne bude više onako zajedljiv.
- Lijevo gore u ormariću - dovikne joj Dora.
- Škaklja me - Darko će odjednom.
- Ne budi šmrkljo, uozbilji se - Dora će mu. - Moram ove strane dobro obrijati.

Ines donese gel, a onda sjedne do Marije. Počele su prelistavati »OK« i komentirale Brendu i Bevery Hills, turbotopfinaliste i nezaobilaznu Lady Di. Ines je opet pripalila cigaretu. Postala je nešto nemirna i često se počela naginjati kroz prozor, što je primijetila Dora.

- Koga to gledaš Ines - dobacila joj je. - Nekoga iz moje zgrade?

Ne znam, ali sam vidjela kako često zalazi dolje u kafić.

- O, ima dolje zgodnih frajera, pogotovo s dobrim automobilima - Iva će bockajući Ines.

- Pa, kako možeš sve vidjeti, pokvarit ćeš mi frizuru - korio je Darko Doru i dobacio Ines:

- Bolje se čuvaj tih s dobrim mašinama. Obare curu u jednoj vožnji.

- Ma daj prestani već jednom, ne mogu te šišati dok se mičeš.

- Dobro, neću više - i Darko se ukipi, što nasmije cure.

- Istina je. Pričala mi je Tihana kako se jedan tip njoj upucavao i zvao je na vožnju. Pristala je iz čiste znatiželje. Odvezao ju je ispod Sljemena kao da će uživati u prirodi. Nisu ni izišli iz auta, odjednom su frajera noge zaboljele jer navodno da je to popodne trenirao nogomet. Prije nego što se Tihana i snašla, sjedala su se spuštala i počeo ju je ljubiti. Stala ga je uvjeravati da joj do ljubljenja nije stalo i kako joj je bilo bitno samo da se provози. Tip je uopće nije slušao, nego je sve više navaljivao na nju. Kad mu je rekla da ide u 7. razred, nije joj vjerovao. Onda se naljutio i izbacio je iz auta. Zamisli, ispod Sljemena. Srećom da je bio dan. Sramota kako se ne možeš s nekim provozati da ne traži protuuslugu ili to odmah ne shvati kao poziv za ševu - zaključí Ines.

- A ti bi se vozila tek onako - Iva će - za lijepo oči?!

- Pa što, zašto ne! Kao da sam ja kriva što izgledam starije od vas? - ponovno će Ines.

- Naravno da izgledaš starije kad si se toliko namazala i pušiš - spusti joj Marija. - Kako možeš tako dimiti? - i počne kašljati. - Molim te makni se, dim ide prema meni.

- Meni nisu jasne one glupače što uistinu padaju na skupe automobile - nastavi Dora. - Ali ni ti mi nisi jasna. Zašto želiš izgledati starijom?

- Kad se ovako dotjeram, zgodnija sam sama sebi. I nekako se osjećam cool pa mi se stariji dečki više upucavaju i više ih privlačim. Što će mi oni klinici iz razreda? Darko, oprost, ali stvarno ste balavci.

- Meni se čini kako ni frajeri u skupim automobilima ili s dobrim motorima uopće nisu bogzna što. Love cure na foru - dobaci Marija i povuče Ines. - Daj ne gledaj više kroz prozor, pogledaj Darka, baš je sladak.

- Da poludiš - promrmlja Ines i nastavi se naginjati kroz prozor.

- Marija, svaka ti čast - Darko će joj - dobro si joj rekla.

Marija se zacrveni. To naravno Darko primijeti i nadoveže se: - Nismo ni mi balavci za baciti, zar ne?

- Naravno da niste. Pogotovo ne onaj tko se počeo brijati, pa makar i ogulio bradu.

Tu se Darko zacrveni, jer se sjeti kako je uporno brijao tri dlake na bradi da mu budu gušće i bujnije. Umjesto njih dobio je posjekotinu. Prekrio ju je flasterom što je bilo još uočljivije. Svi su mu se rugali. Htio je propasti u zemlju od srama. No, i to je bilo iza njega, istu grešku neće više ponoviti.

U tom veselom društvu jedan drugoga znali su zadirivati, ali sve je bilo u prijateljskim granicama. Ponekad je netko nekoga naljutio i uvrijedio... ali to se brzo zaboravljalo.

- Super, odlično! - vikale su cure.

Bolje od Markove frizure - zaključili.

Što je, još te Marko drži? - primijeti Ines. - Znaš, jučer sam vidjela njega i Dunju kako se drže za ruke.

Baš me briga, ionako imam novog momka.

Otkad? - Ines će znatiželjno.

To je tajna, a ti si mi sumnjiva jer se nešto puno u zadnje vrijeme družiš s Dunjom.

Pa, s njom sjedim u klupi - postala je oprezna Ines. Voljela je i Ivu i Dunju i bila je svjesna da joj ponekad promakne nešto što nije smjela reći, baš u protivničko uho. Nije namjerno, ali... dogodi se.

Previše šapućete, pazi da nešto ne bi zucnula jer si gotova. A čujem li kako je neka naša tajna otkrivena, znat ću izdajnika.

Izmišljaš -- pravdala se crvena u licu Ines. - Što me napadaš?

- Oprosti ako izmišljam. Dobro, ne mogu ti zabraniti da s njom sjediš, ali... ili si naša frendica ili njezina?

- Iva će oštro.

Pa, naravno - promrmlja Ines nekako nedorečeno.

Uh - uzvikne Darko - pazi, skoro si mi uho... - i razgovor krene u drugom smjeru.

Oprosti, malo sam te dotakla. Evo gotovi smo - te ponovno stavi ruke na bokove i promotri ga.

A sad malo gela - cijelu ruku stavi u široku kutiju i potom gel razvuče kroz oba dlana. Onda po širokoj stazici počne sljepljivati čuperke.

- Ines, donesi ogledalo - vikne Dora, dok je Ines stavljala novi CD »Mega punk« od KUD IDIJOTA.

- Zatvori oči - Dora će Darku i on je poslušao.

Dok je držala veliko ogledalo ispred Darka, Dora vikne: - Otvori oči ljepotane!

- Oooooo... baš je guba, baš je super. Dora, odlično smijem li te poljubiti?

- Samo u obraz - i namjesti se. Darko je veselo crnkne.

- Idi u kupaonicu da se vidiš odostraga - govorila mu je Dora. Bila je ponosna što ga je tako dobro ošišala.

- Supeeerrr! - veselo je poskakivao Darko i zapjevušic »Provedimo vikend zajedno«.

3.

Kada je Darko te večeri došao kući na večeru, polako se ušuljao, skinuo martensice i poput pravog Irokeza, onako mršav i »obrijan« (još mu je nedostajala sjekirica i neki skalp) počeo snimati stanje u kući.

Tata je nespretno gospodario kuhinjom jer mama radi popodne, pa tata, htio on to ili ne, mora barem iznijeti na stol ili podgrijati ono što je mama ujutro pripremila. »Čekaj«, pomisli Darko, stari se nešto previše uzmuvaio, sigurno sprema jedini specijalitet koji zna pripremiti: griz na mlijeku. Samo da ga ne »zabetonira«, potiho se smijao starom kojem je pola griza otišlo u rajnglu, pola se prosulo po štednjaku. Tata je i dalje bio okrenut leđima i brundao. Darko je naslućivao što brunda. Naravno, tužio se zbog dodatne obveze i zavidio svima kojima žene nisu radile i svima koji su imali jaču, »mušku« šaku i dali na znanje odmah nakon ženidbe kako kuhanje ne dolazi u obzir. I otac je to pokušao uvesti nekoliko puta, ali nije palilo... Kako da ne odoli svojoj gladnoj dječici i ne smekša srce. S druge strane nije mu se ni žena predavala. Prosvjetarka je znala svoja prava.

Darko se još uvijek smiješio gledajući oca, ali se trgne kada začuje žalosne glasove brata i sestre.

- Gladan sam - tužio se Dino, koji je imao sedam godina. Boli me trbuh, boli me glava.
- Glava? Otkad? - zabrinuto će tata pojavivši se u blagovaonici.
- Ne znam... i trbuh... - plačljivo će Dino oslonivši glavu na stol.
- Oluči se Dino, boli li te glava ili trbuh.
- I glava i trbuh... - tužno će opet Dino.
- Znam što je... - kaže iskusni tata jer je znao kako su djeca samo umorna pošto su bila dugo u dvorištu.
- Mene bole noge i guza od biciklaaaa, ba, baaa - plačljivo će petogodišnja Nina.
- Polako, polako, sada ćete lijepo jesti, otuširati se i spavati.
- Gladan sam, ne mogu više - opet će Dino.
- Evooo - kaže tata - nešto što vi jako volite, griz na mlijeku - ponosno će tata.
- Hura - usklikne Dino - to obožavam. Molim te daj mi i čokoladne mrvice.

Tada se tata okrenuo da prođe u kuhinju, još uvijek s kutlačom u ruci, kad ugleda Darka... i... kutlača mu ispadne iz ruke. Kutlača s ostacima griza koji su letjeli po pločicama. Tata nije znao sanja li ili čita omiljeno štivo.

- Sine - uhvati se sad slobodnim rukama tata za glavu - što si to učinio?! Pa jesi li ti muškarac ili ne?! Ubit će te majka kad dođe. I mene i tebe. Reći će kako sam ja kriv jer si ti moj sin. Pozlit će joj. Proradit će joj kamenci. A ako joj ne prorade, past će u nesvijest. Nije u redu da se zbog tebe razboli. Zbog tebe, najstarijeg sina, a koliko se namučila zbog vas... - nabrajao je već automatski tata.

Da si joj ti malo više pomagao, sigurno se ne bi tako namučila - bezobrazno ga prekine Darko jer jednostavno nije mogao slušati tako glupe optužbe i fantazije. Netko da se razboli zbog nečije frizure?! Glupost!

Pazi što govoriš, ovo je moja kuća - muški će tata.

Nije kuća nego stan. Što dižeš frku i galamu, klinci nas gledaju. - Namjerno će Darko skačući s optužbe na optužbu jer mu je sada tako bilo najlakše.

Otac se odjednom vratio u stvarnost osjećajući kao je bio negdje daleko, daleko. - A kako ćeš tako u školu? Što će mi prijatelji reći? Osramotit ćeš me!

Opet ti brineš tuđu brigu. Baš te briga što će drugi reći. Kakvi prijatelji?! Eto, sutra ćeš vidjeti koji su ti pravi prijatelji i koliko ih ima. Ja sam ti sin, trebaš me podržati. Jesam li odličan učenik?

Jesi - potvrdno će i smireno tata.

Pušim li?

Koliko ja znam, ne.

Drogiram li se?

Ne!

- Pijem li?

Pa valjda ne.

Eto - pobjedonosno će Darko - onda na ovaj moj modni krik malo zažmiri. Tako se sad fura, u trendu je.

Tata se opet hvatao za glavu i mahao rukama. - U moje...

Molim te tata obećaj mi kako više nećeš spominjati godine kad si bio mlad i kako je to bilo u tvoje vrijeme. Uostalom od strica sam čuo neke stvari... - onako usput će Darko.

- Dobro, dobro, samo sutra za školu skini taj premaz po stazici.

- Nema frke, klinici - povika Darko i okrene se Dinu i Nini koji ni riječ nisu izustili, nego su stajali otvorenih usta.

- Ej, djecoooo, jesam li pravi?! Aaaa?!

Poslije tih dugih trenutaka zaprepaštenja slijedili su trenuci u kojima su se zaredali indijanski poklici.

- Imamo pravog Indijanca u kućiiii. Huraaa... - i stavi Dino ruku na usta oponašajući Indijance iz filmova. Opet se umiješa otac.

- Dino, zar te ne boli trbuh i glava?

- Ništa me ne boli, prevario sam se! - Dino će, veselo skaćući oko stola. Pridružila mu se i Nina i na kraju Darko. Otac ih je gledao, gledao pa se i on pridružio misleći: »Ti jarca i susjedi, i nastavnici i prijatelji. Samo nek netko kaže riječ protiv njega. On je odličan učenik, a to što ima neke moderne, indijanske poglede, što kome smeta? Karl May je pisao o Indijancima i postao poznat. I upravo indijanski poglavica održao je bijelom čovjeku lekciju o ljepoti i ljubavi prema prirodi i okolišu.« Razmišljao je tata i skroz naskroz se raznježio. »Nek su oni meni živi i zdravi, i nek ne upadnu u neku ovisničku napast. Znam da mnogi dečki njegove dobi i piju i puše. A ima i gorih poroka. Za njega sam siguran da je točno ono što je i sam rekao, pa nisam zaludu policajac.Imam ja i dobru obavještajnu službu.« Onda se tata prisjeti da je tata i da odgovara mami za djecu dok nje nema, te počne uvoditi red.

- Gotooovooo, dosta! Za stol.

- Samo časkom da operem ruke - reče Darko, ali prije zagrli tatu - ti si stari super. Čista desetka - uzvikne i ode u kupaonicu.

Tata se opet raznježi. Ova pohvala mu je godila. »Ne možeš im sve gledati, zabranjivati. Bolje ovako da ima povjerenja u mene, bit ću mu bliži, znat ću uvijek gdje je i što smjera. Gotovo uvijek«, ispravio je sam sebe tata u razmišljanju. »Smiješno izgleda, nije mi jasno, zar se ne vidi? Ali ako mu to ne smeta... ništa, na njegovoj je glavi...«

U miru su nastavili jesti kad je došla mama.

Dobra večer, što ste tako tihi?! - vikala je iz hodnika, predosjećajući da se nešto dogodilo.

Pa, možemo i mi biti jednom pristojni kada dolaziš - tata će poljubivši je. Jesi li umorna?

Ne baš - mama izuje cipele, a tata joj preumiljato doda natikače. Mama htjede komentirati tu uslužnost, kad baci letimičan pogled na trojku za stolom i... ukipi se.

Ooooooo... - počne se oblikovati samoglasnik O i sam samcat izlaziti iz zadnjeg dijela ždrijela davajući divan primjerak kako se pri izgovoru samoglasnika O zadnji dio jezika pomakne k zadnjem nepcu i zbog toga se zove samoglasnik zadnjeg reda. Tada je tata gurne u rebra.

- Ne možeš k stolu, nisi oprala ruke - želio ju je tata što prije odvući u kupaonicu.

- Nisam ni htjela k stolu prljavih ruku - ošine ga pogledom mama dok ju je tata vukao prema kupaonici. Bijes joj je sve više rastao.

- Daj, smiri se, tiše - tata će. - Znam kako se nerviraš, ali ima gorih stvari.

- Stvarno?! Ti to meni?! - mama nije mogla vjerovati jer je uvijek ona smirivala tatu zbog neke Darkove mušice i novotarije. I odjednom je počne više nervirati muž nego sin.

- Dobar si učenik, nadmašio si učitelja. Bravo, u pravi čas - kaza mama i bijesno zalupi vratima od kupaonice. Sjedne na poklopac zahodske školjke i uhvati glavu rukama. »Božeee!« duboko uzdahne. »Pa dokle? Dokle će izvoditi gluposti, i to uvijek na sebi?«

Ali polako joj se i nešto drugo uvlačilo u misli i stišavalo je. Bilo joj je ipak čudno i drago da je ovaj put njezin šašavi, ali vrlo dragi muž uspio pobijediti samog sebe. Ništa joj nije bilo mrskije nego miješanje u njihove male i beznačajne svađe koje bi se pretvorile u divovske i kiklopske, žderući sve polifemskim okom oko sebe. I u tim mislima uspjela je donekle stišati bijes prije nego što je izišla iz kupaonice.

Kad je sjela do Darka, skoro veselo je rekla: - Bog sine! Darko je kimnuo glavom jer su mu usta bila puna. Jeo je kao da se nije ništa dogodilo, ili kao da je netko drugi u središtu pažnje. A mama se trudila glumiti bezbrižnu modernu mamu i pogladila ga po stazici.

Smiješak što ga je s mukom bila namjestila, topio se, nestajao. Nešto je stegne u želucu i počne se penjati jednjakom. Čvrsto stisne zube i to nešto ostane u grlu. Svladavala se da ne pukne. Nije jednostavno gledati svoga prvorodenog s tako glupom, idiotskom frizuram. A uši? Izgledale su veće i klempavije nego prije. Pogleda zatim u muža. Bio je opušten, totalno opušten.

»Gle ti njega«, mislila je ona, »plane zbog gluposti, a sad ništa. Kad ga je našao da igra pikado, dva dana nisu razgovarali. Poderane traperice mu je bacio u smeće, a Darko je onda prevrnuo čitav kontejner da ih nađe. Sad ih kriomice nosi... i da ne nabrajam dalje... Naravno, nije ga briga jer ne radi u školi!«

Onda se okrene opet Darku. Prisili se osmjehnuti. Usiljeno razvuče usne i pokuša jesti.

- Onda - Darko će joj pogledom koji je uvijek palio.
- Hmm - ona će punim ustima.
 - Nema komentara?!
 - Upravo sam ga progutala - mama će sad već vedrije ali, molim te, sljedeći put nemoj na prepad. Više mi tijelo ne prima šokove. Starim!
 - O.K., stara.
 - Ipak ne volim kad me tako zoveš.
 - Imaš pravo - Darko će i poljubi je.

4.

Prije spavanja Darko je na zid prilijepio poster punk legende Peter and the Test Tube Babies iz Engleske popularno nazvane RT.T.B. Dolaze gostovati u KSET i Darko se jako tome radovao. Još je malo poslušao pjesmu »Sanjam te« Crvenih jabuka i potpuno se predao sanjarenju o Dori.

»Volim njezine velike, smeđe oči. Kad me pogledaju naglo se ugrijem. Ponekad i previše. Eh, kada bi to moglo kroz uši izići van. A usne... kako su joj usne crvene kad nisu namazane... iako mi uopće ne smeta kad ih premaže onom kiselozelenom ili metalikzlatnom. Tako izgleda sasvim cool. A tek ona ledenoplava u kombinaciji s noktima... izgleda ludo cool... Najdraže mi je kad slučajno zamahne kosom i kada ta kosa prijeđe preko mog lica. Svaki put bih želio da to duže traje... Tako je mirisna...

Istina, krupna je, pa što! To mi ne smeta. Valjda će i ona jednog dana smršaviti. Nije ovako debela bila prije. Znam kako joj jako nedostaje tata i smeta joj što je jedinica. Majka je voli i brine se za nju, ali tu ipak nešto ne štima«, mudrijao je Darko. »Evo, na primjer moja: izviče se na mene i znam, često je u pravu. To

ne priznam nikad, radije šutim. Onda njoj savjest pro-radi, a i meni, pa popričamo i problem se izgadi. I otac je bolji u zadnje vrijeme otkad radi s delinkventima. Kao da bolje razumije moje »modne« krikove. Manje spominje »svoje« vrijeme. Sve u svemu, bolji su. Vjerojatno je to i zbog toga što su uvidjeli da ima puno gorih tipova.

Pušenje me ne zanima, frajer sam i bez toga. Nije da nisam probao. Nije išlo. Više vrijedi ova moja zurka nego ne znam koliko cigara.

Ne cugam, bolje mi je imati bistar mozak i Doru pri budnom oku.

Ne drogiram se, nisam lud. Pa oni koji se drogiraju nemaju ni prave cure, ni prave ljubavi. Nemaju ni slobode, a o slobodi stalno pričaju. Znam ja o svemu tome, to su gluposti za slabiće. Bolje mi je da trčim i nabijem kondiciju i mišiće. Eh da, mišiće. Nekako su slabi, još se razvijaju«, Darko kritički pogleda u tanke ruke. »Od sutra ću više vježbati, bar da budem mišićav ako sam već mršav. Dori vjerojatno upravo to smeta što sam premršav. Ali, ja jedem« tužio se Darko sam sebi.

»Nije mi jasno zašto joj otac već jednom ne dođe iz te Venecije. Imaju veliki stan, auto, vikendicu... I majka joj se ubija od posla, nikad je nema doma. I sve to i... znam kako je Dora često sama i tužna i kako iz očaja jede. Rekao bih to njezinoj mami, ali kako... Uostalom to bi i ona sama trebala znati.

Kad bi Dora barem malo mene voljela?!

»Zašto je uvijek u životu sve tako naopako?« nastavio je razmišljati Darko. »Ja volim Doru. Marija voli mene. Iva voli Marka. Marko ne zna koju će curu pa se malo udvara Ivi, malo Dunji. A Dora? Koga voli Dora? Vjerojatno nikog. Tu i tamo se zapali za nekog, ali brzo

se i ohladi«, tješio se Darko i prepustio dugim rukama sna koje su ga mazile, milovale i polako privlačile sve bliže u čvrsti zagrljaj. A Darko se s Dorinim imenom i smiješkom na usnama prepuštao zagrljaju sna kako bi ga sasvim obavio, ispunio mu i najskrivenije želje, te ga tako smirio i usrećio barem nakratko.

Ubrzo nakon što je ispratila škvadru, netko pokuca na Dorina vrata. Dora otvori i ugleda malu Sanju, izbjeglicu iz Vukovara.

- Smijem li malo kod tebe? - molećivo će Sanja.

- Uđi, uđi, nastava mi je bila ujutro. Baš mi je drago što si došla - Dora će maloj, slatkoj curici. Prebaci joj ruku oko ramena i klekne na koljena kako bi joj bila bliže.

- Onda, kako si mi, dugo se nismo vidjele, dugo te nije bilo.

- Znaš, mama mi nije baš najbolje. Cijelo vrijeme je bila u kući i nije odlazila na posao. Kad bih je držala za ruku, mama je stalno govorila kako joj je tako najbolje i kako će joj moja ruka pomoći da ozdravi. Može li joj uistinu moja ruka pomoći? - pitala je Sanja.

- Naravno, tvoja je ručica čudesna - i Dora je primi za ruku te povede do naslonjača gdje se obe zavale.

- Znam - Sanja će polako te nastavi - za neke se kaže kako su bolesni od bolesti, a za neke kako su bolesni od tuge. Moja je mama bolesna od tuge. Ja to znam i čujem je kako uvečer često plače. Onda joj tiho priđem i zagrlim je. Ponekad mama naglo prestane plakati... a ponekad počne još jače plakati. Meni je onda jako žao. Znam kako ne plače zbog mene, plače zbog tate. Ne zna gdje je. Čula sam kako je bio ranjen i kako se liječio u vukovarskoj bolnici. Ne zna je li u nekom

logoru, je li... živ. Znaš, to sam čula kad je mama pričala nekim ljudima. Više doznam kad prisluškujem

te zadnje riječi Sanja prišapne Dori na uho. - Voljela bih da me tata čeka pred školom, da me uči slova, da me uči bicikl voziti... Kad mi mama pokaže njegovu sliku... ne sjećam ga se. A je li grijeh što se tate ne sjećam?

Pa kako može biti grijeh - Dora će i zagrliti je - zlato moje. Bila si mala, mala kad si otišla iz Vukovara. Mama je sretna što je uspjela spasiti tebe.

A zašto već jednom ne dođe tvoj tata, rekla si da znaš gdje je.

- Eto vidiš, u svijetu starijih ti je sve naopako, toliko da ni ja sve ne razumijem. Da, ja znam gdje je moj tata. U Veneciji je. To ti je prekrasan grad u Italiji, jednom ću ti pričati o njemu. Što tamo radi? Vodi jedan lijep restoran na Trgu sv. Marka. Ima toliko posla da uvijek odgađa povratak. Vidiš, ja ga imam, a opet ga nemam. I ja ga gledam na fotografijama.

Kako je to zapetljano - Sanja će tužno. Ni svog Vukovara se ne sjećam. Mama kaže kako je bio vrlo lijep.

Bio, više nije. Čovjek kad zauzme neki grad hoće svoje kuće, svoje spomenike... Smetaju mu građevine i starine i palače koje su ostale od onih ljudi kojih više tamo nema. Kad se neki narod istjera iz nekoga grada, sruše im i njihove kuće, jer u kućama su njihove duše. Tako je bilo i s Vukovarom i sa svakim gradom na ovoj zemaljskoj kugli koji je zarobljen i poražen. No, doći će vrijeme kada ćete vi opet doći u svoj Vukovar i izgraditi još ljepše, samo svoje kuće. Dušu jednog grada čine i ljudi, ma gdje oni bili. Čovjeku nije da sa silom vlada svijetom. Ima netko iznad njega.

- Ima, Bog - Sanja će.

- Imaš pravo. NAS dvije se najbolje razumijemo, a ti ideš u prvi a ja u osmi razred. Kako to? - pitala je sa smiješkom Dora Sanju.
- Ne znam - slegne Sanja ramenima - ja sam najpametnija u prvom, a ti u osmom razredu.
- Odgovor je za pet - Dora će. - Idem po sendviče. - Ode u kuhinju i napravi tri debela sendviča.
- Ti praviš najbolje sendviče na svijetu.
- Trudim se. Ako se zaljubim pa propadnem u školi, bit ću kuharica. Ti ne smiješ propasti. A smiješ se zaljubiti - kroz smijeh će Dora - i udati se za bogata muža. Onda ćeš kupiti jedan jadni, bolesni, opljačkani dvorac pored Vukovara i mene zaposliti kao glavnu kuharicu. U redu?
- U redu - nasmijala se Sanja. - A hoćeš li gore - pokazivala je rukom prema gore.
- Ti bi htjela?
- Pa, dugo nismo zajedno slikale.
- Dobro - kaže Dora i ustane - idemo.

Popele su se u potkrovlje. Jedna velika soba bila je Dorino carstvo. Dorin atelijer. To je bio Dorin hobi. Upijala je ovaj svijet okom i pokušavala ga prenijeti na papir. Pohađala je i tečaj slikarstva na Rokovom perivoju. Bili su to trenuci pravog uživanja. Tada joj nisu trebali ni tata ni mama. Bila je dovoljna samoj sebi ali... u jednom skrivenom kutu srca tinjala je nada kako će se i ona uskoro zaljubiti. Uistinu zaljubiti.

Dora je obožavala Vincenta van Gogha. Imala je mnoge njegove monografije. Čitala je romane o njegovu životu i njegova pisma bratu. Gledala je i filmove o njemu. Bio je on neshvaćen od okoline, nesretan, nesretno zaljubljen.

Mrzila je nepravdu, laži i pretvaranje. Žudjela je za ljubavlju. Za ljubavlju roditelja, za ljubavlju očekivanog princa. Bila je jedno veliko dijete koje se nije nasitilo ljubljenja, maženja. Mama joj je sve češće spominjala kako je već odrasla i zrela, a ona se uopće nije tako osjećala.

A tate nije bilo. Da ublaži svoju odsutnost, ispunjavao joj je želje. Kupovao joj okvire, platna, boje, monografije starih majstora... i Dora je polako shvaćala, život i svijet van Gogha, i uživala u njemu.

Pokazivala je Sanji slike starih majstora.

Gledaj, ovo ti je Monet, a ovo van Gogh o kojem ćeš mnogo čuti jer mi je on najdraži. Zamisli, on je bio samo jednom na obali Mediterana i to u Saintes-Marines-de-la Mer. Boja mora ga je očarala, opila. Rekao je kako more slični na skušu koja stalno mijenja boje i tako je naslikao ove prekrasne slike - Dora će pokazujući Sanji sliku »Mali čamci na obali«.

Primjećuješ li kako ovo more uistinu mijenja boju? - pitala je Sanju.

Primjećujem. Da me pitaš kakve je boje ovo more, rekla bih ti žute, zelene, modre, sivkaste...

Zapravo, bio je samo jednom na obali Mediterana kao što sam rekla, i to more je bilo drugačije od sjevernih mora. Vidiš nisu ni sva mora ista. Ta mora vjerojatno nisu tako bogata u igri s bojom i ne mirišu kao mediteranska. Tamnija su, nisu prozračna, prozirna i bistra.

Ja nikad nisam bila na moru. Mama kaže kako me vozila obalom Dunava u kolicima. Možda. Ne sjećam se. I da je Dunav širok... poput mora. Obećali su da će ove godine organizirati besplatno ljetovanje za sve Vukovarce. Toliko se radujem, iako, kad me netko pita

odakle sam, ne znam što bih rekla. Da kažem kake sam iz grada koji je porušen, kojeg više nema? Kake sam iz grada u kojem me tata zadnji put držao na rukama? Nema ni tate ni grada... - Sanja polako sa-gne glavicu.

- Nemoj se žalostiti. Grad će se opet izgraditi, a tatu moraš dočekati kao velika, pametna cura - tu Dori nešto zapne u grlu i s mukom nastavi veselijim tonom. - Pogledaj ove suncokrete, kako su snažni, kao mnoštvo sunašca. Oni nam govore: Veseli se životu. Bog postoji. I van Gogh je vjerovao u Boga. Suncokrete je naslikao za jednog prijatelja koji mu je došao u posjet. Htio mu je s njima ukrasiti sobu. Hoćeš li i ti nešto naslikati?

Rado bih i ja naslikala suncokrete za mamu da je razvesele.

- Divno, i ja ću - kaže Dora i donese kistove, temperu, papir, malo vode i običnu olovku. U tišini su se prepustile radu.

- Kada se precrtavaju stari majstori treba i klasična glazba, zar ne?! - Dora stavi Mozarta. - Sad je bolje.

Sanja se smiješila ruku već zaprljanih od boje.

5.

Čim je Dora ustala, osjeti kako je nešto muči, ali se nije mogla sjetiti što. Primijetila je samo da je nemirno spavala jer je pokrivač bio na podu. Provirila je u kuhinju. Majka je već bila otišla. U pepeljari su ostala dva opuška jer se kava bez cigarete nije mogla popiti. Dori je to strašno smrdjelo pa je ispraznila pepeljaru. Koliko li je samo puta mamu zamolila da ne puši barem ujutro kada ustane, jer joj taj miris jako smeta. Da, otvorila je mama prozor, ali je očito bio premalo otvoren. Uto Dora ugleda ceduljicu.

Dorice, podgrij ručak od jučer. Popodne idem kod liječnika. Budi dobra.

Voli te mama

Dora zgužva papir te ga baci. Napravi sendvič, popije s nogu čašu mlijeka i iziđe iz kuhinje. Ubrzo se vrati, uzme čokoladu i strpa u džep, te krene u školu.

Naravno, na uglu zgrade je Darko upravo vezivao martensice.

- Bog, Darko! Tebi se vezice nešto lako olabavljaju?

- je, je, kako si pogodila? - zasmijulji se on.

- I.. što su ti rekli starci za frizuru?

- Djeca su podivljala od oduševljenja. A stari, srećou da je oduševljeni gutač Karla Maya pa mi je čestitao što sam imao hrabrosti napraviti takvu frizuru. On je o njoj samo maštao, na kraju mi je priznao. A kade bude Dan planeta Zemlje, mogli bi me pozvati na TV da čitam onu poslanicu indijanskog poglavice.

- Što vama svašta pada na pamet? Pa vi ste skroz otkvačeni - usklikne Dora.

- Trebalo mi je vremena i taktike da starog preod gojim. Ali oprez! Još uvijek kad mi nešto progleda kroz prste, kasnije to naplati. A mama, zahvaljuje Bogu što ne radi u školi u našem kvartu. Tako je lakše progutala.

- Pa tebi je vrlo interesantno doma - ustanovi Dora.

- Istina, kada bismo imali malo veći stan, bilo bi nan super.

Znaš li ti da se moji roditelji još uvijek ljube prec nama, onda im klinci viču: Mama i tata zaljubljen par, kad se vjenčaju dobit ćeju dar... - Darko se navic kao gramofonska ploča. - A i čujem kako još... uvije! vode... ljubav - Darko se zacrveni.

- Stvarno? Pa to je baš super!

- Misliš kako je to u redu... pa nisu baš mladi...

- Nego što! Duže će ti živjeti - kaže Dora i oboje prasnue u smijeh.

- U svakom slučaju, tebi je toliko bolje nego meni onda mi nemoj plakati kako ti starci nemaju love zi nove role. Ja imam sve to, a nemam njih. U mojoj se kući nitko ne smije i ne ljubi. Da narušim tu sterilnost, počela sam se svađati s mamom. Ne kažem ka ko mi nije lijepo s majkom, je, ali mi strašno nedostaje

tata i zajednički izleti, zajednički ručkovi... Sve ono gdje smo nas troje zajedno. Ako te još jednom čujem kako se žališ, dobit ćeš po nosu - prijetila mu je Dora.

Usput su djeca prstom pokazivala na Darka i smijala se. Darko se pravio važan. Mariji su se zacaklile oči čim ga je ugledala. Ušli su u razred.

Sa strane su se čuli komentari.

Sad si pravi Irokez koji čuva svoju debelu skvo - zlobno mu dobaci Smrdljivi Janko.

Čuj, Smrdljivac! Pazi ti svoje noge, a mene i Doru ostavi na miru.

- Što vrijeđaš? - uvrijedio se Janko.

Tko, ja? - pitao je Darko. - Pa tko je prvi počeo?

Vidi ti njega kako je osjetljiv, je li dečki - proširivao je Smrdljivi Janko krug olajavača. - Lako njemu kad mu otac radi u MUP-u pa ga štiti.

Što miješaš mog oca, ja ga ne držim kao zaleđe. Vidiš, ja sam se ošišao. Stari je malo šizio pa se primirio. Ti se takvo što ne bi usudio napraviti.

Što lupetaš, hajde da se okladimo - nije više imao kamo Smrdljivi Janko jer su ga počeli zezati.

Hajde, Janko, zar se bojiš? Pa tebi otac nije stroži od policajca - počelo je komešanje učenika i zadirkivanje.

Odjednom muk. Nisu čuli kad je Himera ušla u razred.

Tišina - prodere se ona. - Sjednite. Svi sjednu i umire se. Srca im protrnu. Što će biti danas?

Danas ćemo malo ponavljati! - najavi Himera obuhvaćajući ih ledenim pogledom. - Imenik neću otvarati. Danas će nam Darko objasniti...

Darko se sledio. Znao je da će je njegova frizura privući. Nije pošteno jer to je ipak bio prvi sat... a danas imaju punih šest sati!

- Reci mi što znaš o ... o Versailleskim mirovnim ugovorima? - staklenim, prodornim očima pogleda Darka.

-Pa... to smo na početku godine učili - zbunjeno će Darko.

- Vidiš, to sam smetnula s uma... ali pokušaj se prisjetiti - Hимера će slatko.

Počelo je došaptavanje, a Darko je rukama davao znak kako mu pomoć ne treba. Samo se malo trebao skoncentrirati.

-Evo ovako... Ti su ugovori sklopljeni 1919. i 1920. u Parizu, u palačama Versaillesa. Glavnu su riječ imali državnici pobjedničkih sila Antante: Thomas Woodrow Wilson, predsjednik SAD-a; Lloyd George, britanski ministar; Georges Clemenceau, predstavnik francuske vlade i Vittorio Orlando, predstavnik talijanske vlade. Eh, da, pridružio im se predstavnik vlade Japana... - šepurio se Darko i htio nastaviti

- Bilo bi dosta. Još mi reci riječ-dvije o talijanskoj aspiraciji prema hrvatskoj jadranskoj obali.

- Što da kaže, izlovili su nam svu ribu - javi se Ivo zvani Šljuka.

- Vidi, vidi pa vi pratite dnevne novosti. Bravo! Darko, nastavi.

- Talijanska iredenta tražila je pripojenje Italiji pojedinih teritorija iz sastava Austro-Ugarske na kojima su živjeli Talijani...

- Manjeg apetita nego Srbi koji su tražili svaki pedalj zemlje na kojem je živio neki Srbin... - nije mogao stati Šljuka.

- A da ti nastaviš? - Hимера će zabavljajući se, te dade rukom znak Darku da sjedne. Šljuka ustane.

Pa mogu nastaviti. Što se tiče talijanske iredente, ona je tražila da se vrati Trst, Pula, Rijeka, Istra, Zadar, Dalmacija. Pa kako da to ne usporedim sa Srbima i njihovim zahtjevima. I oni misle kako je Dalmacija njihova jer su tamo izgradili vikendice...

Sjedni Ivo - Himeru se samo nasmiješila.

Vidite djeco, ja ću u penziju, vrlo brzo. Znam kako ste me zvali i kako me zovete. Nisam se ljutila. Bar ste usvojili jedno ime iz mitologije koje, a s njim i mene, nećete dok ste živi zaboraviti. Predavala sam povijest mnogim generacijama. U nekim razdobljima trebalo je tu povijest malo uljepšati. Bilo mi je uistinu teško. Znam, bila sam stroga, ali... htjela sam da naučite sami razmišljati svojom glavom. Darko i Ivo su vam to sad najbolje pokazali. - Dođe do Darka i pogladi ga po stazici.

Darko je jako vrijedan i marljiv usprkos modernom i pomalo prkosnom stajalištu i pogledu na život. No dokazao je kako se po vanjskom izgledu ne sudi. Ako želite neke svoje moderne ideje progurati, moći ćete, samooo - tu Himeru digne kažiprst - samo ako znate stare. Pobijediti neprijatelja moći ćeš samo ako ga poznaješ. Ne mislim samo tu na ljudskog neprijatelja.

Dostignuća svakog pokoljenja, svake civilizacije vrijedna su i treba ih poštovati. Nismo ni Huni, ni Avari, ni kolonizatori, ni inkvizitori... Naučite povijest, pogotovo svoga naroda, ali znajte kako nijedna država nije sastavljena samo od tog naroda. Ni Hitleru to nije uspjelo... Poštujte svačiju nacionalnost, ali ne dozvolite da ičija zatire vašu. Ovo je vaša domovina, domovina svih onih koji je vole pa bilo koje nacionalnosti bili, ali prvenstveno vaša. Naučite povijest ma kakve frizure imali i ma kako se oblačili. Znanjem se voli svoj narod. I... ma što vam govorili, nitko vam neće moći ništa dokle god budete ZNALI.

Kroz našu zemlju je prošao vihor rata, kao i kroz mnoge druge zemlje. Osim mrtvih, ima invalida, ali onih čije se rane ne vide. Ima onih čije su rane u srcu i glavi. Takvima znade biti najgore. Pomozite takve mladeži, jer to je uglavnom mladež, malo starija od vas. Pomozite im da se ne izgube jer će tada doista biti izgubljeni. Osmislite svoj život! Bilo sportom, nekim hobijem, trčanjem... nešto smislite... organizirate happeninge, natjecanja, susrete... izберите se za sve mjesto u trenutku kada mlada država staje na noge. Nije lako... možda je teže nego ikada prije... ali nemojte vam je... Pazite kako krojite, jer krojite svoju sudbinu. Želim vam svu sreću. Ako vam ikada zatreba javite se, bit će mi drago - Himeri je odjednom glas počeo podrhtavati. Izvadila je maramicu i počela šmirati.

Dečki su se zamislili. Kako je Himera počela šmirati tako su Mira i Darija briznule u plač.

- Što je cure, što cmizdrite, a prije ste se tužile kao da vam je davala kolac - dečki su bili nemilosrdni.

- Žao mi je što odlazi - Mira će - imala je dobro srce

- Srce da, ali i najviše kolaca. I što je važnije? Srce ili kolac? - Odgovora nije bilo.

-I još nešto - Himera će pošto se smirila - znam kako ste već veliki i odrasli. To poneki zaborave, pogotovo najbliži vama... Ali još jedan dobronamjeren savjet: Pokušajte ne pušiti u školi. Otkad je ovaj novi zakon stupio na snagu, kazne su velike. Danas su najviše rigoroznu kontrolu. Bilo bi mi uistinu žao da zbog nekoliko nedužnih dimova budete kažnjeni. Nemojte pušiti u WC. Znam i razumijem kako vam je između dimova često i zajedničke cigarete, zanimljivije pričati. I znate kako su ta vaša druženja po WC-ima vrlo interesantna... Ali pokušajte naći užitak u nečemu drugom. N

zurite odrasti, djeco. Ima vremena. Iako ste vi već svi odrasli i ozbiljni, srce vam je još prečisto, preiskreno i njega čuvajte. Uživajte u svom vremenu, u svojim godinama. Igrajte nogomet, skačite, zaljubljujte se... ružne navike odraslih ostavite za malo kasnije, odložite.

Himera se zakašlje, ružnim, dubokim kašljem. - I vo, ja imam najmanje prava da vam to govorim. Nisam dobar primjer. Još ću imati jedan sat s vama.

Uto zazvoni. Svi su šutke ustali. Razmišljali su o onome što im je stara profesorica govorila. Čim je izišla, uskomešali su se.

Ima pravo, kaj ne?

Ima, ima, zato smo povijest najviše i učili.

Ali ne zbog povijesti, nego zbog kolaca.

Imaš pravo, ali vrijedilo je. Idem zapaliti.

I'ljuštali su komentari sa svih strana i kao vjetar pronijelo se hodnicima kako će biti kontrola u WC-u, a to je uključivalo i male izlaze.

Strastveni pušači se nisu obazirali na glasine, jer, koliko puta su profesori bili mrtvi-hladni na njihovo pušenje. Jedino je ponekad reagirao ravnatelj. Drugi su svi govorili: što se to mene tiče, ako želiš pušiti, truj se. Nisam ti ja roditelj.

Jedino su cure, čije su simpatije pušile, oklijevale ući danas u WC. Najvažniji par je ušao. Daria i Mirko. Ušli su zagrljeni i ponosni. Kad su ušli oni, a Mirkova mama je poznata liječnica, ohrabрили su se i drugi. Možda će se zbog Mirka izvući, jer nitko neće Mirkoj staroj smjeti pisnuti. I sam je ravnatelj bio kod nje kad je imao frku sa sinom.

I tako se pušionica napunila. Glavna tema bila je Himera koja ide u penziju i pušenje. Naravno, bilo je i drugih zanimljivih tema, pogleda, zagrljaja...

- Što da joj kupimo?
- Štooo, za ono koliko nas je maltretirala?
- Daj, pusti sada to, ipak odlazi. Tko zna koga ćemo dobiti umjesto nje?
- Daj dim, ti uvučeš dva, ja jedan - raspravljale su se Dina i Tonka... - i ne slini toliko taj čik.
- Evo ti cijela pljuga - ponudi joj Ante. - Bar jednom cijelu popuši, neće ti tenu naškoditi. A ni zubima.
- Neću, ako netko dođe lakše ćemo jednu zgasiti. A što se tiče tena, za to se ne bojim, pa nisam ovisnik.
- Kako hoćeš.

U uglu su šaputale Ines i Dunja.

- Što je rekla Iva o meni?
- Rekla je... ali obećaj kako još nećeš reći tko ti je rekao.
- Obećajem ti - Dunja je strastveno uvlačila dimove te ih izbacivala.
- Rekla je da se ti sama nabacuješ Marku i kako je čula kako nisi više nevina... Oprosti. - Ines je bilo neugodno o tome pričati.

Dunja se zacrvenjela. - Koza jedna, odakle joj to?! - izletjelo joj je.

- Pa, nešto je spominjala neku aferu u Bolu. Znaš, njoj je baka iz Bola i ona tamo provodi cijelo ljeto.

Dunja sada pobjesni. Nerado se sjećala toga i željela je to zaboraviti. Nikom živom to nije rekla, bilo ju je stid. Taj ju je hvalisavi Dalmatinac Luka prevario... I sada ona ispada laka cura, a uopće nije... I nije u redu da se o tom govori kao o kruškama ili krumpirima. Da se to širi samo tako. Jest da i ona voli ogovarati, ali... ovakve bi stvari trebale ostati tajna. Otkad je prekinu-

la s Ivom, ipak nije širila tajne koje joj je Iva povjerila. Odjednom je tuga obuzme. Zato su Iva i Dora spominjale tenis u Bolu. Mora razgovarati s Ivom. Duboko udahne dim... I odluči kako više nikad neće pričati ružne stvari o nekom drugom, nikada više...

Nenad i Mario raspravljali su o inkviziciji tako važno i odraslo, jer to je tema bila samo za odrasle i pametne. Nije im nikako bilo jasno kako su knjige mogli spaljivati, proglašavati vještice... Mali prostor se napunio dimom... i onda kao u nekoj izmaglici pojavi se ravnatelj na vratima. Neki mahnu rukom kao da će otjerati priviđenje. Kad, začuju glas.

Piši: Daria, Mirko, Dunja, Ines, Ante, Maja, Tomislav, Marija, Nenad i Mario, Domagoj i Trpimir, sve hrvatski kraljevi. Izvolite gospodo, liberalni pušači u moju kancelariju.

Učenici su se kreveljili, prevrtali očima. U ravnateljevoj kancelariji su se poredali, a ravnatelj je stao ispred njih.

- Bit ću kratak. U školi se više ne puši. Onaj tko dobije potvrdu od roditelja da smije pušiti pod velikim odmorom, može izići iz zgrade i popušiti jednu cigaretu. Kad mu je takva sila... u redu, ne protivim se roditeljskim odlukama. Ali u školi, nema više! Od upotrebe u »društvene« svrhe WC-i su postali skroz neupotrebljivi. Obnovit ćemo ih, ALI VIŠE NEMA PUŠENJA U ŠKOLI. Jeste li razumjeli?! - povišenim će glasom ravnatelj te ih oštro pogleda. Marija brižne u plač.

- Ja ne pušim - kroz jecaje će ona.

- Pa što si radila u onakvom dimu?

- Morala sam nešto reći prijateljici.

- Ti ne pušiš? - sumnjičavo će ravnatelj i okrene se prema ostalima.

- Tko još ne puši?

- Ozbiljno, ona ne puši, ubio bi je otac - Mirko skoči u njezinu obranu, a ostali potvrde. Mirko nastavi. - A mi... ostali... nismo pravi pušači... to onako, par dimova, jedna pljuga....

- Ma nemoj! Da, danas zajednička, sutra svako po svoju. S cigaretom se ne igra. Ne zavaravajte sami sebe kako nekoliko dimova nije ništa. Naravno, u početku nije ništa, ali nitko se tu ne zaustavi, kreće dalje, u novo dimljenje i ne može se zaustaviti. Odvikavanje je tako teško... Znete li da su tijekom povijesti postojale tjelesne kazne za pušače?! No pogotovo kad su počeli pušiti neki vladari, kao npr. Petar Veliki, bilo je teško pušenje spriječiti... Nije mi jasno zašto čovjek sam sebe stalno s nečim uništava, pogotovo mi nije jasno kako to ne shvaćate upravo vi. Zašto se vi ne učite na greškama svojih roditelja?!... No, - tada se okrene Mariji koja je još uvijek šmrcala: - Molim te, ne plači više, Marija, vjerujem ti da ne pušiš. A nije mi jasno zašto me se bojite, pa ja nikakve kazne ne uvođim. Samo hoću red.

- Kad bi otac čuo da pušim...

- Pa što je važnije? Da ti ne pušiš ili da otac ne zna?

- Da... jaaa ne pušimmm... - Marija će jecajući.

- Naravno da je najglavnije da ne pušiš, zar ne... - smirivao ju je ravnatelj.

- Dakle, ostali, sutra s roditeljima.

- Svi? - provokativno će Mirko.

- Da, svi. Mislim kako svi imate roditelje i za sve su ista pravila. Sad možete ići.

Hrabra skupina više nije bila hrabra. Kao da se kiša nepravde na njih sručila. Izgledali su kao vojnici po-

raženi od mnogo nadmoćnijeg neprijatelja mada im vlas s glave nije pala.

Dignite glave, što će on meni - uzjoguni se Mirko. - A znao je buditi moju staru po noći da mu dođe pomoći.

Ne brkaj jedno s drugim - usprotivila mu se cura Daria - ima pravo.

Kakvo pravo? Nije škola njegova.

Kao da je, odgovara za nju i za nas.

Ma, što će on meni? - opet će praveći se važan Mirko.

Tebi? Zar ti nisi isti kao i mi ostali? Ili si ti nešto drugo ako ti je majka uvažena doktorica? - pobuni se Daria, zbací Mirkovu ruku s ramena i potrčí hodnikom da dostigne ostale iz grešne skupine.

Mirko je šutio i gledao kako se udaljava. »U Škotskoj manijak upadne s automatskom puškom u razred i pobije pola učenika. U Italiji postavljaju bombe gdje se sjete. U Americi kidnapiraju. Na Balkanu i u Zaljevu se tuku i ratuju... a on nas ganja zbog nekoliko dimova... i zove nam roditelje kao da smo zločinci... A Daria umjesto da bude na mojoj strani, pa cura mi je, ona blebeće nešto drugo i odmah joj savjest proradi. Imam i ja savjest, ali se ne osjećam nimalo krivim... Naći ću ja drugu curu, sebi ravnu... koja je također svjetski putnik pa ćemo se bolje razumjeti...«

Dignuo je glavu, razbistrio pogled i bez kucanja upao u razred. Kako je upao, tako je i izletio.

- Vрати se kad pokucaš - čuo se profesoričin glas.

6.

Dora i Darko su se približavali kući.

- Danas je bilo frkovito - uzdahnula je Dora.
- Da. Marija je skoro ni kriva ni dužna zaglibila.
- Znaš, i meni je drago ići u pušionicu na neku raspravu. Zanimljivo je. Jedino mi smeta što kasnije smrdim. Fuj... Gle, gle - i pokaže mu crnog psa koji je upravo obavljao nuždu na njihovom komadu zelenila u dvorištu. Dora izvadi iz ruksaka fotoaparat i uslika psa dok mu je ogromno govno visilo iz tura. Tada zamijeti vlasnicu koja je bila malo podalje i pravila se kao da ništa ne vidi.
- Onda susjeda? Namjeravate li to počistiti?
- Počistiti?!
- Da, počistiti. U ovom dvorištu se igra puno male djece. Ne jednom ugazili su u »mirisne« hrpe.
- Pa ovo nije dječje igralište - gospođa će odrješito.
- Nije ni javni WC. Zašto na Zapadu ljubitelji pasa nose sa sobom lopaticu i četku?!
- Daj okrugla, ne soli mi pamet. Travnjaci nisu za djecu. Sve pogazite i strgate, balavice jedna.

To nije travnjak. Uostalom kupujte »Večernjak« ovog tjedna - Dora će osvetnički i odjuri.

Baš ste mi lijep par. A... možda ste mi baš vi strgali etiketu firme s auta.

Ne vrijeđajte, gospođo - javi se Darko.

Ova današnja mladež na sve je spremna - mrmljala je gospođa sama sa sobom, udaljavajući se. - Kak izgleda? Samo što te ne napadne i orobi - prezrivo je gledala Darka, te se okrene svom ljubimcu i nježno prozbori: - Odi, odi maleni moj, idemo domeka.

Dora je bila radosna. Napokon ih je uhvatila na djelu. Tu će sliku poslati u »Večernji list«.

Čekaj - povuče Darka za rukav - sjednimo, došla mi je inspiracija.

Sjednu na zidić pored njihove zgrade. Darko je uživao u njezinom društvu. Dora se namjesti, uzme bilježnicu, okrene je s druge strane i počne pisati. Dok je tako sagnute glave stajala, Darka obuze tako žarka želja da je poljubi u ... vrat. Da, baš u vrat jer se upravo taj bijeli, nježni, puni vrat samo nagovijestao ispod teške kose koja je bila prebačena samo na jednu stranu. Nije bio dovoljno hrabar da to učini. Zato se još više primakne uz nju. Noga mu se sada skroz sljubila s Dorinom. Kroz traperice je osjetio njezinu toplinu koja mu se pela tijelom. Samo je uzdahnuo. Prene ga Dorin glas.

- Slušaj! Trebaju li psi pelene ili ne, pitanje je sad?

- Molim?! - Darko će zbunjeno.

- To je naslov: *Trebaju li psi pelene ili ne* ili možda: *Zašto djeca svoje potrebe također ne zadovoljavaju po parkovima, nasadima, na asfaltu?* ili: *Gnoje li psi prirodu ili je zagađuju!* ili: *Što znači voljeti psa?*

Koji sad naslov odabrati?! Ta su mi se pitanja nametnula kad je dotični ljubimac jednog jutra sam krstario

po jedinom komadiću zelenila što ga mi, stanari ove zgrade, imamo... Tu bih umetnula fotografiju naše zgrade i još bih dodala: Nek se stanari odluče koji će natpis staviti na taj komadić prirode. *Zabranjeno psi-ma* ili *Zabranjeno djeci* - odlučno završi govor Dora. - Što ti se čini?

- Odlično - Darko će joj i poljubi je spontano u obraz.
- Samo moraš biti spremna na oštre reakcije pasoljubaca.

Dori je godila njegova pažnja. Tu i tamo neki prijateljski poljubac. Bilo ju je stid priznati da se još filmski nije nikad ljubila. Uz takvo ljubljenje su išli i zagrljaji, a ona nikom nije mogla dozvoliti da je grli i da joj opipava salo. Jedino se Darku i Ivi mogla skroz povjeriti.

- Znaš, ponekad mi dođe da živim sama na nekom pustom otoku. Kao na »Otoku plavih dupina«. Samo bez divljih pasa. Zanimljivo, uvijek te prati neko zlo, nešto loše. Zašto ništa ne može nekim sretnim, mirnim putem?!... Mama mi se sprema na put. Mislim da će se starci rastati. Mama odlazi na neke terapije kod liječnika, nije rekla, ali mislim da odlazi kod psihoterapeuta. Svuda po kući vidim knjige iz obiteljske psihološke literature: »Kako preboljeti gubitak bliske osobe«, »Osamljenost«, kao da je staroga već prekrizila.

- Nemoj se čuditi, tvoja je mama zgodna žena, a tvog tate nikad nema.

- Mama misli da tata ima drugu - Dora će kroz zube.

- Meni se nije usudila reći. Misli da ništa ne kužim, da ništa ne vidim osim hrane. Govori mi u šiframa... govori mi kao da sam klinka. Samo što ne tepa. Bilo bi i njoj i meni lakše kada bi mi otvorila srce, kada bi se rasplakala preda mnom, a ne po noći, sama u svojoj sobi. Ujutro mi glumi da su joj podočnjaci od samog nespavanja. A nije spavala jer je čitala...

Dora, nije joj lako priznati. Vjerojatno je bolna spoznaja kad se mora prekrižiti ili zaboraviti dvadesetak godina. S druge strane, naši roditelji nisu svjesni da više nismo klinci, balavci, šmrklje... Da i mi nosimo svoje probleme, terete... Mislim kako u obitelji treba biti više snošljivosti, razumijevanja... onda nijedan problem neće biti problem - utješno će Darko.

U pravu si, sto posto si u pravu. A ja sam gladna, strašno sam gladna, mada sam rekla kako ću biti na dijete od ponedjeljka. Ali nemam snage patiti i gladovati. - Dora je bila na rubu plača.

Dora, Dora - Darko je zagrlj. - Evo, isplaci se na mom ramenu, iako je koštunjavo pa bode - htio se našaliti malo.

Ti si pravi prijatelj - Dora će ganuto. - Što bih bez tebe?

Ja sam tvoj anđeo čuvar - nasmije se Darko i pomi-luje ju po kosi. Dora se naslonila na Darkovo rame. Njezina kosa rasula se poput baršunaste, meke zavjese. Darko je, iako tužan zbog Dore, bio među zvi-jezdama. Želio je da taj trenutak što duže traje.

Dora je osjetila neku mirnoću i bol joj je bila podnošljivija. Nisu više razgovarali. Još neko vrijeme su proveli tako u šutnji, grijući se na suncu, a onda je svatko otišao svojoj kući.

7.

Darko je došao kući, izuo se i oprao ruke.

- Bog, mama, što ima za ručak? - poljubio je majku u obraz.

- Bog, sine. Za ručak ima iznenađenje. Od danas izbacujemo meso iz prehrane. I Pitagora je bio vegetarijanac. U svoju glasovitu školu Kroton primao je samo one koji su se prethodno odrekli mesa...

- Mamaaa... ali mi ne jedemo meso svaki dan...

- Zato i nismo dobili kravlje ludilo. Oni koji ubijaju životinje zbog hrane, spremniji su ubijati i mučiti ljude - govorila je mama, a Darko je zapanjeno slušao.

- Onda se i biljke ubijaju.

- To nije isto... pospremi stol... žurim u školu.

-A što će tata?!

- Onaj tko hoće jesti meso, nek' ga sam sebi sprema!

- Otkad si prešla u feministkinje i vegetarijanke?

- Otkad? Otkad su svi pomahnitali! Otkad je rat počeo, zgadila mi se sva hrana. Otkad oni u Sarajevu nemaju što jesti, a mi se razbacujemo. Otkad nas gledaju one velike, izbuljene oči djece iz Etiopije. Otkad...

sve je to ljudska sramota... A onda još i kravlje ludilo! Pa moraju krave poludjeti kad se hrane kravama i smljevenim lešinama... referirala je mama kao da se nalazila na godišnjoj skupštini LIGE ZA ZAŠTITU ČOVJEKA I ŽIVOTINJA.

Ovi mi tvoji razlozi uopće nisu ljudi!

A što si mislio da sam i ja poludjela?! Pa ja sam prosvjetni djelatnik. Prosvjetni djelatnik koji jedva živi od svoje plaće. Sreća što učim malene. Mislim da bih poludjela da predajem učenicima koji već voze ili ih dovoze u školu tojotama ili mazdama. A ja nemam ni peglicu!

Darko je gledao majku začuđenim, razrogačenim očima. Nikad je ovakvu nije vidio. I što je više govorila, sve mu se više sviđala!

I kod mene već ima učenica koje su itekako odjevene. Čarape iz Trsta, hlače iz Graza. A ja idem u Nagyzkanizsu iz bijede i potrebe, pa mi tamo novčanik ukradu. No - stišanim će glasom mama - ako ne mogu imati ništa materijalno, hvala dragom Bogu da vas imam, da ste živi i zdravi. Da niste džepari, pijanci, huligani... I dok se ne oslobodi Sarajevo, ne jedemo meso. Neće nam škoditi mala pauza da očistimo organizam, slažeš li se?

Slažem se. Bolja si od Cicerona - skoči Darko i poljubi majku.

- Budući da radim u smjenama, a i inače imam posla, molim te pomози mi da to uistinu izdržim. Naime, nabava takve hrane iziskuje dosta vremena. Danas imamo rižu s mahunama, cvjetaču bharata, malpuri i na kraju nešto slatko. Kremu od čane.

- Ništa te nisam razumio, predajem se u ruke tvoje - nasmije se Darko i uzmuva se da pomogne majci.

Mama je kasnije tati spominjala solidarnost sa stradalnicima u Sarajevu. Tata je to podržao. »Žene ipak drže sva četiri kuta u kući«, razmišljao je Darko. »Moja mama točno znade tko pada na kakvu priču. Ipak tata mi je šapnuo kada dođem u iskušenje nek mu stjavim pa ćemo zajedno »griješiti«!

8.

Dora je otvorila vrata stana. Tišina. Na stolu nađe pisamce.

Draga Dora!

Nisam ti se stigla javiti. Otišla sam na brzinu tati. Ne znam koliko ću se zadržati. Ostavila sam ti novac. Ako ti što zatreba, nazovi. I susjeda Jana je rekla da možeš do nje doći ako ti bilo što zatreba.

Volim te puno, puno. Pomoli se Bogu da sve bude u redu.

Volim te najviše na svijetu

tvoja mama

Dori se stisne oko srca. Odloži stvari i ode u kuhinju. »Ipak mi je skuhala ručak«, pomisli, »šnici s pireom«. Dora sjedne za stol i počne jesti. Odvoji pola za sutra. Jela je i jela, pojela meso i za sutra. Onda uzme novac i ode po sladoled. Vratila se s kutijom od dvije litre. Sladoled je trajao do uvečer. Ode do sobe i ispruži se na krevetu. Slušala je Azru i Psihomodo pop. Navila je glazbu do daske. U jednom je trenutku čula lupanje, poslije više nije. Miješao se san s glazbom. Odjednom se razbudi, skoči s kreveta, isključi liniju i ode u potkrovlje, u svoje carstvo.

Pokuša malo slikati, ali ni to joj nije išlo od ruke. Bila je nemirna, strašno nemirna i nesretna.

Gledala je van Goghove perunike. Perunike koje su rasle u parku umobolnice gdje je bio smješten. Pokušala ih je imitirati. Bile su tako živahne. Razumjela je zašto su i njemu one zapele za oko, te ih je morao slikati. Bili su to za njega teški trenuci, ali vjerovao je u moć prirode. Bio je od onih koji slikaju izravno ono što gledaju. Bio je od onih što su zagovarali povratak prirodi. Laže tko govori da je van Gogh bio lud. Bio je nesretan, neshvaćen... lud nikako. A priroda ga je iscjeljivala, održavala u životu.

Vincent van Gogh je gledao perunike, a ona, Dora, što ona gleda? Njegove perunike. Ostavila je kist i boje i uzšetala se po sobi. Našla je komad papira i napisala pjesmu:

*Dom imam
Al primljena u dom nisam
Suza je moja
Znak da ga imam.*

Sada je bila mirnija. Tišinom se prolomi zvono s ulaznih vrata. Nije joj se otvaralo, nije nikog željela vidjeti. Ali... zvono je uporno zvonilo... ipak siđe niz stepenice i otvori. Bila je Iva, sva prestrašena.

- Što se dogodilo? Upadaj!

- Prolazila sam pored škole, kad tamo neki tipovi. Žicali su me lovu. Toliko sam se prestrašila da sam im dala sve. Cijeli džeparac. Jedan mršavi bio je dosta ratoboran i agresivan. Čim sam mu dala lovu, nestao je. Zapravo, motaju se oko škole, ali sam vidjela da češće ulaze u onu staru, napuštenu kuću koja se nalazi malo dalje. Znaš, ona kuća za koju su govorili kako se treba rušiti. Izgleda da spavaju u toj kući... žao mi

je... Čujem kako se tamo drogiraju. U stvari, nije mi ih žao, nek sanjaju vragove... ode moj džeparac - tužno će Iva.

- Podijelit ćemo moj. I ja sam čula za onu kuću. Vjerojatno su i oni nesretni... Vidjela sam tamo i lijepih, zgodnih momaka ali i onih prljavih, raščupanih, istrošenih, mršavih, propalih... Ne znam, ne mogu misliti, i meni je dosta svega, a i mene same. Idem jesti. Hoćeš li i ti? - Dora se uputi u kuhinju a za njom Iva koja se već smirila.

Dora izvadi sve što joj se sviđalo iz hladnjaka i navali. Gutala je salatu od kukuruza kao da sto godina nije jela.

- Ti bi trebala živjeti u Meksiku - reče Iva.

- Zašto?

- Pa, zbog kukuruza. Znaš li ti da su Španjolci osvojivši Meksiko, provalili hambare i ukočili se od požude ugledavši pune hambare zlata. Zlato nagomilano do stropova. Teško su se razočarali shvativši kako to nije zlato već kukuruz.

- Zanimljivo, nisam znala - Dora će punih ustiju. - Ja obožavam kukuruz.

Znaš, jučer sam bila u kinu s Vjekom - nastavi Iva.

Izgleda da me on drži za ruku i grli samo u kinu.

Kad smo izišli iz kina, opet ništa. Baš je blesav. I zamisli, nisam upoznala nijednog njegovog prijatelja.

- Čudno. A kako dogovarate spoj?

- Nazove me.

- A ti njega?

Ne, nemam njegov broj. Rekao je da ga ionako nema nikad doma, a kad je doma, stara mu ne prenosi poruke.

- To mi je sumnjivo.
- I meni. A ti si mi još neki dan govorila da ga ohrabrim.
- Nisam znala za ove detalje. I što ima loše ako ga malo potakneš. Kako ćemo uopće steći neko seksualno iskustvo? - Dora će šaleći se.
- Od toga uopće nemam kompleks manje vrijednosti - dok su dečki iz razreda opsjednuti s tim, ali i s rastom pojedinih dijelova tijela - počela se Iva smijati i sasvim je zaboravila neugodnu scenu.
- Da, da - smijala se Dora - a sjećaš se Ane kako ju je stid bilo nositi grudnjak pa se stezala uskim bodijima, ha, ha, ha - smijala se Dora punih ustiju.
- Idem oprati ruke - Iva se uputi prema kupaonici. U kupaonici ugleda nekoliko novih krema i vikne Dori:
- Kakve su ti ovo nove kreme?
- Ma daj, pusti, mama je organizirala jednoj frendici prezentaciju nekakve Zepter kozmetike. I onda je kupila hrpu krema. Uopće ne znam što će joj.
- Smijem li nešto probati?
- Samo izvoli - Dora se pojavi na vratima kupaonice - što god hoćeš! Ne znam hoće li mama kad se vrati naručiti novu pošiljku ili će sve baciti u smeće. Zagrije se za nešto, pa ako vidi kako odmah nema koristi, da nije pet godina mlađa, odmah je prođe volja. Pogledaj samo što je kupila - i počne objašnjavati:
- Najprije za čišćenje lica:
 ZEPTER Purifyng Facial Scurb (piling),
 ZEPTER Purifyng Toner (losion),
- Onda za njegu lica:
 ZEPTER Cellular Night Creme (noćna krema)
 ZEPTER Multi Regenerating Creme (multi regenera-

tivna krema) i svakako krema za njegu kože oko očiju

- te pokaže malu kutijicu.

- Ne znam koliko se iskesila, ali znam da je popri-
lično.

- Moja ti ništa od ovog nema jer kaže kako je skupo. A i iritiraju je te prezentacije po kućama. Kaže kako je najglavnija prehrana, puno sna i bez nerviranja. Moja mama uvečer stavi malo čistoga maslinovog ulja. Ne smeta joj što miriše ko sardina. I ponekad istrlja lice mekinjem što se hrane kokoši.

- Stvarno? - Dora će znatiželjno.

- Smije li se isprobati ovaj piling? - upita Iva.

- Što pitaš! Isprobaj što hoćeš, a možeš i uzeti, reći ću kako ne znam gdje je. A i moja mama nije s memori-
jom u najboljem prijateljstvu. Nikad ne zna gdje je što stavila. Jedino zna gdje su joj filmovi iz videoteke. Gleda samo neke prastare filmove. »Dr. Živago«, »Za-
meo ih vjetar«. Ne razumijem što ih gleda kad se to-
liko rasplače da poslije ne može držati kapke. A mož-
da traži samo neki povod kako bi plakala - kritički je
bila naštimana Dora i tlak joj se opet povisio.

- Što ti je, baš si otrovna? - primijeti Iva.

- Što mi je?! Ljuta sam na mamu, nevidljivog tatu,
čitav svijet. Ponašaju se poput balavaca, a na mene
viču kako sam balavica.

Nitko me ništa i ne pita. Sve skrivaju od mene. A onda
odjednom donose važne odluke.

- Nemoj tako, možda te ne žele preopterećivati.

Baš lijepo! Misliš kako je to samo zbog toga što me
ne žele preopterećivati. Onda su idioti! Ili pak misle
kako sam ja idiot! - vikala je Dora. - Pa što oni misle?
Da sam slijepa? Gluha? Pomalo blesava? Ova igra,

ovo izmotavanje, ove terapije, plesanje oko pravog odgovora i prave istine strašno me boli. Zašto tata već jednom ne dođe, posjedne me i kaže, tako i tako... Još će i mama završiti u Vrapcu, a ja... gdje ću ja završiti?!

- Dora, draga škvadrice... - zagrlji je Iva. Dora se nasloni na nju i počne plakati.

- Samo se ti isplači. A kada se isplačeš, obuci se, namaži, pokrij podočnjake i idemo u diskač. Znam gdje Vjeko zalazi, idemo vidjeti ima li kakvu drugu mačku. Ošamarit ću ga pred svima ako ima, da znaš samo kakvu ću scenu napraviti... A... ako nema... - tu Ivi zaigra srce u nadi... upoznat ću te s njim, a poslije ću ga malo »ohrabriti« - to Iva dodaje u šali, htjela je Doru malo nasmijati.

- Ne ide mi se baš. Ostat ću spavati.

- Ma, što ćeš u kući, opet ćeš plakati. Moraš malo u društvo, a i već dugo nismo bile poštene vani.

- Imaš pravo - reče Dora, ispuše nos i ode se odjenuti. Navukla je poderane traperice. Potom usku narančastu košulju na pruge i ugurala je u traperice. Poviše je navukla crnu, široku majicu bez rukava. Majica je bila poderana po sredini. To poderano je spojila zihericom. Pogledala se u zrcalo. Puderom je prekrila podočnjake i stavila ledenoplavi ruž na usne. Slagao se s lakom na noktima. Parfem nije zaboravila. Moments Priscille Presley. Obuje visoke starke i iziđu. Odjednom im se žurilo.

Pri dnu stepeništa Iva se zaustavi pored jednog srca. Pisalo je Iva i Marko. Iva prekriži ime Marko i napiše Vjeko.

- Znala sam da si to ti - Dora će joj. - Ova srca me stalno nerviraju. Pogledaj, posvuda su. I kako ulaz izgleda?

- Kakav si ti čistunac, tko bi rekao? - šalila se Iva.
- Da, nitko ne bi rekao, jer nosim poderane trapke i imam sto kila. A ti? Zašto srce ne crtaš u svom hau-storu?
- Pa tamo bi znali da sam to ja! - nasmije se Iva koju Dorino brundanje nije smetalo. Pruži Dori ruku i njih dvije držeći se za ruke požure prema autobusu.
- Mogu samo do jedanaest i pol - oglasi se Iva - moram biti točna jer sam prošlu subotu zakasnila.
- Ako nam ne bude dosta?
- Nešto ćemo već smisliti!

Nisu primijetile dva tužna oka koja ih ispraćuju. Darko ih je gledao i donio čvrstu odluku da prekine prijateljstvo s Dorom. »Dora mi stalno daje na znanje kako smo prijatelji, a ne smeta joj kad je ponekad zagrlim i poljubim u obraz. Ne mogu ni ja biti samo rame za plakanje! I meni je teško. Želio bih je ljubiti, ljubiti i škakljati da se smije. Želio bih joj pričati viceve i trčati s njom po gradu. Kad joj trebam, uvijek sam tu a sada se nije sjetila da i mene pozove«, razmišljao je povrijeđeni Darko. »Znam što ću. Okrenut ću se Mariji. Sad će biti obrnuta situacija. Kud ja pogledom, ona skokom!« Odlučio je Darko i tužnim korakom krenuo tražiti društvo iz zgrade. Bila je subotnja večer. Kakav provod! Opet fliperi i pikado!

9.

Dora i Iva su ušle u diskač. Bio je prepun, jedva su se probijale. Iva je tražila Vjeku jer se hvalio kako tu često dolazi. Učinile su jedan krug, a onda krenule prema sredini. Raznobojna svjetla pratila su zaglušujuću glazbu i šarala po zidovima tajanstvenu priču. Ivi se nekoliko puta učinilo da vidi Vjeku. Kada bi prišla bliže, nije bio on. Povuče Doru da je ne izgubi i krene u novu potragu. Izvijala je glavu, propinjala se na prste... kad... ugleda ga. Bio je u društvu. Srećom, muškom društvu. Iva odahne. Mahnula mu je, ali je on nije vidio. Kad su se približile...

- Bog mala, otkud ti ovdje? Nisi rekla da ćeš izići!

- Mislila sam da me mama neće pustiti zbog prošle subote. No prijateljica mi je u komi pa sam je morala izvući van - i predstavi Doru. - Ovo je moja najbolja prijateljica Dora. Pričala sam ti već o njoj.

Dora je pružila Vjeki ruku i on njoj.

- A ovo je Vjeko - Iva će Dori.

Vjeko, srednjoškolac, bio je visok, kratko ošišan, s nekoliko malih, okruglih, srebrnih naušnica na jednom uhu.

- Cure, što ćete cugati?

- Ja ću sok - reče Iva.

Dora je premišljala pa uzvikne: - Pivo!

- Molim?! - usklikne Iva. - Bit će da nisam dobro čula. Otkad ti piješ pivo?

- Od večeras - Dora će vrteći se u taktu glazbe. Pivo je samo jednom pila, na nekom izletu. Nije joj se baš svidjelo, ali večeras nije mogla zamisliti da pije sok. »Moram popraviti raspoloženje«, mislila je Dora i pružila novac.

- Evo ti novac - reče Vjeki.

- Ne treba, dali su mi starci, ti ćeš platiti drugu rundu.

- Roditelji su me naučili da uvijek plaćam sama sebi piće - Dora će ponosno.

- Vidi, vidi, pametno su te naučili - zaključio Vjeko.

- Šteta što su me tako malo stvari naučili - promrmlja Dora.

- Štooo? - u isti glas zapitaše Vjeko i Iva.

- Nije važno, daj odi po cugu.

Dok je Vjeko odlazio po piće, Iva se nagne prema Dori.

- Nemoj da ti naškodi! Je l' da da je sladak? Vidiš, nije bio s curom - vikala joj je na uho.

- Dobro, dobro. Baš je sladak - odgovarala joj je Dora njišući se. Vjeko je donio pivo i Dora je počela piti čim je dobila čašu u ruke. Malo je zažmirila i malo se stresla, no nije se zaustavljala u ispijanju.

- Polako - sad će Vjeko i obrati se Ivi: - Što joj je? Je li uvijek takva?

- Nije, normalna je cura i ovo je prvi put da je vidim kako pije pivo i to naiskap. Znaš... ima problema u obitelji. Starci...

- Da, da... kuda god se umiješaju, naprave sranje... Baš mi je drago da te vidim, iako si mi jednom rekla da ovamo ne zalaziš.

- Istina, ne idem baš po diskačima... Zapravo... iziđeni samo subotom i to onamo gdje se okuplja uglavnom moja škvadra. Ovdje još nisam bila - Iva se malo nagne u stranu dok je neki dečko nosio četiri flaše u ruci. - U stvari mama i ne voli da odlazim u one diskače o kojima se nije raspitala. Odmah misli da ćemo postati kronični alkosi ili narkići. Glupost! Nikakve aveti ne vidim!

- Stalno nešto brane. A najgori su oni koji su nekada pušili, kao i moj stari. Hoćeš li cigaru?

- Pa znaš da ne pušim.

- Oprosti, zaboravio sam. Eto, dođem malo ovamo, popušim, podimim koji džoint, nešto popijem ako ima, love...

- Kakav džoint? - upita Iva.

- Ne znaš? Ti me zaj... - tu stane i ispravi se - zafrkavaš?

- Otkud bih znala?

- Svi znaju! Ti kao da si ovog trenutka izišla mami ispod suknje. Ne zalaziš često na ovakva mjesta, ne pušiš, ne piješ... Što me tako gledaš? Ne ljuti se, šalim se, to ti je kompliment. Džoint su cigarete s malo hašiša, onako da ti poprave raspoloženje... Ništa opasno... ne gledaj me tako... vidiš da sam zdrav i normalan. - Vjeko je osjetio kako je pretjerao, kako ga Iva začuđeno gleda i osjeti kako mora promijeniti priču, omekšati Ivu. Iva mu se uistinu jako sviđala jer je bila prirodna, za razliku od cura iz njegovog društva koje nisu prestajale pričati o dečkima i prvim pustolovina u krevetu. O modi, buticima i o tome koja je od

njih dobila skuplji poklon od dečka... Mnoge od njih imale su oženjene »dečke«...

- Imaš predivne oči - Vjeko će odjednom.

- Hvala - Iva je procvala od komplimenta.

-I noge i kosu i tijelo... - govorio joj je Vjeko gledajući je u oči i rukama joj obujmivši lice... Iva je osjetila po prvi put neki ponos, neku važnost... Na tren zatvori oči i širom otvori nosnice kako bi što više zraka udah-nula. Odjednom mekani poljubac, poput dodira svile dotakne njezine usne. Ivino srce zakuca jače, poletnije i ona pokuša što bolje odgovoriti na njegov poljubac da ne ispadne kako baš i nema iskustva. I dalje je držala oči zatvorenima dok su joj se prsti na rukama isprepleli s Vjekinim i gorjeli poput vatre.

- Iva, ti si divna... mogao bih se zaljubiti u tebe... ne... već sam zaljubljen... ti si krasna...

Vjeko... i ti se meni sviđaš... - promucala je Iva jedva skupivši riječi u rečenici.

Idemo to proslaviti. Što ćeš piti?

- Još pijem sok, ne mogu ništa.

- Samo nešto malo, onako da te strese - nagovarao ju je Vjeko.

- Oprosti, ali ne mogu - bila je odlučna Iva.

Dobro, odoh ja po nešto jače - reče Vjeko, a Iva se odjednom sjeti Dore. Kamo li je nestala? Osvrne se. Nije ju vidjela.

Što je, tražiš prijateljicu? Nisam je vidio - Vjeko će držeći manju čašu u ruci. - Živjela! U tvoju ljepotu pijem - i iskapi sve odjednom. - Sad možemo tražiti Doru ako se brineš za nju.

Nemam se što brinuti, ali ako smo došle zajedno, naravno da me zanima gdje je.

- Pa niste bebice, svaka se zna o sebi brinuti.
- Naravno - odgovorila mu je Iva, a pritom osjetile grižnju savjesti što je na Doru potpuno zaboravila Puno toga je večeras za nju bilo novo i odjednom s Iva više ne osjeti onako samouvjerena, ponosna zbog laskavih riječi i pogleda. Odjednom začuje Dorin smijeh, prenapadan i prebučan. Okrene se i ugleda je i društvu nekih frajera.
- Našla je društvo. Nije baš neko. Napušeni i sniferi - hladnokrvno će Vjeko.
- Štooo? - zgranuto će Iva. - Ti to tek tako izjavljuješ
- Pa što. Dečki su dobri, miroljubivi. Nemaju ni kugu ni koleru, ni sidu. Vidim ih tu često. Popuše mah trave, mirni su, nikog ne diraju. Onaj manji snifa Znam sigurno da se ne fiksaju. Pusti je, vidiš kako si opustila. A i ti bi mogla. Hoćeš li dim? - govorio joj je Vjeko sve čvršće je stežući. Nježnosti je nestalo i Iva y osjetila kako Vjekine ruke sve slobodnije klize po njoj Bila je zatečena takvim ponašanjem. Vjeki je dugi trebalo da je primi za ruku, a sad je stišće... »Sigurni se napio«, razmišljala je Iva: »A ne bih se čudila i da se drogira. Ovakvog ga uopće ne poznajem. Bio je tako fini dečko...«

Tehno glazba joj se zabadala u moždane vijuge, zadi rući sve dublje i dublje... dim od cigareta joj je ulazio u oči...

- Moram malo izići, vruće mi je - nije htjela priznat kako joj je skoro zlo.
 - Doraaa - Iva se prodere - ideš li malo na zrak? Dora samo odmahne glavom. Očito joj je bilo ugodno
- Iva se zaputila prema izlazu, a Vjeko za njom. Napokon je bila vani! Vjeko je opet zagrlj. Iva se ukipila odrvenjela.

- Što ti je, opusti se - Vjeko će joj. - Nisam ti valjda prvi dečko koji te grli?

- Nisi... - još je htjela nešto reći, ali... Vjeko ju je sve više stezao uza sebe i ujedno gurao uza zid. Nije da joj se na početku nije sviđjelo kad ju je grlio, ali... on se nekako promijenio... Što se ona više opirala, on je više navaljivao...

- Vjeko... nekako si mi drugačiji... - kaže Iva sklanjavajući mu ruke sa sebe.

- Kako drugačiji?! Zar bi došla u diskoteku da me nisi tražila?! - Vjeko će zavladaću ruku pod njezinu majicu.

- Nisam došla tebe tražiti. Drago mi je da sam te sreća, ali mi se ne sviđa kako se ponašaš. Makni ruke s mene! Sigurno si već bio pripit kad sam došla. A možda si se »napuštao« ne znam već čega?

Vjeko se počne smijati: - Ha, ha... vidi ti nju kako se počela braniti. Divlje mačke mi se još više sviđaju nego one koje odmah sve daju. Koje se odmah zaljube do besvijesti, ha, haaa, ha... Koliko sam popio? Nekoliko piva i dva konjaka... A ti si tako topla... Joooj, kako lijepe grudi imaš... da da, zaboravio sam dva džointa! Tko ti je kriv kad ti nisi htjela, bilo bi ti ljepše...

Iva se odjednom osvijestila.

- Miči ruke od mene, čuješ li me - počela je vikati.

- A što si htjela kad si me vukla van - zajedljivo će Vjeko, malko se njišući.

- Nisam tebe vukla van, bilo mi je zagušljivo. A ti si se pravio svetac kad smo se upoznali, kao da curu nikad nisi pipnuo. Trebalo ti je deset dana da me zagrliš, a sad... sad me napadaš. Piješ i drogiraš se. Sad vidim tvoje pravo lice - Iva mu se bijesno unosila u lice.

- Ti se praviš svetica. Svetice ne dolaze ovamo. Što s tražila, to si i dobila. A ja se ne drogiram. Samo popušim koju cigaretu s hašišem. Nije to ništa. Da same vidiš prave džankije?!

- Uopće me ne zanimaju. U tebi sam se duboko prevarila. - Govorila mu je pokušavajući se maknuti od njega. - Fuj, smrdiš po pivu.

- Eto, sad i smrdim - Vjeko će, još uvijek je ne puštajuć.

- Miči te ruke s mene. Uopće mi nije jasno u koga sam se zagledala - gnjevno je i iznervirano vikala.

- Ti si još klinka. Javi mi se za koju godinu - Vjeko će joj podrugljivo. - Što dižeš dreku i galamu? Vidiš... - pokaže neke parove koji su se ljubili - nitko nas ne gleda, imaju pametnijeg posla. Budi malo cool... A ovdje! Skroz su ušlagirani. Da se povalimo ne bi ti diralo!

- Cool, opa...! Ne samo za koju godinu, nego te više neću ni pogledati... nikada! - i Iva se otrgnu od Vjeka i utrči u prepuni diskač pronaći Doru.

Teško ju je pronašla. A kad ju je pronašla, Dora nije htjela ići.

- Još sam malo... a gdje ti je Vjeko?

- Nema ga, raskinuli smo.

- Ti si raskinula, a ja sam se zacopala - mrmljala je Dora naslanjajući se na zgodnog frajera. - Ovo je Dinko, a ovo moja najbolja prijateljica.

- Ideš ili ne ideš doma? - upita Iva.

- Ja ću te otpratiti doma - okrene se Dinko Dori - nel ti prijateljica slobodno ode.

- Iva, čekaj da popijem još jedno pivo, tako mi paše - oblizivala je usta Dora. Iva je bila na rubu plača:

- Ne mogu dulje ostati! Ti ako hoćeš, ostani! Ali moram ti nešto reći - nagne se Dori na uho i prošapće: - Pazi da te tip ne napadne kao mene Vjeko.

Dora joj uzvratila također šapatom: - Mislim da je Dinko u redu - te naglas doda: - Vidimo se sutra.

Iva je izletjela iz diska bijesna i povrijeđena. »Ma, molim te, gle ti Vjeko kako se ko kameleon preobličio. Tko bi rekao da je i ovakav. Kad sam ga upoznala, bio je tako pristojan. Hvala ti, Bože, što sam ipak večeras došla ovamo... ali možda ipak neće biti dobro za Doru, jer je ona još ostala. Bojim se za nju. Što ako se napije? Ako je napastuju? Siluju? - razgovarala je tako Iva cijelim putem do kuće i strašno ju je pekla savjest zbog Dore.

Ipak je nisam smjela ostaviti - zaključila je Iva naglas i okrenula se. Mora po Doru.

»Dragi Bože, samo da joj se nije što dogodilo. Da je oni dečki ne iskoriste. Da joj ne učine nešto protiv njezine volje. Srećom da ja nisam ništa pila i pušila pa sam se mogla suprotstaviti Vjeki. Vjeko kao da se preobličio od cuge. Više nikad neću ići u taj diskač.

I ta droga, snifanje, džoint... ipak je Marko bolji, neka je još klinjo... Hoću bistrer glave ljubiti... - razmišljala je razočarana Iva i bojažljivo se okrenula. Učinilo joj se kako je netko prati. Ubrzala je korak. S tornja obližnje crkve odzvanjalo je... Iva pogleda na sat. jedanaest sati! Naravno neće stići kući za pola sata i opet će biti frke. Sljedeća subota joj je prekrížena. Neka! Mora po Doru!

U samo tri sata duboko ju je pogodila Dorina tuga, spoznala je što znači zaljubiti se i... odljubiti. Vidjela je kako se netko može pod utjecajem alkohola preobličiti... Osjetila je svoje tijelo kao nikad do sad... Shvatila je razočaranje... Toliko toga u samo tri sata...

Što se više približavala diskaču, bilo je više mladeži i parova. Odjednom se oslobodila straha.

Ušla je u diskač. Morala je na trenutak stati kako bi se priviknula na svjetlo u bojama. Rulje je bilo još više. »Kako ću je samo naći?« pitala se Iva. Teško se probijala kroz svjetinu. Morala se pripomagati rukama kao da se vadi iz živog blata koje samo što je ne proguta. Napravila je gotovo čitav krug. Dore nije bilo. Obišla je i sredinu. Ni tamo je nije bilo. Odlučno se i dalje probijala. Odjednom ispred nje... Vjeko više na slonjen nego zagrljen s nekom curom.

-Ako mene tražiš... zauzet saaam...

- Tebe?! Više nikad.

- Daj, što si se prepala, ne bih ti ništa, ti to znaš... n tebi nisam ništa... je 1' da - i okrene se curi s kojom je bio.

- Ne zanima me - Iva će pokušavajući ostati hladno krvna i dalje tražeći Doru. Vjeko je naslonjen na curi išao za Ivom.

- Oprosti... govorio je ljuljajući se i jedva stojeći *m* nogama. - Ti si najbolja... najjjpoštenijaaa cura koji poznajem... Oprosti...

Cura koja je bila s Vjekom uopće nije reagirala na te riječi, kao da ih nije ni čula, gledala je ispred sebe zjenicama koje su se jedva primjećivale. Iva je to pri mjetila pa se s mukom prisilila da ga pita: - Jesi 1 vidio Doru, došla sam po nju?

- Po nju? - začuđeno će Vjeko - pa njoj ne trebć dadilja - strašna je cura. Častila me dvaput, a i one novo društvo. Čim su nanjušili koliko ima love, počel su joj se nabacivati... Bila je tu negdje... i pokaže rukom. - Idem na zraaak nije mi baaaš dobro...

- Odi, odi - Iva više nije bila bijesna, žalila ga je, a or se, oslonjen na šutljivu usporenu curu uputi van.

Još je jedanput prošla uzduž i poprijeko čitav disko. Neki su parovi neumorno plesali, neki se ljubili, neki se malo žešće stiskali, neki sjedili na podu jedva držeći oči otvorene... a Dori ni traga. Iva je već izgubila svaku nadu. Gužva je bila prevelika da bi je našla. Pogleda na sat. »Bože, već je jedanaest i četrdeset! Baš sam naribala!« Više joj je bilo do Dore nego do okršaja s mamom.

Glave sagnute prema pločniku, hitala je brzim korakom. Osjećala se odgovorna za Doru, ta ona ju je izvukla iz kuće. Automatski se ukrcala u tramvaj i vratila svojim mislima.

»A htjela sam sve najbolje!« razmišljala je sjedajući na prazno sjedalo. »Da nisam navaljivala, ostala bi kod kuće. A možda bi bilo bolje da smo otišle u kafić ili bar u onaj diskač u koji zalazimo subotom i nije takva gužva... ili možda pogledati kakvu dobru predstavu u kazalištu. U kino možda? »Prestani trabunjati«, govorila je sama sebi, »i sebe obmanjivati. Kajgod! Ništa nije interesantno tako kao potraga za 'sramežljivim' dragim. Htjela sam vidjeti Vjeku, to priznajem... On se hvalio kako tamo često zalazi i da je super. Da, cuga-rošima, curama željnim avantura...« - Pa i ti si željela avanturu - javi se drugi glas u njoj a ona mu odgovori: - Ali ne baš odvrnutu do daske! Tamo je dobro drogerašima... Da nije bio pijan... istina... da je bio nježan još bih mu možda i dopustila da mi grudi dira... Dalje nisam luda... to je upravo zaključila dok je silazila s tramvaja. Potrčala je do autobusa koji samo što nije krenuo. Zagledala se kroz staklo u noć... »Vodit ću ljubav samo s onim u koga budem iskreno zaljubljena i koji me bude iskreno volio... A za tog ću se i udati...«

Autobus stane. Iva primijeti da je fulala jednu stanicu. Siđe i uputi se natrag.

10.

Za to vrijeme Dora se vozila s Dinkom u autu. Osjećala se prekrasno, lagano, slobodno. Sve joj je bilo smiješno, ali ne samo njoj, i Dinku. Oboje su se hihotali. Dora je držala u ruci flašu piva. Tu i tamo povukla bi iz flaše. Poslije bi se oblizivala ko mačka.

- Ovo je super, nisam znala, ha, ha, ha...!

- Nisi znala? Kako to, pa ti si prava ispičutura, pivo ispijačica, pivočutura, pivooblizačica, ha, ha, ha...

- Ne bi vjerovao, ovo mi je večeras prvi put da pijem pivo, a popila sam ih... ne znam koliko... tri?! Ni četiri... pet... ha, ha, ha.

- Bravo, malena. Vidi se da si prava jer te pivo nije oborilo s nogu. Sviđa ti se kako vozim? Gle, sam smo. Gospodari ulica.

- Odlično voziš. Kada ovako zažmirim čini mi se, da sam na krilima Pegaza, a kada otvorim oči, učini mi se kako si ti junak Belerofont koji je zlatnom uzdom zauzdao Pegaza...

- joj, mitologija... to mi je slaba strana. I ono što san znao više ne znam...

- Kako to? - bila je kroz smiješak znatiželjna Dora.

- Najlakše, stalno markiram. Tko je vidio učiti?! Moj stari ima dvije diplome i može s njima obrisati guzicu, ha, ha, ha...
- Pa, moj nema...
- Nema diplomu?
- Ne.
- A ima li love?
- Ima.
- Vidiš, jesam li ti rekao?! Kakva diploma? Tko je vidio štrebati? I ti si štreberica?
- Ne, ja samo obožavam čitati. A kada puno čitam, sve mi ide od ruke.
- Ja samo stripove. I to je dosta. I dosta više filozofiranja. Baš mi je lijepo večeras. Potrošio sam svu lovu koju mi je stara dala za izlet. Sutra razred ide na nekakav izlet... zaboravio sam gdje. Nije ni važno - i odmahne rukom te nastavi: - Ni prvi ni zadnji put mi neće biti da markiram.
- Ja nisam nikad markirala. Kažeš kako ti stari nema love, a potrošio si ono što su ti dali za izlet?
- Pa što? Lova i jest da se troši! Da se uživa! A ja znam kako ću do love. Da nabijem?
- Može.
- Drži se, polijećemo - i Dinko nabije gas.
- Super, božanstveno. Osjećam se na krilima slobode. Divne slobode. Večeras, na početku večeri htjela sam da me nema, da sam mrtva... mrzila sam sve oko sebe... a sada... hvala ti... spasio si me.
- Zaboravi brige, tko starce j... Pričaj što je bilo s onim junakom što je zauzdao Pegaza.
- Toliko se uzoholio da je htio biti ravan olimpskim bogovima...

- Ohohoo... i?

-1 Zeusa je napustilo strpljenje te je na Pegaza poslao bjesnilo. Belerofont ga nije uspio obuzdati, pao je na zemlju, udario glavom o kamen i izgubio razum. Nedugo zatim je umro.

- Neslavan kraj. Zato ja stručno upravljam svojim Pegazom. Pogle, samo što se ne vinemo.

- Ja naravno nemam vozačke - reče Dora.

- Koliko imaš godina, ali reci mi iskreno!

- Četrnaest.

- Četrnaest? - zaprepašteno će Dinko. - A ja sam mislio najmanje šesnaest. Ja imam sedamnaest.

Sada se Dora začudi: - Sedamnaest?! A vozačka?!

- Kakva vozačka. Već vozim pet godina i nikad me nisu uhvatili.

- Nema veze - Dora slegne ramenima. Kakve veze ima ako nema vozačku kad zna voziti? - Pogle kak svjetla nestaju! Na trenutke mi se učini kao da ćemo poletjeti među zvjezdane staze i da ću odjenuti treperavu haljinu zvijezda, a ti ćeš imati žezlo s mjesečevim srpom u rukama i vladat ćemo zajedno svijetom.

- Imaš tako bujnu maštu i tako lijepo pričaš o rimskim junacima...

- Grčkim - ispravi ga Dora.

- Dobro, o grčkim junacima. Dosadile su mi isprazne priče i tračevi. Tko s kim?! Tko kamo! Tko je koga zaj... Ili one fore o nevinosti, a znam frajere s kojima je bila... Sve mi je to već dosadno... Treba poletjeti... treba sloboda... a ne priče za malu djecu.

- U to neću ulaziti - Dora se odjednom malo neugodno počela osjećati. Jer ona ima tek četrnaest godina i ona jest bila nevinna.

- Ti si tako draga cura - Dinko se okrene prema njoj.
 - Šteta što si tako mlada. Da me ne okrive da zavodim maloljetnice, he, he, he... Sviđaš mi se, iako sam poplupijan... Osjećam kako mi se sviđaš i uopće mi ne smeta što si debela. Bar te se ima za što uhvatiti, ne ljuti se, šalim se...
 - Vidjet ću što ćeš reći kada budeš trijezan. A sad molim te svoga Pegaza uperi ka mome domu.
 - Kako ti kažeš, ali... nema crvenog do kuće. Broji semafore....
 - Daj ne zezaj, kako misliš?!...
 - Ionako nema prometa... Gledaj - i Dinko projuri kroz crveno.
 - Nije bilo tako strašno - već pospano će Dora i nasloni glavu na Dinkovo rame - Tako mi se spavaaa...
 - Treći - brojio je Dinko prijeđene semafore. A Dora je čas zijevala, čas se hihotala, pa se onda naglo uozbiljila.
 - Što ti je odjednom?
 - Ništa. Umorna sam. I nekako mi je muka.
 - Izdrži još malo, pa valjda nećeš povraćati. Ako ti bude jako muka reci pa ću stati.
 - Nije tako strašno. Sad skreni ovuda - objašnjavala mu je Dora put do svoje zgrade.
 - Dobrooo, samo ćemo malo skratiti put - i popne se na nogostup.
 - Dinkooo?! Što izvodiš?!
 - Izigravam putnika - i potom klizne s nogostupa i...
- Odjednom udarac. Dora u zadnji čas rukama zaštiti glavu, zabaci je naprijed, ali ne udari u prednje staklo. Nije bila vezana. Dinko je srećom bio vezan i to ga je spasilo da se ne nagnječi na volan.

- J... ti - opsuje Dinko. - Vidi kako je ovaj kreten parkirao. Mogli smo još jače tresnuti. Sva sreća da i nisam toliko brzo vozio. Jesi li dobro?!

- Čini mi se da jesam.

Zaustavi auto, iziđe van i osvrne se. Nigdje nikoga. Njegov peugeot se malo ogrebao, dok se na petici lije-po vidio udarac. Brže-bolje sjedne opet u auto i krene još brže. Dlanovi su mu se odjednom oznojili, a usta osušila. Tiho prozbori:

- Bježmo!

Odjednom ga je uhvatila panika i uplašeno je gledao u retrovizor. Već je u ušima čuo sirenu. Dori se više nije spavalo i poput kipa je gledala ispred sebe. Odjednom se rastrijeznila.

Kada su se već dobrano udaljili s mjesta nesreće, Dinko se odvažio progovoriti.

- Dobro smo prošli. Što će sutra psovati idiotski vlasnik petice. Sva sreća da nisam jače lupio. Ne znam što bih starome rekao. I za ovo moram smisliti dobru priču.

- I stari ti uvijek proguta priče?

- Nema baš što progutati jer sam dosta oprezan i samo mi se jednom dogodilo da sam lupio. To je bilo jače od ovog. Ovo je sitnica. Najglavnije da nas nitko nije vidio. A stari niti ne zna koliko često »posuđujem« auto.

- Kako to?

- Ne znam? Ili ne zna ili se pravi da ne zna. Ili ide linijom manjeg otpora. Lakše mi je i tako nego da priča sa mnom jer se obavezno posvađamo. Misli kako je uvijek u pravu. Stalno mi soli pamet. Misli da je najpametniji. A meni stalno prognozira da ću biti

smetlar. Zašto onda da ga ne usrećim pa postanem smetlar. Za to mi ne treba nikakva škola.

- Tu skreni lijevo, pa desno i tu smo. Evo ova velika zgrada - i pokaže mu Dora kuću. - Hvala na uzbudljivoj večeri.

- 1 tebi. Dakle tu stanuješ. - Dinko zaustavi auto. Nježno Doru pogladi po licu. Nagne se i poljubi je. Dora uzvratila poljubac.

- Lijepo spavaj.

- 1 ti. Čekaj, nisi mi ostavila broj.

- Uistinu ga želiš? - Dora nije vjerovala.

- Uistinu želim - Dinko je bio ozbiljan, pa se nasmije

- ti si moj suučesnik u sudaru - onda se opet uozbilji.

- Nemoj nikom pričati što se dogodilo, nikad se ne zna...

- Bez brige - Dora će i pruži mu komadić papirnate maramice sa svojim telefonskim brojem. - Laku noć - prošapta Dora i iziđe iz auta.

Brzo se popela do stana. Jedva ga je otključala. Odjednom, dugo potiskivana mučnina pretvorila se u bolno miješanje u trbuhu i čudnu malaksalost. Postalo joj je jako zlo i žurila je do WC-a. Jedva je stigla do školjke. Smrdljiva, gusta kaša izlazila je iz nje i punila školjku. Izlazila i izlazila... i još nije bilo gotovo jer ju je želudac još smetao. Pričekala je malo i dok zadnji komadići nisu izišli, želudac se nije smirio. Odjednom... gotovo.

Umila se nekoliko puta i oprala dijelove kose koji su se namočili pri povraćanju. Strašno su smrdjeli. Dora nije imala snage u to doba oprati kosu. Bila su dva sata poslije pola noći.

Dora legne, kad joj jaka bol pritisne glavu. Ni traga više onom lijepom raspoloženju koje je naglo prekinu-

to udarcem auta. Strese se pri pomisli što se sve moglo dogoditi... Sve jača bol joj obavije glavu i u sljepoočnicama počne udarati urođenički tam-tam. Odzvanjalo joj je u glavi i ušima. Ustane i krene u majčinu sobu. Tražila je tablete za glavobolju. Njezina majka je to imala u svakoj ladici. Uzme dvije tablete za glavobolju i dvije za spavanje. Kad ih je popila, čula je negdje u daljini majčine riječi:

- Dora, tebi tablete ne trebaju. Ti si zdrava, mlada. Nemoj se bez potrebe trovati. A ja sam bolna, bolna. Mene srce i duša boli... ja moram zaboraviti... ti čuvaj svoje uspomene... svoje prve... prve... ljubaviiii... ja moram spatatiii... spatatiii...

- Ali mama... i ja moram zaboraviti i spavati... i prespavati... - prošaputala je Dora u praznoj, tamnoj sobi. - Mama i taata... - bile su joj riječi pred san, kao maloj bebici koja žudi za blizinom obitelji i njezinom toplinom.

- Prespavati tvoju, mama tugu... razočaranjee. Tvoju zaposlenost, usredotočenost samo na sebe. Tvoj ispeglani izgled, tvoje duge nokte, tvoje besprijekorne frizure i svilene košulje. Tvoje puste tablete za smirenje i drhtave ruke. Tvoju šutljivost i tvoje zatvaranje. Tvoje bježanje od mene. Tvoje krize i tvoje plakanje... Tvoje krizzeeee i tvoje pllakanjeeeee... Ti mene više trebaš nego ja tebe... Ja tebe više trebam nego ti mene... Ti si meni maajkaa... Ja sam tebiii majkaaa... Ne ja tebii majka... majkaa komee... majkaa tati... tati... *zašto tata bježi... tataa...*

11.

Iva se polako ušuljala na prstima u stan. Cipele je izula još u hodniku i nosila ih u rukama. Kad, iz dnevne sobe začu majčin glas.

- Iva, dođi - polušapatom je zvala majka. - Znaš li koliko je sati? Pa što smo se dogovorile?

- Oprosti, mama - Iva je poljubi, pogleda pokajnički i sjedne do nje. - Nisam namjerno produžila. Iskreno!

- Sljedeću subotu izbij iz glave.

- Nije mi uopće ni stalo - bezvoljno će Iva.

- Nije ti stalo? - ne vjerujući će mama - ooooo... sada je pak meni strašno stalo da čujem novosti - i tu mama znalački promijeni taktiku i zagrlj Ivu.

- Brinem se. Kasno je, mračno, ima svakakvih nastranih tipova...

A Iva odjednom, u privlačnoj tišini i polutami sobe, oslobođena bojazni majčinog gnjeva, osjeti potrebu da se majci ispovijedi. Dok još nije bila došla, majka je bila zabrinuta. Kad se pojavila, mama je bila ljuta, a kad joj je pogledala u lice, znala je zašto je uopće toliko sati. Nešto se važno dogodilo!

- Ni meni se mama nije bilo ugodno vraćati sama...
 - Sama?
 - Da, nekako sam izgubila Doru, a zajedno smo otišle i sada se brinem... možda joj se što dogodilo...
 - Zašto misliš da bi joj se nešto moglo dogoditi? Molim te, smiri se i ispričaj mi sve redom - mama će polako, zatomićući onaj ružni osjećaj straha...
 - Dora se večeras užasno loše osjećala zbog roditelja koji se izgleda rastaju. Nije joj bilo ni do čega i ja sam je onda izvukla van. Pogriješila sam što smo otišle, znaš... u jedan... tako, razvikani diskač. Tamo zalazi moja simpatija, odnosno bivša simpatija.
- Bila sam malo više zaokupljena Vjekom, tako se zvao, i na Doru sam zaboravila. Kad sam je u jednom trenutku pogledala, vidjela sam da se dobro snašla - dok je pričala, Iva je ispod oka držala majku na nišanu. Ne zamijetivši na majčinom licu promjene, nastavila je.
- Dora se smijala i bila odjednom jako dobro raspoložena. Ja sam nanovo bila zaokupljena Vjekom jer se s njim nije odvijalo onako... kako sam mislila... željela... Nisam mogla vjerovati kako upravo on može biti dvoličan. A s njim sam desetak puta izišla i jako mi se svidio. Bio je izuzetno pristojan i pažljiv. Jedva bi me zagrlio... A večeras... nisam mogla vjerovati... - tu se Iva zacrveni. - Pio je, miješao konjak i pivo, jako puno pušio i napričao mi svašta. - Iva udahne zrak kako bi malo dobila na vremenu te malo uljepšala cijelu priču. - Pričao je kako samo loše djevojke, one koje nešto traže dolaze na takva mjesta... kako je ono rekao... ah da, cure lovci... da smo u stvari samo željne avantura...
 - Reci majci, Iva, je li te napastovao? - Kakva riječ, mislila je majka, ali kako da je direktno pita?

- Malo me gnjavio pa sam pobjegla.

Majka odahne. Roj crnih misli odjednom prestane zujati i podbadati. Ipak se njezina Iva zna braniti. Kako je uopće mogla i posumnjati?

- A Dora? Što da sad radimo? Ako si pospana, ja ću je nazivati svakih pola sata. Sigurno nije ništa loše. Vjerojatno se zadržala s nekim novim društvom.

- Ne spava mi se, peče me savjest.

- Onda ćemo zajedno tu ostati i još malo popričati. Pokrij se dekom.

- Slažem se. Samo da je nazovem. - Iva okrene Dorin broj. Nitko se nije odazivao. Nakon nekog vremena okrenula je još jedanput. Opet ništa. Pa opet. Bilo je već jako kasno. Onda se tek Iva sjeti.

- Mislim da imam ključ od njezinog stana.

- Pa što mi nisi prije rekla - skočila je mama. - Potraži ga i idemo do nje.

Iva se odmah vrati noseći ključ u ruci.

- Slučajno mi je ostao kad sam zaključavala večeras vrata Dorinog stana. Možda nije mogla ući?

Ivina mama je već preko spavaćice prebacila kaput. Uzela je ručnu svjetiljku i obula tenisice. Donji dio spavaćice lagano je lepršao produžujući kaput sasvim opušteno i domaćinski, za razliku od tenisica koje su sliku Ivine mame pretakali u čistu naivu i humor.-

Da ih je kojim slučajem neki susjed zatekao u toj akciji, sigurno bi je otkucao mužu za nedolične izlete tijekom noći.

Došle su do Dorinog stana. Iva gurne ključ, a ključ ne ide unutra.

- Ipak je došla kući, vjerojatno je negdje našla rezervni ključ, ne mogu otključati.

- Pa zašto se onda nije javljala.
 - Možda je tek sada došla, pozvoni.
 - Nije mi jasno zašto se ne javlja - pitala se zabrinuto Ivina mama.
 - Čini mi se da je večeras malo više popila, još dok sam bila tamo, popila je nekoliko piva.
 - Ipak bi se trebala javiti. Ne može tako čvrsto spavati od nekoliko piva. Što da radimo? Da zovemo vatrogasce, policiju?
 - Znam što ćemo! - usklikne Iva. - Preko susjedovog balkona može se na Dorin balkon. Samo je ovaj susjed malo ćaknut - prošapta Iva i pokaže na susjedova vrata.
 - To me uopće ne dira - bila je energična mama snažno pritisnuvši susjedovo zvonce.
- Nisu dugo čekale. Na vratima se pojavi susjed u pidžami, a iza njega debela susjeda s viklerima na glavi.
- Kakva je to buka? Što se dogodilo? Gdje gori?
 - Kod Dore.
 - Nisam ništa osjetio - i susjed počne šnjofati po zraku.
 - Ne, ne takva vatra. Možda neka druga vatra... Zna- te, Dora se ne javlja, a znamo da je unutra.
 - I to je razlog? - zaprepaštenje se polako pretvaralo u bijes. - Ta djevojka je izgubila svaku pristojnost. Od njezine glazbe se po danu ne da živjeti. Nabavili smo čepiće za uši, ali slabo pomažu. I po noći ne da mira.
 - Susjede, moglo bi biti ozbiljno - pokušala ga je pristojno upozoriti Ivina mama.
 - Što ozbiljno? - pitao je i odgovarao susjed, a njegova debela gospođa s viklerima samo je potvrđivala

glavom. - Možda je neki dečko kod nje. Mora iskoristiti kad joj nema majke. Uostalom, zna se ona brinuti za sebe. Sve je čvršća i jedrija. - Tu se susjed nasmije pokazujući rukama Dorinu širinu. Susjeda se odjednom prestane smijati i klimati glavom.

- Dosta! - prodere se Ivina mama. - Ako me ne pustite da preko vašeg balkona prijedem na njezin, probudit ću sve susjede i zvat ću policiju. Kad već o njoj toliko znate, onda bi mogli znati da je ona još dijete i da je često ostavljena sama sebi na brigu.

- To je njezin problem. Dosta mi je što me ugrožava u vlastitom stanu. Ali ako je tako, izvolite, gospođo, ovuda, nisam ja ipak neko čudovište - smekša se susjed, nakloni se teatralno Ivinoj mami i pokaže joj kuda da krene.

Kad su Iva i mama u gluho doba noći izišle na balkon i prelazile na Dorin, susjed je, mrtav-hladan, zatvorio vrata na svom balkonu i otišao u krevet. A njih dvije su se osjećale poput lopova. Da ih tata vidi, pao bi u nesvijest.

Srećom da je Dorin prozor bio otvoren. Blaga mješečina je osvjetljavala njezin krevet i nju.

- Hvala Bogu - uzdahne Ivina mama, uđe u sobu i sagne se prema Dori. Taj joj je običaj ostao još otkad je Iva bila sasvim mala. Morala je čuti kako diše.

- Diše! Moramo je ipak probuditi. Doraaa - i poče je zvati - Doraaa! - dodirne joj blago ruku.

Dora se uopće nije micala.

- Pa što joj je kada ovako spava? - uto spazi na stoliću tablete. Upali stolnu svjetiljku. Nije joj bilo jasno zašto bi uopće pila tablete za spavanje. Opet jače prodrma Doru. I opet ništa. Onda ode u kupaonicu i vrati se s mokrim ručnikom. Stavi joj ga na čelo. Tek se tada čulo.

- Hmmm...

- Dora, to sam ja, Iva.

- Hmmm...

- Probudi se, molim te. - Ivina mama opet navlaži ručnik i stavi ga Dori na lice. Tek tada Dora počne reagirati i polako otvarati oči. Nije joj bilo jasno ni gdje je ni zašto su one tu. Na trenutak zavlada muk.

- Otkud vi? Kako...? Zaštooo...? - polako će Dora.

- Sve je u redu. U svom si krevetu.

- U svooom krevetuuu? Pa kako...?

- Oprosti, brinula sam se za tebe, pa smo došli preko susjedovog balkona.

Dora prevrne očima. Htjede nešto reći, ali joj je bilo teško pa se opet nasloni na jastuk. »Baš preko njihovog! Dali ste im štofa za priču. Ne znam što ne znaju o meni... Vjerojatno znaju što sam i večeras pila... jer ja sam zaboravila...« Govorila je Dora Ivi u svojim mislima dok nije smogla malo snage da joj na glas kaže:

- Glava me boljela... uzela sam tablete za glavu i... tablete za spavanje... i... probudili ste me...

- Zato se ti nisi javljala na telefon! Bile smo zabrinute! Iva se jako prepala da ti se što ne dogodi, jer je i sama imala neugodan susret - Ivina mama pogladi Doru po kosi i slučajno dotakne jedan pramen koji je bio nekako slijepljen. Nije ga morala ni mirisati jer je već pomalo osjećala taj miris u nosu otkako je ušla u sobu. - »Bože, pa ona je povraćala« - pomisli i kaže Dori:

- Jesi li za malo čaja?

- Može, teta Vera.

- Teta Vera se zaputi u kuhinju, a Iva sjedne pored Dore.

- I kako je bilo? Gdje si se skitala i s kim?

- Ludo je bilo s Dinkom, samo - tu se uhvati rukama za glavu - sve mi u glavi odzvanja... tako mi je teško i boli me. - I onda se tek prisjeti: - Pa mi smo imali nezgodu, saobraćajku!!!

Iva je razrogačenim očima pogleda, a Dora joj pokuša objasniti.

- Nije prava jer smo udarili u parkirani automobil, ali nas je dobro protreslo... Nisam bila vezana i zamalo sam udarila glavom u staklo.

- Cijelo sam vrijeme osjećala da se nešto dogodilo...

- Ma nije ništa strašno... onda sam došla kući i povraćala... i onda se izvalila u komu... Saobraćajka je tajna. O.K.

- Koliko si uopće popila?

- Nemam pojma, ali nekoliko flaša, zato me i boli glava...

Uto se pojavila teta Vera s čajem i pruži ga Dori.

- Mislim da ćeš moći piti iako je još vruć. Hajde lijepo popij pa ćeš nas pustiti van. Usput... kako si se sinoć provela? - nije mogla a da ne upita.

- Ludo!

Draga moja, pravi provodi su oni poslije kojih spavaš kao top i bez tableta.

Znate... teta Vera... to ponekad uzmem od mame jer ona toga ima u izobilju. Ponekad znam vrlo ružno sanjati, a kad uzmem tabletu bolje spavam...

Uvijek se nešto sanja i nitko od nas ne spava uvijek najbolje... U snu naša podsvijest, naše želje, strahovi izlaze i često nas plaše... Večeras smo zahvaljujući tebi, jer smo te čekale, Iva i ja lijepo popričale Dora učini i ti to sa svojom majkom.

- Kad je neuhvatljiva...

- Uhvati je... dobra je Ksenija... samo malo izgubljenina, ali budi spremna i ti njoj pomoći. Ne očekujte oc roditelja da imaju božanske moći i da vas uvijek izbavljaju. I roditelji su ljudi kojima djeca ponekad mogu puno pomoći. Život je nepredvidiv, ali ne i neuhvatljiv. Treba samo znati s prave mu strane prići, s dobre strane ga uhvatiti...

- Onda? Jesmo li za borbu ili ne?!

- Ja uistinu jesam, ali... ponekad... tako sam umorna... bezvoljna.

- I ja sam ponekad umorna i bezvoljna, sve bih ostavila... I posao, da me više tamo ne živciraju... pa čak i ove moje klince, koji me vječno rastežu i šokiraju pu bertetskim super idejama, i muža koji ništa ne zna po kući bez mene...

- Uistinu mama? - Iva ju je gledala širom otvorenih očiju.

- Uistinu, Iva. Pogotovo kada ste bili mali, kad ste plakali po cijele noći i kad sam ustajala po ne znam koliko puta. I kada sam tako iscrpljena odlazila na posao. Pogotovo ti, Iva, plakala si svake noći, tvoji brat manje... I tata je ustajao, ali ne toliko koliko ja. On nema ugrađeno ono šesto čulo kao majke, om zabrinutost i napetost. No, znala sam, neće to trajati vječno i vi ćete porasti.

Još su malo pričale zavaljene na krevetu i pokrivene a potom su Iva i njezina mama otišle.

Susjedi su uredno registrirali vrijeme njihova odlaska klimajući glavom jedno drugome i zaključivši da mlađe i ne može biti drugačija kad su i poneki odrasli gori nego ona.

12.

Maksimir! Čisto, bistro, umiveno jutro provlačilo se lijeno kroz granje najvećeg parka u gradu. Bilo je priлично toplo i tiho. Jedino se lagani ranojesenski povjetarac vješao o listove, okretao ih, ljuljao, šakljao... Prvi listovi, otežani od zagasitih boja, odmarali su se po zemlji urešavajući je i neprimjetno tkali šuštavi pokrivač. Ptičice su cvrkutale u jutarnjem zanosu, a bijeli labudovi graciozno klizili po površini jezera...

Teta Vera, Iva i Dora nisu pričale. Uživale su u blaženosti, okrepljujućoj tišini jutra, osjećajući kako ih stabla obavijaju, grle... kako se i ta stabla, i ptice i bogatstvo boja miješaju s jutrom, pretaču u zrak koji im ulazi u nosnice, širi se tijelom, osjeća se u nogama, rukama, glavi... u srcu. S ljubavlju su upijale svaki trenutak i pohranjivale ga u njedra.

Svaka bi riječ bila suvišna.

Napravile su dugu šetnju po šumi, sve do jezera koje se skrivalo duboko u šumi. Onda nazad, polako, kao što su i došle.

Polako su se vraćale. Dori su padale na pamet priče o Maksimiru, o parobrodu koji je prevezio putnike s

jedne na drugu obalu na donjem jezeru... Otvorio ga je biskup Maksimilijan da bude odmor umornim dušama i bio je onda mnogo veći... Biskup Maksimilijan nije uspio ostvariti sve svoje zamisli, ali našao se srećom još jedan ljubitelj prirode, biskup Haulik.

»Zašto su uvijek potrebni ljubitelji prirode da bi ona opstala? Zašto se uvijek za dobru stvar treba boriti?« razmišljala je Dora.

Prošli su pored uništenog Vidikovca. U tom trenu jedna raščupana glava sanjivo i teturavo ustane, krene nesigurnim korakom, pa opet sjedne na prvu klupu.

- Idemo cure na Kvatrić. Doći ćeš kod nas na ručak, zar ne Dora?

- Doći ću, hvala teta Vera - zadovoljno će Dora.

Stalno je mislila na Dinka: »Tko zna hoće li se javiti?« Polako se prisjetila čitave večeri i začudila se koliko je mogla popiti. Lagano joj strah prijede cijelim tijelom kad se sjeti udarca. I Dinko se prestrašio, vidjela je ona, samo nije htio priznati. Nije joj bilo jasno kako može voziti auto, a nema vozačke. Ona se to nikad ne bi usudila. Dinkovi prijatelji malo su previše bili u svom filmu, nekako otkvaćeni. Sada to vidi, sinoć nije, jer je i sama bila u svom raspoloženju. »Da, čudni su bili«, razmišljala je Dora, »no glavno da Dinko nije takav, nekako je realniji i prizemniji, mada se i on pravi velikim frajerom. Nije kao Darko koji, iako se moderno ošišao, ponekad izgubi moć govora kad je blizu mene. Izgleda tada manji od makova zrna. Dinko nije ni tako užasno mršav. Vjerojatno već ima prave mišiće... Znam da i Darko vježba, i to potajice u sobi... znam da se i brije, mada nema što obrijati. Ah, ti dečki... Dinko izgleda zna što hoće, iako je nejasno zašto nije sretniji s roditeljima? Zašto se toliko svađa s ocem? Kako može novac koji mu je majka dala za

izlet potrošiti na piće u disku? Odnosio se prema meni kao prema gospođici. Otvorio mi je vrata automobila, pridržao vestu... Nekako je drugačiji...«

- Hej - gurne je Iva - sva si u oblacima.

- Daaa? Malo razmišljam...

Već su došle na Kvatrić. Nije bila gužva. Dok je teta Vera birala svježije povrće po štandovima, Dora povuče Ivu za rukav.

- Čuj, imam sjajnu ideju. Večeras pravim tulum, valjda mi se mama još večeras neće vratiti. Kad je zvala, nisam je dobro razumjela kad će doći.

- Tulum? - začuđeno će Iva, ali joj oči brzo zasjaje.

- Da, tulum. Odlučila sam se boriti. S dijetom, s mamom, s tatom, možda i s Dinkom... sa svima. Više se ne predajem. Podrži me!

- Bez brige, uz tebe sam. Uvijek i zauvijek. Koga ćeš pozvati?

- Proširenu škvadru, ako hoćeš i Marka, da vidimo ima li još nade!

Iva se zarumeni i nasmije.

- Ne bi bilo loše, vraćam se starim simpatijama. Iako su nezreli i golobradi, ipak su mi draži.

-Opa!

- Iskreno ti govorim, Vjeko mi se zgadio. A mogla bi i Dunju pozvati, možda se Marko izjasni s kojom će...

- Dunju? Tvoju suparnicu? Ti me sve više iznenađuješ. Jesi li se i ti sinoć napila?

- Možda, ali nečeg drugog... pravog iskustva.

- Nisi mi još ništa ispričala.

- Gad! Samo što me nije poševio uza zid diskača.

- Ma daj! Ozbiljno?

- Tako nekako. Ali počelo je nježno i lijepo, a kad smo izišli van sve je pokvario. Nasrnuo je na mene, počeo me stiskati, hvatati malo preslobodno, gdje god je stizao... - Šaputala joj je Iva uzbuđeno na uho praveći pritom grimase koje su upotpunjavale riječi.

- Pazi! Ide ti mama - upozori je Dora dobronamjerno.

- Rekla sam joj sve, noćas smo pričale.

- Štooo? - zaprepasti se Dora. Zнала je da je Iva bila u dobrim odnosima s majkom, ali ipak... - Sve si joj rekla?! Baš sve?! I to da te htio... ovaj...

- To sam ipak nekako uljepšala - nasmijala se Iva malo se praveći važna. - I stalno me nudio cigareta- ma s hašišem. Samo malo da sam se dvoumila, mi- slim da bi sad likovao. Gad! I te cigarete... Meni je dobro i ovako, ne trebaju mi one da mi podignu tem- peraturu, mogu brijati i bez njih. U taj diskač više ne idem. Puno mi je bolje u našem.

- Imaš pravo. Mene Dinko nije gnjavio, ali i on je drugačiji od naših momaka. Sad ću biti opreznija...

- Idemo cure - pozva ih teta Vera - evo, tko će mi pomoći?

Svaka je uzela po vrećicu i uputile su se prema autu.

Pred zgradom su sreli Darka.

- Dolaziš li večeras na tulum kod mene? - upita ga Dora.

Darko je upitno pogleda ne prozborivši ni riječi. Sinoć je bio čvrsto odlučio prekinuti svaku vezu s Dorom, jer više ovako nije mogao.

- Onda? - opet će mu Dora unoseći mu se u lice.

Odjednom nije imao snage suprotstaviti joj se. Gledao je u njezino nasmijano lice i poslušno odgovorio: - Dolazim.

I odmah, pobježe, ljut na sebe.

- Što mu je? - upita Iva.

- Nemam pojma - odgovori Dora, mada je nešto slutila. Onda se sjeti svoje vožnje s Dinkom i mali žalac je ubode kad pomisli što bi bilo da Darko ima curu. Ne, nije željela na njega tako misliti jer ipak ne odgovaraju jedno drugome i predobro se poznaju... Ipak, znala je da ovo Darkovo ponašanje ima veze s Dinkom. Kao da je Darko znao... i osjeti se načas krivom, ali samo načas.

Čim je došla kući, rastvorila je sve prozore i dala se na pospremanje. Davno nije tako pospremala. To je uglavnom radila jedna susjeda što je dolazila dvaput na tjedan.

Energično je ušla u majčinu sobu i iz noćnog ormarića pokupila sve tablete, od sedativa i hipnotika do anti-depresiva. Sve ih je pokupila i bacila u smeće. Čak i one skrivene rezerve ispod rublja u ormaru. Očistila je prašinu i stavila cvijeće na visoku komodu s ogledalom.

Onda se uputila u kuhinju kako bi provjerila što ima od hrane. Bilo je uistinu dosta toga, kako i ne bi kad je uvijek bila dobro opskrbljena. Hrana joj je davala i fizičku i duhovnu snagu.

Onda je sjela uz telefon i sve obavijestila o tulumu. Kad je obavila sve što je smatrala potrebnim, uputila se u svoje potkrovlje, ispružila na krevet i sanjarila o Dinku. Tako je i zadrijemala.

Dora je sanjala bradatu glavu boga Kon-Tikija kako puše u njezina krila koja su još mala i nejaka. Što snažnije puše, krila joj bivaju sve snažnija, jača i veća. Leti do osamljenog otoka na velikom i prostranom oceanu. Do Uskršnjeg otoka. Potom slijeće, a mama i

tata je očekuju. Onda se svi pretvaraju u goleme divove s crvenim kamicama, rasporede se po obali i polože zakletvu da će svoj otok, svoje ognjište, svoju obitelj čuvati i držati na okupu po cijenu života.

U kamenolomu u središtu otoka naprave još kamenih divova da ih bude više.

Tijelo od kamena i bog Kon-Tiki pomažu im da zakletvu ne prekrše. Nijedan osvajač nije uspio. A bilo ih je... Bogatih brodova koji su propovijedali ljubav, a svoje mornare bičevali. Brodova koji su donosili bogatstvo, a lica mornara su bila tužna. Galija koje su nudile sve slasti ovog svijeta, a mornari su bili ispijeni.

Galije, jedrenjaci, karavele, karake, kliperi... a ispred svih egipatski brodovi, pa grčki, onda rimski... nitko ih nije uspio osvojiti... nijedna civilizacija sa svojim brodovima nije uspjela pokoriti Uskrnsni otok iako su neki divovi pali. No tri golema diva nisu. Nitko nije znao njihovu tajnu. Nitko nije znao da je to obitelj i da se u kamenu krije srce...

- ZVRRRR... zvr...zvrrr...

Dora skoči. Trebalo joj je nekoliko trenutaka kako bi se prisjetila gdje je. Lijeno ispruži ruku i digne slušalicu.

- Moolim?

- Zar si zaspala? Ručak je! Dolazi brzo! - vikala je Iva.

- Doolaziim - polako će Dora i spusti slušalicu.

13.

Ivan, Dorin tata polako se nagnuo nad golo rame svoje ljubavnice Catharine i nježno mu utisnuo poljubac. Koža joj je bila glatka, zategnuta, mlada. Privlačila ga je magičnim zovom i on nije mogao odoljeti. Polako je ustao, ogrnuo se kućnim ogrtačem i krenuo u dnevni boravak.

Susret s Ksenijom potresao ga je više nego što je sebi htio priznati.

Vratio se u prošlost: - Bili su jako mladi i zaljubljeni. Jedva su čekali da se ožene. Nisu im dozvolili i oni su pobjegli od kuće. Vjenčali su se čim je Ksenija postala punoljetna. Potom borba za život... odlazak u svijet za kruhom. Njemačka... Venecija. Čim je ostala u drugom stanju, Ksenija se odlučila vratiti u domovinu. Mislio je i on ubrzo doći. Vrijeme se oteglo... nije došao. Onda je Ksenija čekala drugu bebu... ali je nije dočekala. Imala je pobačaj i liječnici su joj rekli kako više ne može imati djece. To ga je dotuklo. Sve više noći je provodio u veselom društvu igrajući karte. I pilo se... Otudio se od žene, Dore.

Imao je dobar posao, novac i živio je u sredini koja ga je prihvatila. Talijani su mnogo otvoreniji, srdačniji

od Nijemaca. Povremeno je imao i druge žene. Ali kakve žene? Mlade cure. Osjećao se s njima petnaest, dvadeset godina mlađi. Bio je poletniji, življi... Ipak nije bio sasvim sretan. Možda sada s Catharinom... Ako se uda za njega i rodi mu sina, nadao se da će se njegovi snovi ostvariti.

Iznenadio se kako Ksenija dobro izgleda. Dora uopće nije na nju. Jako je bila krupna prošle godine kad je došla na ferije kod njega. Prijatelji su mu davali dobronamjerne savjete: nek je pošalje na neku kliniku u Švicarsku, nek ode na ovaj ili onaj tretman. I ponudio joj je, nagovarao je... Dora nije htjela, čak se i naljutila što je svi gnjave... a pogotovo on koji je tako rijetko vidi. Odakle mu pravo, predbacivala mu je. »Kako hoće«, mislio je dalje Ivo, »bit će opskrbljene, novaca im neće nedostajati. Dora uvijek može doći kod mene za praznike ili možemo nekamo otići, ali s povratkom je definitivno gotovo. Ksenija neka nađe odvjetnika, troškove i krivnju preuzimam...« Ivo iskapi piće i vrati se u krevet. Catharina se upravo budila i rastezala poput mačke.

- Catharina, cara, udaj se za mene. Želim sina od tebe.

- Caro mio, čujem li dobro? Jesi li priseban? Rekao si kako nismo obvezni jedno prema drugome. Ti si mi jako drag, ja te volim, ali ne želim se sada vezivati. Upropastit ću liniju ako budem imala djecu. Želim biti poznata manekenka, želim uspjeti... a djeca i brak, tko zna... jednog dana svakako... sad ne.

Ivan se namršti. Da, mogao je očekivati takav odgovor. Znao je da je ambiciozna.

- Što je, caro mio, zar nam ovako nije lijepo?

- Tebi više, izgleda, nego meni. Mislio sam ipak kako će ti biti drago ako te zaprosim.

- Ma to je tako staromodno. Brak više nije moderan. A što ako naša ljubav prestane?

- Nikada! Volim te najviše na svijetu - uvjeravao ju je Ivan.

-Ali... caro... zar nisi volio i svoju ženu?

Ivan zamukne. Ta balavica od dvadeset godina izgleda da je dobro znala što hoće. Kako se dao prevariti! Kako se dao zaludjeti! I opet poklekne i uistinu klekne pored kreveta.

- Carissima Catharina, udaj se za mene.

- A kada ti rodim sina i postanem ružna i debela?!

- Uvijek ću te voljeti!

- Ne, Ivane. Moj je život tek počeo i ne želim ga upropastiti. Ti si svoj život odradio, mada vraški dobro izgledaš. Ne traži od mene da se vežem za tebe, pa mogla bih ti biti kći. To nije prirodno. Jako si mi drag, ali bi bilo nepošteno da ti laskam. Moj život mi je važniji od tvog novca. Bilo mi je lijepo s tobom. Kada se jednog dana budem udala, željet ću da i starost provedem s tim čovjekom.

Ivan ju je slušao i nije mogao shvatiti da takve riječi dolaze, izviru iz njezinih lijepih usta, rađaju se u njezinoj prekrasnoj glavi koja je voljela biti uzdignuta. Na ušima su joj blistali dijamanti, voljela je nakit. Odjednom, nije se ljutio na nju... U njemu se nešto prelomi... imala je pravo.

Sagne se, nježno je poljubi, odjene se i ode iz stana. Ni Catharina nije prozborila ni riječi. Uzela je svoje stvari, sve svoje stvari i sve ono što joj je Ivan poklonio. I nakit, i bunde, i haljine i... sve je to spakirala. Potom je pozvala rođaka s kombijem.

14.

Ivan je besciljno lutao, zbrajao i oduzimao stvari, osobe i novac u svom životu i nije nikako mogao napraviti dobar račun. Ako bi račun odgovarao na jednoj strani, nije odgovarao na drugoj. A sve je zajedno bilo isprepletano, ispomiješano toliko da račun od računa nije mogao odvojiti.

Nije mogao shvatiti da je toliko godina živio u zabludi. Iako je shvaćao Catharinu, nije mislio da će otići tako brzo od njega. Pa ne bi bio prvi koji se oženio mladom djevojkom. To danas nije ništa neobično. Nije neobično ni da su žene starije od svojih muževa. Iako je on osobno to smatrao neobičnim, čak pomalo gnjusnim. Bilo bi mu smiješno da neki mladi muškarac prosi Kseniju. Zašto? To se nije pitao. Zašto za žene i muškarce ne vrijede ista pravila? Kako će kad je ionako Bog stvorio Evu od Adamovog rebra! (Je li ipak?!) Provozio se Canalom Grande do Trga sv. Marka. Nakon mnogo godina ljepota toga grada budila je u njemu sjetu i neko tužno raspoloženje. Bio je sam. »Neka, možda mi i treba«, mislio je. »To mi je kazna što sam zapustio ženu i kćer«.

Ode u katedralu, sjedne na klupu i očajnički zarije glavu među ruke.

15.

- Ulazite, upadajte - vikala je Dora jer je glazba bila do daske odvrnuta. Došle su Marija i Ines. Potom Dunja.

Mirko se još uvijek nije bio pomirio s Dariom. Žurio je na taj tulum potajno se nadajući da će i Daria doći. Bio je svjestan svoga lošeg ponašanja prema njoj. Uistinu se ponašao bahato, nadmeno, s visine... Mislio je da mu Daria nikad neće oprostiti, jest, poslije nje, njoj za inat bio je nešto mutio s Anom. Nisu daleko otišli, nije mogao, stalno mu je Daria bila na pameti. Ali nije sakupio nikad toliko hrabrosti da joj priđe, da joj se ispriča. Svaki put kad bi htio prići, nešto bi ga stegnulo u grlu i nogama pa se ne bi mogao pokrenuti u njezinom pravcu. A otkad je doznala za upucavanje Ani, prezrivo bi ga pogledavala. Mirko je tužno i očajno shvatio kako kod Darie više nema šansi. Ipak, nikad se ne zna! Molio je Boga da i Daria dođe na tulum, da joj uspije objasniti čitavu zavrzlamu, da joj kaže kako mu je usprkos takvom bezobraznom ponašanju stalo do nje, kako ne može spavati, kako je dobio topa zbog nje, kako... Ako se to sve ostvari, dat će mjesečni džeparac za Sirotište.

Obuzet mislima na ulazu u zgradu udari u ... Dariu. I Daria je bila zamišljena. Morile su je slične, ako ne

iste misli. Razmišljala je o Mirku kako je prava mami-
na maza, idiot, glupan, seronja, napuhani frajerčina...
Dijelila mu je »komplimente«, želeći da mu bar jedan
istrese u lice. I... prilika je upravo bila idealna.

- Ooooproostiiii - počeo je zamuckivati veliki frajer-
čina.

- Ja saaaam krivaaaa - spetljala se Daria.

- Ma ne, ja sam kriv - problijedi Mirko osjećajući kako
će se Daria naljutiti misleći kako je namjerno.

Daria je šutjela i bez riječi se uspinjala stepenicama.

Mirko se vukao iza nje. Došli su do Dorinih vrata.
Pred vratima su stali, šutjeli, čekali. Mirko je mislio
kako će Daria pozvoniti budući da dolazi prijateljici, a
Daria je mislila kako će Mirko pozvoniti jer je muško.

Pošto je isteklo vrijeme u kojem je svatko od njih mi-
slio kako će onaj drugi nešto poduzeti, dogodilo se da
su odlučili u isti čas preuzeti inicijativu i ... ruke su
im se istodobno našle na zvoncu. Bile su tople, meka-
ne i nekako kao da su se zalijepile jedna za drugu,
kao da su dugo čekale da opet budu zajedno. Od-
jednom se nasmiju, nestane napetosti i blažen smi-
ješak prekrije im lica, a oči zasjaje. Zajednički pozvo-
ne. Iva otvori vrata.

- Oooooo... a ja sam mislila kako ćemo vas mi pomiri-
ti. Uštedjeli ste nam trud - i ona se smijala.

- Mi to možemo i sami - Mirko će i lagano zagrliti
Dariu. Ona pocrveni. Uđoše u stan, a društvo je već
bilo tu. Bilo je klope i pića. Mirko i Daria se odmah
sklone u jedan kut. Imali su mnogo toga popričati,
raspraviti.

Iva je čekala priliku da Dunju samu zatekne. Odlučila
je: ako je zatekne samu, ispričat će joj se. Ako ne bude
takve prilike, čekat će neki drugi trenutak. I odjed-
nom, ukaže joj se sjajna prilika. Dunja, sama samcata.

»A da čekam neku drugu zgodu«, promisli Iva glupo se osjećajući. »Ispuni obećanje«, tjerao ju je neki unutarnji glas, »nije lako... ali ne budi kukavica...«, Iva se prene iz misli i prikrade iza Dunje.

- Čuj Dunja, moram ti se ispričati.

Dunja skoči. Prepadne se. Upravo je htjela zagristi sendvič. Usta joj ostaše otvorena, a ruka sa sendvičem u zraku. Bila je zatečena kad ju je Dora pozvala. Došla je zahvaljujući svojoj velikoj znatiželji.

- Nisam smjela reći Ines nešto što sam čula o tebi iz Bola. Oprosti, uistinu mi je žao - Iva će sa žaljenjem odmah istresavši ono što ju je mučilo.

- Uistinu ti je žao? - nije mogla Dunja vjerovati svojim ušima što je čula.

- Uistinu! - bila je odlučna Iva.

- Što ja sad imam od toga - počela je grubo, a onda se smekšala. - Kako si mogla reći bilo kome? Znam da više nismo frendice, iako smo nekad bile, i to vrlo dobre. A pogotovo nismo otkad je u igri Marko. Ali... o takvom se nečem ne priča... jer i mene je stid... - Dunja sagne glavu.

- Znači, Ines ti je rekla?

- Rekla mi je i zamolila me da ti to ne kažem. Morala mi je reći, pa u istoj smo klupi. Htjela me na neki način zaštititi, upozoriti što ti uokolo pričaš... nisi fer... pa nekada smo se družile...

- Samo sam njoj rekla... i Dori... nisam pričala uokolo. Htjela sam ti se osvetiti što petljaš oko Marka i zavodiš ga.

- Pa ne budi djetinjasta. Kada kažem kako mi je on prijatelj, onda to uistinu mislim. Druga je stvar što mu se ja sviđam, ali mu se sviđaš i ti. Iskreno!

Iva odjednom pocrveni, a Dunja nastavi.

- Malo sam izvodila, a pogotovo otkad sam čula što pričaš. Pa kako ti onda ne bih zagorčavala život. I ti si meni... Znaš, baš si djetinjasta. U stvari... - tu se Dunja zagleda u Ivu - znaš da me upravo podsjećaš na Marka.

- Ma, što pričaš!

- Da, i on je malo osvetoljubive prirode i voli pričati naokolo. Ako ti je uistinu stalo do Marka, povlačim se. Ionako mi je dosta dečki. Opekla sam se debelo i više nikom ne vjerujem.

- Znaš, ali nona mi je rekla, jer naravno ona je iz Bola, a njoj je rekla njezina susjeda, a susjedi najbolja prijateljica... - povjerljivo će Iva.

- Da, čitav lanac jezikovih juha, a Bol je malo mjesto, pa od miša naraste slon... - ogorčeno će Dunja.

- Govorili su o jednoj Zagrepčanki, ime nisu zapamtile, ali su znale da voli igrati tenis, kako se zaljubila u jednog mještanina. A... jesi li uistinu spavala s Lukom, oprostite što te pitam, ali zanima me kako to izgleda? To prvo iskustvo.

- jesam - polako će Dunja.

- I... - znatiželjno upita Iva - kako to izgleda, je li onako kao u filmovima, mislim onako romantično i nježno...

- Sve je to drugačije nego na filmu - uzdahne Dunja i nastavi - vjerovala sam Luki, možda upravo kao što kažeš, kao na filmu. Vjerovala sam kako me voli, vjerovala kad je govorio kako će doći na studij u Zagreb. Kako mi je samo nježna pisma pisao! - uzdahne Dunja. - Htjela sam upoznati, što je to tjelesna ljubav. Bila sam nestrpljiva i slijepo mu vjerovala. Istina, bio je nježan... ali... Ja sam prevarena, Iva. Iza Lukine površne nježnosti ništa nije stajalo. On nije sposoban

nekoga voljeti, jednostavno ne zna. Čudio se što ja od njega još nešto očekujem. Da ga nisam voljela, da se nisam nadala kako će naša veza biti duga, vječna, sigurno bi sve drugačijim tijekom išlo... Poslije... znaš... toga... pogledala sam u njegove oči i naivno rekla: »Znaš, čini mi se kako bez tebe više ne mogu živjeti.« On je odgovorio: »Svatko bez svakoga može.«

Svijet mi se odjednom srušio. Mislim da smo još nezreli za takvo nešto. Isto tako vjerujem kako su neki nezreli čitav život. Mislim da je takav i Luka. Osjećam se tako izigranom, popljuvanom. Kada sam mu dala sebe on se polako počinjao hladiti, pisma su postajala sve rjeđa dok nisu prestala... Zašto? - Dunja počne plakati. Iva je zagrlila i sve ono ružno što je bilo između njih odjednom nestane, izbriše se. Da ih je netko sada pitao zašto se uopće raspalo njihovo prijateljstvo, ne bi znale odgovoriti. Ostala je bez riječi na njezinu iskrenu priču.

- Oprosti, uistinu mi je žao što je sve tako ispalo. I ja želim neke doživljaje pohraniti u sebi i početi ispočetka. Oprosti još jednom.

Na vratima se pojavi Dora i usklikne:

- Vidi, vidi, tko bi rekao, zar ste podijelile jadnog Marka? Ili ste se opet uortačile?

- Molim te, Dora, nije mi do šale - Iva će ozbiljno. - Priznala sam svoju krivnju Dunji i sad mi je lakše. Odsad pa nadalje nema olajavanja bez veze, iz inata ili kako bi se skratilo vrijeme. Slažete li se?

Svakako - uglas će Dora i Dunja.

Iva, slažeš li se da sve zaboravimo? Počinjemo opet iznova u borbi s dečkima, ali za razliku od prije, sada sa zrcem soli u glavi. Pritežite li me u škvadru?

- O da - Iva će brzo, dok ju je Dora malo sumnjičavo gledala. Na poslijetku izusti. - Pa, dobro... - Nije dugo

bila mrgodna. Uskoro joj se usta razvuku u smijeh. -
Idemo, cure, u društvo! - Odvuče ih u dnevnu sobu.

Mirko i Daria su se samo držali za ruke, veselo cvrku
tajući i ljubeći se. Iva i Dunja su još uvijek pričale.

Marija je potajice gledala Darka dok je veselo čavrljali
s Ines.

Dori je sada sinoćnji susret s Dinkom izgledao tak-
nestvaran, kao i sve sinoćnje pustolovine. Pomislila b
na njega i srce bi joj obavila neka žareća toplina pi
pomisli kako bi se opet mogli vidjeti. Događaj s auton
joj se nije nikako svidio, ali je brzo prešla preko njeg;
braneći ga kako je i on malo više popio. Darko bi s
odmah skljojao...

Veselo je posluživala društvo i iznosila sve što je na
šla: sladoled, pistacio, čips, coca-colu, kiki-riki, kre
kere... Darko je pričao viceve i nasmijavao društv
Ines je odvrnula glazbu njišući se u ritmu i plešuć
nasred sobe. Sve im je bilo smiješno... odavno nisi
bili tako opušteni, pa i Dora koja je zaključila: »Dunji
i nije tako loša!«

Odjednom začuje zvono na vratima. Srce joj odmal
skoči. Odjuri do vrata. Otvori ih, kad ono... susjeda.

- Kada ti se vrati mama, reći ću joj kako si nas umori
la s tom bukom.

- Oprostite susjeda, to je zato da prikrijem cviljenj
vašeg psa.

- Više ne cvili. A to se tebe ne tiče! Ako ne smanjit
pozvat ću policiju - zaškarpunila se susjeda.

- U redu, a ja ću pozvati društvo za zaštitu životinja
Dora joj ovog puta nije ostala dužna.

- Bezobrazna si koliko i teška - izvali susjeda i odjui
u svoj stan.

Dora se vrati u dnevni boravak šutljiva i zamišljena.

- Tko je to bio? - upita Iva.
- Susjeda - kratko će Dora.
- Što je htjela?
- Pa znaš što! Stalno se buni kada odvrnem glazbu, a kad njezin pas po cijeli dan cvili sam i ostavljen, to nikom ništa.
- Kako to da se ovi penzići do tebe ne bune?
- Oni su naspram ove golupčići. Istina da sve uredno bilježe i sve znaju o meni, ali imaju bolje živce nego ova »ljubiteljica« životinja. Istina, pazim da to ne radim često. I meni bi smetala buka.
- Ja imam jako dobre susjede i nikad ne vrijeđamo jedni druge - reče Marija.
- Ti si sretnica - Ines će joj. - Moji se stalno bune da slušam preglasnu glazbu.
- To već mogu vjerovati. Ti uistinu odvrneš!
- Tako bolje uživam, bolje se ufuram u mjuzu.
- Ma daj, kupi slušalice - opet će joj Marija.
- Nije to to. Zar ne kužiš? - uvjerala ju je Ines.
- Vas dvije kao da ste mama i kći - smijala se Dora, a Marija i Ines se malo uvrijede. Videći to, pokušala je ublažiti: - Ne ljutite se, a pogotovo ti Ines. Ti si onako od svih nas najslobodnija, najkomad. Najbolje zavo-diš dečke, najseksepilnija si, pa nije ni čudo kako želiš da ti glazba odzvanja sobom, onda bolje plešeš.
- Ali, ako si dobar sa susjedima, ne možeš im raditi spačke - opet će Marija - i ako i nisi dobar, jer nikad ne znaš što oni sutra tebi mogu napraviti...
- Idemo napraviti parlaonicu »PONAŠANJE PREMA SUSJEDIMA«, tko je za?
- Odlično! - povikaše.

- Tko je za lijepo ponašanje, tko protiv? Napravimo dvije skupine. Ines, stišaj malo kazetofon! - naređivala je Iva i nastavila: - Da ne dužimo: Daria, Mirko, Marija i Dunja su za lijepo ponašanje, uglađeno, kulturno. Ines, Dora, Darko i ja smo protiv takvog ponašanja. Počinjemo. Razmjestite se.

Dvije protivničke strane se smjeste. Marija prva poče.

- Smijem li ja prva?

- Dapače, izvoli - reče Darko.

- Smatram kako je naš odgoj presudan i u ponašanju prema susjedima. Svi bi mi u roditeljskom domu trebali naučiti što je lijepo ponašanje. I ako ne položimo ispit u ponašanju prema susjedima, nećemo se znati nigdje ponašati. Smatram da je netko dobar onoliko koliko si i ti prema njemu dobar.

-Ja ne smatram tako. Neki susjedi nisu ni zaslužili da se lijepo ponaša prema njima - usprotivi se Ines.

- Da, oni nama moraju primjerom pokazati svoje lijepo ponašanje. Ali to baš ne primjećujem. Zašto stanari imaju naviku tresti plahte, deke i tepihe s balkona? I to je jedan vid nekulturnog ponašanja - nastavi Iva.

- To u vezi s tepisima nije u redu, ali malo prašine, pa što. Ionako ima prašine svuda oko nas. Ako češće tresu te krpe od prašine, znači da prašinu često čiste pa je nema u komadima. Ne možemo ulaziti previše u detalje. Nitko nije idealan. Ako nekome prkosiš, za očekivati je da će i on tebi tjerati inat - razlagala je Dunja.

- ja ne mogu tolerirati izbacivanje prašine ili bilo kakvog drugog smeća iz stana. Zamisli, dopustiš samo izbacivanje prašine, a drugog dana te pogodi oglodana kost... Moramo se svakako potruditi boljem odnosu i to na neki kulturni način. Ovakvima bih doskočio

lecima o očuvanju čovjekove okoline i zdravlja, svuda po zgradi - reče Mirko.

- Misliš da bi čitali? Pitanje je znaju li čitati? - Darko će.

- A što bi vi da imate susjedu koja se pravi da voli životinje, a psa drži zatočenog u stanu, čak i kad ide na put nekoliko dana. Taj pas, kad nje nema, strašno cvili. Jedino ga vodi van da usere našu livadu, odnosno ostatak prirode - doda Dora.

- Ja bih ta govna pokupio i ostavio ispred njezinih vrata - odgovori Darko.

- Mislim da smo se malo udaljili od teme. Ali zar pseći drekovi ne gnoje zemlju? - namjerno će Daria. - Susjedi ih pristojno odvođe van kako ne bi to njihovi četveronožni ljubimci učinili, recimo, u liftu.

- Kakvo gnojenje, pa ako i gnoje, ne gnoje se komadići zelenila što su nam gradski oci velikodušno ostavili da znamo kako trava izgleda. Takve površine su za djecu, ali, imaš pravo, skrenuli smo s teme. Dakle nisam ja da se susjedima čine spačke namjerno, ali sam za to i da oni nas više poštuju iako im je čudna naša obleka i frizure... Ja sam za dijalog. A kad sljedeći put čujem kakvog psa da cvili kao ostavljeno dijete u stanu, zvat ću društvo za zaštitu životinja.

- Ti kao da ne voliš životinje!

- Nije istina, upravo zato što ih volim, smeta mi takvo ponašanje njihovih vlasnika. I zato što volim pse, ne bih mogla jednog držati u stanu.

Uto se oglasi zvono. Zvrrr...

- Što je opet? Ako je susjeda, ne otvaram vrata, uostalom, nema se više na što žaliti... ako joj je i ovakva glazba jaka, nemam komentara...

- Možda je netko drugi.

- Nema tko... a možda... - zastane joj riječ u grlu - mama. - Dora skoči na tu misao, u skoku dođe do vrata i otvori ih. Zaprepasti se.

- Otkud ti? - Dora će Dinku koji je bio s nekim nepoznatim tipovima.

- Pa rekao sam kako ću ti se javiti, a kako ti nema mame... dođoh s društvom.

-Pa... izvolite - bacila je letimičan pogled na tipove, jedan se upalih očiju i požutjelog lica nervozno premještao s noge na nogu. Odjeća na njemu prilično je neuredno visjela. Bio je mršav kao sama smrt. Drugi je isto bio nervozan, brisao je nos kašljući.

»Pa kako ih je Dinko mogao dovesti?« proleti joj kroz glavu. Pogleda opet Dinka koji se molećivo i zavodnički smiješio te se i ona odjednom smekša i nevoljko ih pusti unutra.

- Oprosti što sam s društvom, nećemo dugo. Reed je prehladen, a Lennon se ne osjeća najbolje jer je cijelu noć putovao - lagao je Dinko jer je mislio da je Dora sama i da joj neće trebati puno objašnjavati. Da je znao za tulum, sigurno ne bi došao. Osjetio je sinoć kako je Doru lako smotati.

- O.K. Uđite.

- Samo trenutak, moram još van pa ću se vratiti, ne ljutiš se? - slatko će Dinko.

Dora slegne ramenima, puštajući ih u stan. Dinko odjuri, a tipovi postadoše još nervozniji.

Kad su ušli k ostalima svi zašute i zavlada muk. Škvadra se zagleda u pridošli dio društva kao u svemirce... kao u zombije.

- Znaate, oni su prijatelji mog prijatelja Dinka koji će svaki čas doći. jedan je jako umoran, a drugi najvjero-

jatnije ima gripu - mljela je Dora da nekako opravda te čudne, nove goste. »Nadam se da će Dinko brzo doći, što ću s njima?« razmišljala je Dora, a odgoj joj je nalagao da se pristojno ponaša.

- Bog, ja sam Reed - reče jedan i zavalj se na prvo slobodno mjesto. Drugi ne reče ništa jer mu se uopće nije dalo govoriti već se zavalj do Marije. Marija odmah ustane.

- Sidi, sidi, tko ti smeta? - ogłosi se on.

- Neka, neka, već sam dugo sjedila - nije znala što bi drugo rekla.

- Imali smo parlaonicu o susjedima pa se Marija već sigurno ukočila od sjedenja - Dora je osjetila potrebu da je brani.

- O susidima? Tko je... suside. Zabadaju nos u svako govno - provokativno će Lennon. - Da ni susida, živi bi mirnije. Ni ja nikog ne diram. Ča me briga ča drugi rade... i vi... možete ča očete... Ja sam za apsolutnu slobodu... apsolutnu sriču - govorio je Lennon vraćajući se rodnoj ikavici kad god je bio nervozan. Stalno je gledao prema vratima hoće li se pojaviti Dinko.

U stvari, sam je sebi govorio kako uopće nije nervozan što Dinka još nema. »Skidao se« i bio je već nekoliko dana na siromašnoj dozi heptanona. Želio je prestati, prestati... više nikad ne uzeti to sranje što mu uništava i duh i tijelo... i prije je pokušavao prestati i nije uspijevaio. Danas nije odolio pozivu Reeda, a čim je ugledao i Dinka podsvjesno je očekivao »dop«. Osjećao je kako mu se odjeća vlaži. Živci su mu vibrirali i bili osjetljivi na najmanji šum. Sve ga je nerviralo i smetalo ga. A pogotovo svi iz ove popišane, usrane škvadre. Došlo mu je da ustane i nasred sobe počne skakati. Hvatala ga je histerija. Gdje je više Dinko? Zujilo mu je u ušima. Začepi ih. Ne, ne može više

izdržati... još samo jednom... Pušio je cigaretu za cigaretom.

Netko ga je nešto pitao. Nema pojma što! Nije ga ni zanimalo. Samo se nadao da će Dinko, tako je obećao, nabaviti i ovaj »dop« od istog dilera. Nadao se jer je prošli »dop« bio izvrstan.

U želucu su grčevi žderali jedan drugog. Obuze ga mučnina, osjećaj da će povratiti. Popipa čelo. Nos mu je curio, bol se u trbuhu i mišićima povećavala. Odjednom ga stegne hladnoća... pa vrućina... hladnoća... Ne, ne može više... jer... znao je kako će ga poslije »šuta« sve to proći, kako će tek onda moći normalno funkcionirati. Iz nemira je upadao u depresiju... najcrnju depresiju.

Reedu se uopće nije dalo pričati. I njegova je nervoza rasla i hvatala ga je panika. Što ako se Dinko ne vrati? Mišić na licu mu je počeo poskakivati. Osjećao je kako mu se koža ježi, pretvara u tisuće, milijune sitnih točkica, a iz svake strši jedna dlaka. Hladno mu je. Panika mu se polako širila tijelom. Već je prošlo vrijeme kad je trebao uzeti »šut«. Što ako su Dinka ulovili? Bilo je previše murije večeras, zato i jesu došli ovamo. U ovom se društvu nije najbolje osjećao. Zapravo, uopće se nije dobro osjećao. Ne bi ni došao da nije morao. Dinko ga je uvjerio kako će se tu na miru moći »puknuti« i poslije toga će moći na miru biti »sređen«.

Gubio bi osjećaj sigurnosti svaki put kad bi pogledao nekoga iz te škvadre jer nije bio među istomišljenicima, prijateljima i provjerenom ruljom. Osjećao se nesigurno i otuđeno. Ako se brzo ne sredi, riknut će - razmišljao je Reed. Bio je svjestan kako je pravi »džanki«, ali nije mogao natrag. »Uskoro«, mislio je kao i desetine puta do tada... a sve veća ga je panika obuzimala.

Marija je promijenila kasetu stavivši dance glazbu, odjednom skoči Lennon sav iznerviran.

j^Ča nimate ništa bolje muzike? Stavi ovu - gotovo naredi. Marija se prestraši i automatski uzme kasetu Doorsa. Malo stiša. Lennon opet ustane i odvrne do daske. \

- Takooo! A ne ona limunada od dancea - prozbori i zagleda se u Mariju suznih očiju u kojima su bile okrugle, velike zjenice koje samo što nisu skočile na nju.

- Ali ja ne želim da mi susjeda navuče policiju na vrat
- usprotivila se Dora kojoj je i samoj već bilo dosta gledajući ih. Upropastili su joj tulum. I ona se već debelo pitala gdje je Dinko, iako vremenski nije prošlo puno, ali i jednima i drugima, te su minute izgledale kao vječnost.

- Odje... suside. Što te frka?

- Dora ima pravo - umiješa se Dinko koji je upravo zadihan stigao - ne bi bilo dobro da dođe murija, zar ne?

- Pa ja se je ne bojim - odvažno će sada Lennon. - Kod mene ne bi ništa našli - i izvrne džepove. Odjednom mu je bilo lakše. 1 Reedu.

Dinko problijedi.

- Počeo si pričati gluposti - nagne se prema njemu i šapatom će mu: - Ne je... ako mi zaje... ovu večer, nećeš dobiti isti »dop« kao zadnji put. Čekaš ga zar ne?

Lennon zamukne i odjuri u kupaonicu. Za njim Reed i Dinko koji se blesavo smješkao.

- Znae, noćas je putovao pa je umoran i ne zna više što govori. I meni bi dobro došlo da se umijem. Idemo se na trenutak osvježiti - objasni Dinko.

Svi su stajali bez riječi u sobi, a kad su ovi nestali, prva se Iva prekriži.

- Ovi su ljudi! Sto posto!

- Bez komentara - doda Daria.

- Dora, nemoj se molim te ljutiti, ali mi idemo. Ne možemo ih više gledati - Marija će, koja se već bila dogovorila s Ines da odu. Ne bi više mogla podnijeti da neki od te dvojice sjedne pored nje.

- Bog škvadro - pozdrave ostale.

- Ostanite još malo - nagovarala ih je Dora prijekorno gledajući Dinka koji se vratio u sobu. On je samo slegnuo ramenima u znak isprike.

Dora ih isprati do vrata. Ines joj šapne:

- Kakvi glupani. Dinko baš nije, ali ona dvojica... Ne znam što on radi s njima? Ta dvojica nisu čisti. A da ih policija možda ne lovi pa si im poslužila kao sklonište?

- Ma ne vjerujem da bi baš takve Dinko doveo. Vidiš kako su jadni. A tek koja nervoza, napetost...

- Nemoj se uistinu ljutiti, ali ih više ne mogu gledati. Vidimo se - reče Marija.

- U redu - Dora će i poljube se.

Dora zatvori vrata, okrene se i zatekne Dinka u hodniku. Promatrao je slike. Nanjušio je on da komad leži na lovi! Tu i tamo bi ispred neke slike zazviždao.

- Kakve slike! Jesu li originali?

- Naravno da jesu. Zašto?

- Ništa. Tek onako. Prave slike je uistinu užitak gledati, mada se baš ne kužim - govorio je Dinko što baš nije bila istina, jer nikad nije bio siguran hoće li doći u napast.

- Pa... - Dora nije znala što bi rekla. - Ja obožavam slikarstvo.

- Bravo! Pa koliko talenata ti imaš? - Dinko izvadi cigaretu i počne pušiti.

- Oprosti, znam da sam te doveo u neugodnu situaciju. Ali, meni ih je žao pa sam ih poveo. Mirni su tipovi, ali znaš, umorni su, neispavani, nervozni... Bit će bolji kad se dobro umiju i kad iziđu iz kupaonice.

- Uistinu si mi razbio škvadru. Drago mi je da me ti nisi zaboravio, ali...

- Rekla si kako ti nema nikog doma, pa sam mislio da ti nećemo smetati.

- Nije problem u smetanju, ali tvoji su frendovi skroz različiti od nas. S nama su nespojivi. Koliko god smo se trudili da ih uvučemo u razgovor, ništa nije palilo.

- U pravu si, ali ne bi bilo u redu da ih sada izbacimo. Oni imaju pravo na život. Znaš, ogorčeni su na svoje, na sve... Zatvorili su se u svoj svijet i sve izvan njega im je blesavo i bezvrijedno. Ako im pokažemo kako nam smetaju, osjećat će se još odvratnije, još gore.

Dora zastane. Pogleda Dinka i izusti:

- Pa što više rade u kupaonici. Ne tuširaju se valjda! - tu napravi pauzu - reci iskreno, drogiraju li se?

- Otkud ti to? - ali shvatio je da ne može unedogled muljati. Nije ni Dora blesava.

- Pogodila si, sad shvaćaš zašto sam s njima.

- A gdje su im roditelji?

- Digli su ruke od njih. Srame ih se.

- Bože! - duboko uzdahne Dora jer je to bio prvi put da uistinu sreće takve tipove.

- Poslije ćemo o tome pričati, žedan sam. - Ni njemu nije bilo jasno gdje su. Nije čuo kad su izišli. »Sigurno

ne mogu naći venu«, mislio je Dinko, ali kad je ušao u sobu oni su već bili tamo. Pušili su.

Lennon je bio smiren, više nije šmrcao ni kašljao. Više ga ništa nije boljelo, grčevi su nestali... osjetio je potrebu za nečim slatkim... osjećao se preporođenim...

Škvadru je prenerazila promjena. Čak se i počeo šaljati i sredio odjeću... a najmanji trag nervoze je nestao... osjećao se blaženo, smireno. Blagi osmijeh prijede mu licem. Opušteno je sjedio u naslonjaču i počeo pričati Reedu, Dori i ostaloj škvadri o tako nevažnim stvarima. Tek je sada bio uistinu cool, a bio je to osjećaj za kojim su stalno težili. Biti COOL.

Osjetio se odjednom jačim od svih, mogao je pričati o svemu, barem je Lennon tako mislio, dok su ostali mislili kako tupi po istoj stvari i kako je dosadan. Osjećao je moć. Osjećao je... kako može svijet imati u svojoj šaci i raditi s njim što hoće.

Daria, Mirko, Dora... zapravo svi su počeli kolutati očima. Naprosto ih je davio. Pokušali su ga ignorirati. Podijelili su se u grupice i tako još malo pokušali zabaviti.

Lennon gurne Reeda u slabine.

- Što je? - upita ga, mada je znao što je. - »Zaključao sam« - polako odgovori Reed dok mu je glava padala. S mukom bi je na trenutak podigao, nešto prozborio, pa bi mu opet pala.

- Tu sam... nisam zaspao... - Reed će poluspuštenih kapaka. Opet mu glava padne. Ne, nije spavao. Čuo je, ali nije imao snage reagirati. Spavalo mu se, ali nije ni na trenutak zaspao. Glava mu je i dalje padala dok je u ruci držao zapaljenu cigaretu i tu ti tamo povukao dim. Žar mu padne na hlače...

To primijeti Dunja, inače šutljiva otkad su došli, skoči i pokuša to otresti s njega. Reed uopće nije reagirao. Nije ga uopće bilo briga.

Dinko je procjenjivao škvadru. Sve mamine maze. Sve biseri. Nitko od njih u sobi nije imao pojma o životu. Tek su se ufuravali. Da nije vidio muriju u blizini, ne bi ni dolazio s Reedom i Lennonom. Svaki pametan bi skužio što se s njima događa. A ovima izgleda treba malo više. Istina, Dora mu se svidjela, pogotovo jučer poslije dvije neprospavane noći, ali ovo ovdje, bilo je previše. U stvari, mislio je kako je Dora sama pa će se ova dva džankija moći na miru »puknut«. Da im ponudi malo »dopa«? Pali bi u komu! To ga je zabavljalo.

Počeo je razgovor s Dorom. Prekinuo ih je Reed koji se tako zanjihao kao da će svaki čas pasti s naslonjača. Dinko ga uhvati i namjesti u naslonjač.

- Tu sam... nisam zaspao - pogleda ga Reed poluotvorenim očima u kojima su se zjenice poput malih točkica izgubile.

- Doraaa, imaš li pudinga ili čokolade? Tako mi se jede slatko - javi se Lennon.

- Imam čokolade, čekaj da donesem.

Dora ode u kuhinju i vrati se noseći puding i čokoladu.

- Zamisli, imam oboje, izvoli.

- Super, baš si super djevojka, imao je Dinko pravo - Lennon će s toplinom u glasu. Dori se odjednom smili onako iscrpljen, mršav i žut.

Prostorija se punila dimom iako se prozor češće otvarao. Tu je dužnost sad preuzela Iva koja je uglavnom bila okrenuta Marku te s njim stalno nešto šaputala. Nije mogla gledati u te tipove. I Dinko joj je bio nekako odbojan i odvrat... Imao je nekakav ciničan osmijeh, ponekad tako neprirodan. Imala je osjećaj da Doru želi prefarbati izigravajući nevinašce. Bila je uvjerena kako glumi samo da pridobije Dorinu naklo-

nost. Nije joj bilo jasno zašto se uopće toliko trudi oko nje, a tek ju je upoznao. Nije joj bilo baš sve jasno. Lennon i Reed su bili priče za sebe i dala bi glavu da su se u kupaonici nafiksali. Obična ih voda nije mogla ovako dovesti »u red« ili bar donekle otrijezniti. Da ih nije vidjela u onom stanju od prije, ne bi to mogla reći, ali ovako... Istina, nikad nije vidjela narkomane... ali sto posto su to uradili... sto posto. - Dora nije ništa spominjala da je sinoć još nekog u disku upoznala. Samo je spominjala Dinka. Da... ni ona se ne sjeća da ih je vidjela sinoć. Dinko je bio s nekim drugim frajerima jer, Lennona bi sigurno zapamtila. Ma da joj je Vjeko i za one frajere nešto rekao... spominjao neko pušenje... nije se mogla sjetiti. Samo je zbog Dore još ostala, inače bi i ona davno otišla.

Mirko i Daria polako ustanu.

- Idemo mi.

- Ostanite još malo, samo malo - molila ih je Dora.

- Dobro, još samo malo.

I Darko se pjenio u sebi. Večer je tako lijepo počela. I otkud sad ovi! Nešto je nanjušio, načuo o Dorinom i Ivinom uzbudljivom provodu sinoć. O velikom, razvikanom disku! Nije mogao ni sanjati da je Dora našla frajera, pa još takvog! Pa ona je luda. Ti su tipovi skroz otkvačeni. Ludi. Pogotovo ova dvojica koja su dimila ko lokomotive. Dobro da ne zapale sve oko sebe!

Darko se zakašlje zbog dima, a suze mu navru na oči. Jedva se svladavao da ne ode, ali je morao vidjeti što ti frajeri izvode. Bili su mu sumnjivi. »Ako se tom... tom Dinku sviđa Dora,... zašto nije došao sam?« nije Darku nikako bilo jasno. Gledao ih je, zapisivao svaku sitnicu u mozgu i brinuo se kako mu nešto ne bi promaklo. I Dora je luda ako pada na mišiće, I on ih

ima, ne trenira uzalud karate... ali nisu onakvi kakve bi želio... žilavi su... Zna on kako bi Dora sada željela da njega nema! Ali neće otići. Za inat! A bude li opasno navaljivao na Doru, složit će ga sa zemljom. Ras-krinkat će on tog napuhanog frajera. Što se pravi važan, a sve okolo odmjerava. Da štogod ne kani ukrasti? Ne bih se čudio! Joooj... ugušit ću se...«

Svi su se iz stare škvadre čudno osjećali. Znali su kako moraju ići. Nisu se više osjećali ugodno, ali im je bilo neugodno zbog Dore. I bilo im je glupo da je ostave s ovom trojicom. Ines i Marija su otišle, prve su izgubile strpljenje. Pušili su i Dunja, i Mirko, i Daria, ali ovoj trojici nisu ni do ramena.

Reed je i dalje, činilo se, na momente bio prisutan, ali mu je glava padala, no to mu nije smetalo da puši. Progorio je Dori prekrivač na naslonjačima. Još je na trenutke imao napadaje češanja po tijelu.

Lennon se probudio i opet je davio s nečim, sada Dunju.

Dinko se pokušavao svidjeti Ivi. Nije uspio. A bilo mu je baš stalo da se dopadne Dorinoj najboljoj prijateljici.

- Pa čovječe, progorjet će mi hlače! Žar je pao baš na mene - Dunja će bijesno.

- Nije namjerno. Budi malo cool - mirno će Lennon.

- Ne mogu biti dok tebe slušam, udavio si me.

- Ako ti smeta, ti idi.

- I da znaš, hoću - reče Dunja i premjesti se. »Ovo su baš problematični tipovi. Studirat ću psihologiju. Definitivno!« Bila je sigurna da tipovi hodaju po svijetu naopačke, pa imaju takav i pogled. Iskrivljen pogled! »Jasno mi je da imaju i te kakvih problema, ali to nije razlog da su sebe tako zapustili. I Dora ima probleme, i Marija strogog, prestrogog oca, Darijin otac pije... pa

vode računa o sebi, ne uništavaju se. Um im je bistar. I ja sam se jako razočarala u prvoj ljubavi, pa što bih sada trebala? Da se ubijem? Da prerežem vene? Da se drogiram? Nisam luda! I kada sam već bila sasvim uvjerena kako se nikad više neću zaljubiti, baš tada mi je Josip iz VIII.d poklonio čokoladu. I Inesina mama ima ljubavnika, pa je opet Ines normalna... zapravo... kako kada...«

- Malo polakše - upozori Dinko Lennona. - Promijeni ploču! - I Dinko pokuša promijeniti vlastitu ploču. Nema smisla da se i dalje pravi naivčina pa nastavi: - Moji su frendovi imali vrlo loše dane zadnje vrijeme. Problemi kod kuće, izbačeni iz škole... Teško podnose sve to pa se povremeno naliju i »ufuraju«. Ako netko želi probati, evo, neka šmrkne, častim ga.

Dinko počne odmotavati mali komadić staniola. Kad ga je rastvorio, na njemu je bila mala hrpica smeđeg praha. Dinko sfrče novčanicu, primakne nosu i malo pošmrče.

Mirko, Daria, Iva, Dora, Dunja i Darko zapanjeno su ga gledali. Pred njihovim se očima odvijalo »ONO«, toliko zabranjivano, toliko napadano, jer je upravo u sebi nosilo razornu snagu uništenja, ludilo... Na trenutak, ali samo na trenutak, osjetili su se važno, zrelo. Onda strah. Strah od droge i obmane. Odjednom im postane jasno ono što su samo nagađali prije nekoliko trenutaka. Postane im kristalno jasno zašto Lennon i Reed izgledaju poput zombija.

Je li istina da te uvlači u svijet nestvaran i blistav, prepun plamtećih repova zvijezda koje padaju i koje se uspinju svirajući pritom glazbu koja te opija... opija toliko da ne primjećuješ kako se repovi zvijezda pretvaraju u zmije i obavijaju upravo oko tvoga vrata... ti ih slijediš, ne više u snazi koju si imao, već u sjeni svoje sjene dok sasvim ne izbljedi tvoje postojanje.

Je li istina da se pretvoriš u pticu, širiš ruke, širiš, zamahuješ... i neki su uistinu pokušali... nisu poletjeli... strovalili su se s prozora, vrhova zgrada.

Je li istina da imaš osjećaj moći koju prije nisi imao i s tom moći držiš svijet na dlanu te se smiješ, smiješ ludosti toga svijeta. Prolaziš kroz godišnja doba ne primjećujući ih... kroz ljude, ne zaustavljajući se, dodiruješ samo ljubav, nesposoban uzvratiti, zaustaviti se, osvijestiti... A kada se osvijestiš, ako se uopće osvijestiš... poput malog djeteta moraš početi ispočetka.

Je li istina da te znaju progoniti čudovišta i nakaze s jednim okom dok se drugo topi i nestaje zajedno s drugim dijelom lica? Užas!

Je li istina da te poput slatke aždaje drži svojim kandžama iz kojih ne možeš tako lako umaći? Ako i umačneš, opet se iznova vraćaš. Zašto se iznova vraćaš? A aždaja se tek onda pretvara u vraga koji pije tvoju krv, siše tvoj mozak i briše tvoje tijelo.

Je li istina?... - Nametala su se neka od pitanja u glavama naše škvadre. U isto vrijeme je škvadru bila sramota reći kako se boji one male smeđe hrpice na komadiću staniola. Bilo im je glupo priznati kako im ta hrpica uopće ne treba, kako su zadovoljni svojim životima, »životnim problemima«, »nemogućim« starcima i nesretnim ljubavima.

Odjednom im se njihov život učini kao skriveno blago naspram života i problema mršavog, blijedog Lennoa i šmrcavog Reeda. Jer pogled na njih govorio je kako oni ne slijede stvarni svijet, nego neku svoju »realnost«, ipak na trenutke svjesni kako je ona pogubna i besmislena. I samo zahvaljujući mudrosti i toplini koju su imali u svojim obiteljima, a čega do tada nisu bili svjesni, njihovi im se domovi učine kao

palače i svi članovi obitelji poput prinčeva i princeza. Svi problemi puknu kao mjehurići od sapunice, izbljede pred problemima Lennona i Reeda... gotovo svi... jer uvijek se nađe netko koga iskušenje zove i mami.

Dori se na trenutak, ali samo na trenutak učini kako bi to bilo stvarno zgodno da i njezini problemi ko mjehurići od sapunice puknu. Da na trenutak pobjegne, ne sluteći tada da bi se pridružila vojsci onih kojima je glava umjesto nogu, a noge umjesto glave pa hodaju svijetom naopačke. I polako... pretvaraju se u biljčice... lomljive, tanke... dok se ne savinu i u zemlju ne vrate...

A domovi? Gdje su im uopće domovi? Na ovom ili nekom od svjetova?...

Našu škvadru obuze nelagoda. Što činiti?

- Ja ionako pušim, to mi je zasada dosta - javi se Mirko.
- I meni - Daria će za njim, stežući mu ruku.
- Ja sam inače alergičarka pa se bojim da ne dobijem kakav napadaj - Dunja izusti dosta uvjerljivo i pogleda Ivu.
- Ja jednostavno neću. Ne treba mi - odvažila se Iva i unijela Dinku u lice. - Što se praviš važan s tim?
- Što si oštra. I tebi bi malo dobro došlo da se ohladiš, da postaneš mekša. Takva ćeš svakog momka izgubiti.
- Ne vrijeđaj me! I nije mi jasno što radiš ovdje. Skroz si mi sumnjiv.
- Što te briga. Klepećeš bez veze. Nisam došao tebi, nego Dori. Pogledaj me! Što mi fali ako ponekad ušmrknem, popušim ili progutam koji »trip«. Niti sam ovisnik, niti narkoman. Duriš se ko marnima maza.

- Prestanite, molim vas - Dora će. Davala je Ivi pravo, kao i u bezbroj situacija, ali je ipak smatrala kako je sada malo pretjerala sa svojom bojazni i sumnjičavošću. »Znam se i ja čuvati«, mislila je Dora.

- Pa vi ste anđeoska škvadra. Samo cola, sokovi. A znate li da cola uopće nije zdrava? A vi samo pijete to sranje. Barem stavite malo ruma unutra, imaš li ruma Dora? - upita Dinko.

- Imam - Dora će oklijevajući, ali ipak donese. Litra začas nestane. Svima je Dinko natočio, uopće ne pitajući. Nitko nije ništa rekao. Mirko i Daria popiju gutljaj ništa ne komentirajući i ustanu.

- E, sad bi uistinu bilo vrijeme - Daria će. Dora ništa ne reče već ih isprati.

- Oprostite... - polako izusti.

- Ništa se ti ne uzrujavaj, ali ih ispraši što prije - savjetovao je Mirko. - Možeš sama? Nije te frka?

- Nije, ne brini.

- Budale ko budale - uzdahne Daria - Bog!

Dora zatvori vrata, zamišljeno se okrene i udari u Dunju.

- Oprosti, ne mogu više, ne ljuti se... i pazi se. Nemoj da ti što uvale.

- Ne brini.

- Nisam htjela odmah s Mirkom i Dariom, znam kako imaju što pričati. Valjda su već odmakli.

Dora se nasmijala.

- Baš mi je drago zbog njih, a i zbog tebe i Ive. Ipak je bila korisna ova večer.

- Ne samo korisna, već i poučna, i to debelo - Dunja će blago se smješkajući. Idem. Bog!

-Bog!

Ostadoše Iva i Darko na bojnem polju. Dori je bilo drago što su još ostali. Ostalima koji su otišli nije zamjerala. Nikad ne bi pomislila kako Dinko ima veze s drogom. Sva sreća, kaže da nije ovisnik, ali još joj nije bilo jasno što radi s onom dvojicom. Dora se čak nasmiješi pri pomisli na Ivu i njezinu reakciju. Samo je čekala kako bi štogod odbrusila Dinku. Promatrala ga je kao lešinar. Smiješan je bio i Dinko pri pokušajima da je smekša, pridobije, ali mu nije uspijevalo. Doru preplave osjećaji, topli i fini za svoju najbolju prijateljicu. Uistinu su se voljele, pomagale. Dora ju je voljela baš zato što je Iva bila različita od nje. Bila je razumna, mozak joj je brzo radio, ali je isto tako imala puno osjećaja za one koje je voljela. One koje nije voljela, nije voljela i to se trebalo prihvatiti. Večeras je međutim učinila presedan. Opet se sprijateljila s Dunjom. I čak je navaljivala da je prime u škvadru. Dora se tome iskreno čudila, ali je smatrala kako ne bi bilo u redu tome se protiviti. Ines je ionako sjedila s Dunjom u klupi. Ines je bila dobra s Marijom, onda nije bilo razloga da Marija ne bude dobra s Dunjom. Sve su one bile nekako povezane. Darko, jedini dečko u užoj škvadri, trebao se samo složiti.

Malo joj je smetalo što je i Darko ostao, jer Darko prati svaki Dinkov pokret. A kada Dinko stavi ruku na njezina ramena, Darko se nakostriješi kao pijetao, samo što ne skoči... No, s druge strane, bilo joj je i malo drago što je ostao. Bilo je neobično stajati između ta dva momka. Baš ju je zanimalo kako bi Darko reagirao kad bi ona zagrlila Dinka. »Čudno...«, razmišljala je Dora, »ipak osjećam puno više povjerenja prema Darku... usprkos tome što je sinoć Dinko bio mnogo uzbudljiviji i nekako... zavodljiviji«.

Iako je jedva čekala da ga ponovno čuje, sve se odvijalo previše brzo, tako da ni ona sama nije točno znala

neke stvari smjestiti tamo kamo pripadaju. A kako je bila romantičan tip, jednostavno se prepustila događanju i vremenu, ne razbijajući puno glavu, jer joj je glava ionako bila prepuna drugih stvari.

Vratila se u sobu noseći male sendviče. Upravo je ušla u trenutku kad se Darko naginjao da ušmrče malo heroina. Odlučio se na to teškom mukom jer mu je bilo neugodno kako su svi pobjegli, kako se svi plaše i oklijevaju, a njemu su se smijali što ne puši i ne pije colu s rumom. Iako su mu po glavi kolala očeva predavanja, tješio se kako mu neće biti ništa ako samo jednom ušmrkne i to ne punom snagom... tek toliko... I ušmrkne.

- Ne tako, čovječe. Što se bojiš. Ovako! - Dinko ušmrkne više smeđeg praha.

Darko se opet nagne i ušmrkne ostatak. Iva i Dora su ga gledale gotovo sa strahopoštovanjem. Ukočile su se u očekivanju.

Darko se uspravi i nasloni na naslonjač. Primila ga je lagana ošamućenost. Ništa više! Onda, odjednom... kao da je netko njegovim tijelom prolio čašicu ugodnog, veselog raspoloženja. Čitavim njegovim tijelom kolao je osjećaj hrabrosti... topline...

- Iiiiiii? - Dinko će. - Zar nije haj, hoću reći, baš ugodno, obuzme te osjećaj zadovoljstva... Čista nirvana...

- Ništa naročito - Darko će namjerno - kao da sam malo više popio.

- Možda nisi dobro ušmrknuo, vidio sam ja da ti to bez volje, a drugi bi se potukli da mogu besplatno. Drugi put će ti biti bolje. Možeš mi se tada javiti. Imam najčistiju robu. 1 gram 150 DM, ali stvarno čistog »dopa«.

Dora i Iva zazvižde, a Darko samo da skрати razgovor procijedi: - Dobro.

U sebi je mislio drugačije: »Bože, da mi samo neka luda ideja ne padne na pamet! A ako počnem halucinirati? Ako padnem u komu? Ako zaspem i otac dođe u potragu za mnom? Ma... valjda mi neće ništa biti, ionako nisam duboko ušmrknuo.« Tješio se Darko i stalno očekivao da se nešto dogodi. Nije naravno znao nikakve razlike među drogama i kako izazivaju različite reakcije. Počeo se polako opuštati i polako osjećati kako ga obuzima ravnodušnost... bio je to on, ali ipak nije bio on... Na trenutak nije to izgledalo loše, ali on nije bio naviknut da neka nevidljiva sila kola njegovom krvlju i upravlja njime. Zato nije volio ni alkohol.

- Hoćeš još malo? Tek toliko da osjetiš što znači pravi feeling - opet će mu Dinko.

- Ne treba mi. Dosta mi je.

- Ma nisi onako na pravi način doživio, znam ja!

- Što ti znaš kako sam doživio?

- Znam, čovječe! Znam! A možda imam koji džoint, to bi ti bolje pasalo prvi put i bolje te ufuralo. Već nakon nekoliko dimova počinješ se dobro osjećati, bolje govoriti, smijati se... Šteta, više nemam.

- Ne trebaš se više truditi - Darko će i nasloni se na naslonjač obuzet novim osjećajima koji su ga zbunjivali, svladavali... i imali moć nad njim. Vidio je... Dora se opasno naslonila na Dinka... takva situacija zahtijevala je neki potez, ne može on to gledati... Nije se pomaknuo, ostao je i dalje sjediti, a osjećaji su se u njemu mijenjali.

Dora je gledala Darka koji se pre,,više umirio, zašutio. Odjednom je Iva povuče u stranu.

- Idem reći mami da ću kod tebe prespavati.
- Ne moraš, neće mi ništa biti.
- Kakva si ti, čudno da i tebi nije palo na pamet da probaš. A glupo mi je da je Darko nasjeo Dinku. Znam, htio se pokazati... ali pred kim - Iva prezirno frkne.
- Zašto bi meni palo na pamet da probam? - prilično će neuvjerljivo Dora. - Dosta što je Darko probao. Znam, učinio je to zbog svih nas, eto da netko proba.
- Nije morao!
- Očito je on mislio drugačije - branila ga je Dora, točno znajući zašto je to Darko učinio.
- Što vi šapućete? - Darko će im polako, otežalih kapaka.
- Idem doma pitati mamu mogu li prespavati kod Dore - reče Iva.
- Idem i ja, ne ostavljam vas - kaže Darko osjećajući po prvi put kako mu do mozga dolazi signal opasnosti od prvog dodira s drogom, usprkos osjećajima ugone koji su ga obuzeli.
- Ti nisi normalan! Što ćeš i ti? - ljutila se Dora.
- Ja da nisam normalan? A jesi li ti? Ovakve tipove puštaš doma? Sad vas ne mogu nikako ostaviti - odgovori Darko već definitivno uvjeren u to što govori, pomalo ljutit na sebe što je uopće ušmrknuo malo heroina.
- Dosta je da Iva ostane kad ste toliko zapeli, pa nisam mamina maza, znam se i ja čuvati.
- Znam, tebi je neugodno zbog Dinka. Pa vidio sam kako ga gledaš! Možeš se s njim i ljubiti, što me briga... Bit ću s Ivom ali ću biti tu - bio je uporan jer mu je savjest proradila. Želio se iskupiti za onaj trenutak kad je svjesno dozvolio da padne pod utjecaj Dinka,

on kojemu se to još nikad nije dogodilo. Za trenutak kad je pošmrkao tako malo, ali dovoljno da ga odvede u drugi svijet, da mu oduzme volju i želju... jer drugačije ne bi dopustio da Dora grli tog... tog Dinka... Borio se u sebi da se ne prepusti novim osjećajima jer mu se nije sviđalo to što su mu donosili ravnodušnost.

Iva i Darko se izgube iz stana. Kad su zatvorili vrata, mahnuli su rukama i zavrtili glavom. Teško su mogli vjerovati u ono što im se događalo.

- Vraćam se za pet minuta - reče Iva.

- I ja - ali kako to izusti, tako se odjednom ukoči. »Pred tatu ne smijem. Odmah će skužiti« proleti mu glavom i tromo se vrati. Nije znao zašto, ali je jednostavno osjetio.

I Iva i Darko nosili su u srcu zabrinutost novonastale situacije. Ali i neku važnost prave, velike tajne, uvjereni kako moraju noćas ostati s Dorom.

Iva se osjećala poput misionara u zemlji domorodaca, a Darko se želio iskupiti za trenutak gluposti, još uvijek boreći se sam sa sobom i s novim valom osjećaja.

Dinko je pušio, uopće ga nije diralo komešanje Ive, Dore i Darka. Lennon i Reed su spavali.

16.

Lennon i Reed su došli k sebi, prenuili se iz lažnog sna. Osjećali su se opušteno i mirno. Počeli su razgovarati o svojoj omiljenoj temi, vezi heroina s glazbenom produkcijom. Zastupali su stajalište, kako je upravo heroin najviše od svih narkotika povezan s glazbom, pa čak, kako su mnoge pjesme nastale pod djelovanjem heroina. Pričali su polako, pušeći.

- Znaš li ti da je Layne Staley izjavio kako heroin nikada nije bio nešto što je utjecalo na njegovu glazbu.

- Sranje. Laže! - odlučno će Reed. Pa njegovo je ovisništvo skoro zatuklo i upropastilo karijeru čitave grupe. Ipak se izvukao, a albumom »Dirt« stekao i slavu. Je.... ti, proslavio se... a mi... ništa...

- Kad nemamo love, svi su nam instrumenti raštima-ni... za baciti...

Pogodio je pravi feeling u pjesmama... mogli bismo i mi direktno progovoriti... malo u riječi pjesme ubaciti nešto od doživljaja, bola, narkoticima... Imamo izvanrednu glazbu, još nam samo trebaju riječi... - zanosio se ponekad Lennon sjećajući se glazbenih početaka koji su bili davno, davno... Nije puno žalio i uvijek je to nekakvo žaljenje ostajalo samo na riječima, ali kad

je bio u trenucima funkcioniranja, bio je ipak svjestan kako su on i Reed mogli nešto napraviti da su bili uporniji. Ovako... osjećao je kako ide putem bez povratka, a nije imao snage okrenuti se i vratiti... Kome? Sa svima se posvađao, sve je pokrao, iz bolnice je bježao... jedino su mu u ušima, kad mu je bilo loše, odzvanjale majčine riječi: »... Sine, kada ti bude slabo, kada budeš zna da ne možeš više... vrati se... pokušat ćemo, isponova... ako budeš moga...« I pokušavali su bezbroj puta. Mogao bi opet... iako nje više nema... možda da dokaže ocu da ipak nije propalica... Da, pokušat će se očistiti, jer ako sam sebe ne spasi, znao je, umrijet će. Od predoziranja, zlatnog metka, nečistog dopa. ili... će ga ukokati, ubiti jer... kretao se u opasnim krugovima. Više nikad neće zasvirati... a pomisao na to je bila bolnija od samog nesviranja...

Uostalom, to je sada sve tako nevažno spram osjećaja mira koji mu je kolao venama. Bilo je tako prekrasno, opušteno je razmišljao Lennon dok je i zadnja misao na neku muzičku karijeru i bol zbog nje nestajala, topila se... svaka loša misao je nestala, svako preispitivanje sebe i kopanje savjesti.

Mozak mu je već bio načet. Tijelo propalo, duh uništen... Ravnodušnost ga je preplavila jer je bio nafiksan.

Reed je za to vrijeme opet zadrijemao. Iva i Darko su u jednom kutu sobe igrali šah. Iva je istodobno ispod oka pratila razvoj situacije u sobi. Ponekad bi se zaboravila ili, predugo zagledala u Lennona i Reeda pa ju je Darko trebao gurati laktom.

Dora je s Dinkom razgovarala u kuhinji.

- Dinko, pa ti uistinu imaš posla s drogom!

- Ja se ne drogiram, smiri se. Toliko lud nisam. Uglavnom pušim. Pušenje je drugo, drugi feeling, uzdiže

misao na jednu višu razinu, kreativniji si. Da se fiksam, nikad ništa ne bih zaradio, jer bih naravno odmah potrošio - tu se izlanuo više nego što je mislio i sad mu uzmarka nije bilo.

- Zašutio je očekujući Dorinu reakciju koja ga je gledala širom otvorenih očiju.

- Pa ti na njima zarađuješ? Ti ih opskrbljuješ?

- Što ima u tome loše! Nitko im nije kriv! Da samo znaš kako je zarazno? Kad se jednom »navučješ« gotovo je, osim naravno rijetkih koji se znadu zaustaviti... kao ja - tu se samodopadno nasmije i nastavi. - Upoznao sam glumce, biznismene, pjevače... sve ih imam... dostava brza i bez greške. Svi me poznaju. Pogledaj kakav sam lančić kupio za 1000 DM.

- Kakav lančić, ja se na to ne palim. Pa ti si diler. Ti onda nemaš srca.

- O, i te kako imam srca. Moja je roba prvoklasna i čista. Tu ne fuliram, zato i imam dobre mušterije. A Lennon i Reed su mi »prijatelji« pa ih često častim...

- Častiš?!

- Da! I dajem na kreditu.

- Ako su ti prijatelji zašto im ne pomogneš da se od toga odviknu. Da prekinu.

- Ne može to tek tako... ne može im se pomoći - filozofirao je Dinko. - Kad postaneš ovisan, sve ćeš učiniti da ponovno dobiješ slijedeću dozu.

- Pa, valjda je netko i uspio.

- Sam? Teško. Rijetki su doista takvi koji vlastitom snagom uspiju i bez pomoći društva.

- A zašto im ti ne pomogneš?

- Dora, ne budi naivna. Nekome je lakše biti u drugom svijetu nego hodati ovim svijetom. Zašto ja ni-

sam upao u te probleme? Ti? Tvoji prijatelji? Ako oni ne žele sami sebi pomoći, ne može im nitko drugi pomoći. Uistinu, oni to moraju odlučiti i onda pokupiti one male mrvice snage i volje što su im ostale i to učiniti. Uspjeti! Nije to samo tako odlučiti i gotovo. Kad se odluči, tek onda nastaju problemi jer ih uhvati kriza koja je tek pravo mučenje. Jednom sam i pokušao pomoći Reedu. Bio je mjesec dana čist. I onda... opet je počeo. Lennon je svjestan svoje tjelesne propalosti i samo govori kako će se odviknuti, ali to nikad nije ozbiljno pokušao, pa čak ni kad je bio u bolnici.

- Onda im ti nisi pravi prijatelj.

- A ima li danas pravog prijateljstva? - cinično je upita Dinko.

- Ima. Tvrđim da ima - bila je odlučna Dora.

- Možda, ali u tvom svijetu. U mom nema.

- Pa, promijeni svijet.

- Ha, onda bih ostao bez novaca. Ovako sam netko i nešto. Nisam smetlar, a to mi stari stalno govori kad dugo izostanem iz škole. Čuj, ja im želim sve najbolje. Oni to sami žele, nitko ih ne tjera, ja se trudim da dobiju što bolju robu... dosta zarađujem... ovako smo svi sretni, bez problema...

- Zar ti ih nije žao? Pogledaj kako je Lennon mršav. Kost i koža. I kakvi su mu zubi, kao da su truli, koža mu je uvenula. Gdje su mu roditelji?

- S mamom je bio povezan, ali je ona umrla. Otac se oženio nekom balerinom dvadeset godina mlađom i digo ruke od njega.

- Digo ruke od njega? Pa valjda mu i društvo može pomoći.

- Htjeli su i bio je smješten u bolnicu. Stalno je bježao preko krova u nabavu droge pa su ga izbacili. Nije bio u bolnici s čvrstom odlukom.

- Čitala sam za neke zajednice koje su mnogima pomogle.

- I ja sam naravno čuo, ali u njih moraš dobrovoljno doći, odlučiti sam sa sobom i uvjeriti ih u svoju čvrstu odluku. I Lennon i Reed su nekoliko puta pokušavali prestati. Oni su najbolji frendovi. Zapravo, bili su, jer bi pravi fikseri prodali i dušu. Ponekad se posvađaju oko sitnica. Kada se »ufuraju«, miroljubivi su i vole spavati. Kad se primiče prestanak djelovanja droge razdražljivi su, viču, vulgarni su, čak bi se i potukli. A bili su sjajni dečki. Bili... poznam ih odonda. Imali su snove kako će osnovati vlastiti bend... Kad samo promislim, mislim da su se preko glazbe, a zapravo iz zezancije uvukli u ovaj pakao.

Otuda im i nadimci. Mnogi fikseri imaju nadimke. Lou Reed je napisao najbolju pjesmu o heroinu »White Light, White Heat« a John Lennon pjesmu »Happinccs Is a Worm Gun«. Htjeli su skladati, kao i njihovi uzori, pod utjecajem droge... Nisu uspjeli, propali su. Osjećam tu i tamo da im se javi nekadašnja ljubav spram glazbi i sviranju, ali... samo... tu i tamo. Na prvom je mjestu droga i to uglavnom heroin. Droga im isisava mozak, ispija tijelo. Ponekad donosi užitak, kratkotrajni užitak. Između užitaka strahovitu napetost, patnju, bol i vrisak tijela... Čisto ludilo, pomračenje uma u krizama. Tada je opet uzmu, zaborave na čitav svijet, sebe joj predaju ko žrtveno janje... zaborave na sve ljubavi... -

Tada postoji samo ONA. Ne djevojka, ni ljubav prema djevojci, za to su tada prikraćeni, a nisu ni sposobni.

Ja osjećam bol i patnju na način na koji i ti osjećaš. Ali, upao sam u taj krug, neprekinuti krug koji se samo vrti. Teško mi je iz njega izići. Ovako bar imam nešto love.

- A što ako te uhvati policija?
- Onda će biti što bude, zašto da se sada zamaram s tim. Imam nekoliko trikova kako bih se prikrio.
- Dinko, Dinko... zar ćeš stalno strahovati od policije, stalno gledati prijatelje kako se muče? Pa što ako misliš da trenutačno imaš love? Lova ne donosi sreću.
- Misliš? Tu se varaš!
- Mislim na novac koji je takvim putem zarađen. A škola? Tko će ti to platiti? Tko će učiti umjesto tebe? Hoćeš li moći platiti da netko uči umjesto tebe?!
- Što će mi škola? Ionako čekam da me izbace. Pa rekao sam ti da mi stari ima dva fakulteta, a jedva preživljava. Bitno je snaći se.
- Ipak si rekao da ti daju džeparac.
- Daju siću, a ne džeparac.
- Pa kad imaš toliko love, onda Lennonu i Reedu nemoj prodavati.
- Ako od mene ne kupe, kupit će od drugog, samo tko zna kakve će kvalitete biti ta roba. Pogotovo je to rizično za Reeda koji je znao prestati na neko vrijeme i onda ponovno, izgladnjelo navaliti... To mu može biti kraj.
- jako mi ih je žao. Ako hoćete, možete prenoćiti u dnevnoj sobi.
- Čekaj - povuče je Dinko za ruku - nismo bili nimalo nasamo. Pusti teške teme, razgovarajmo o nama, o tebi... Što misliš, ima li nade kod tebe za mene?... Jesi li mislila na mene?
- Mislila sam - tiho će Dora. - Ali toliko toga ima da jednostavno ne znam što reći. Lennon i Reed mi ne izlaze iz glave. I tvoj odnos prema njima. To ne mogu shvatiti...

- Imaš pravo... ima toliko toga. I ja bježim od pravih odgovora. Ovo mi je prvi put da ovako s nekim pričam
 - kratki nalet istine prešao je Dinkovim srcem. - I meni je više svega preko glave, ali što sada? U stvari... ne idem u školu. I kako da se u nju vratim, kad su me iz dvije škole izbacili? Policija ima dosje o meni, sve znaju. Znam kako me prate, njušim da mi spremaju zamku.
 - Ostavi sve, pa tebi je lakše nego Lennonu i Reedu - nagovarala ga je Dora.
 - Da, meni je lakše, ali mi nitko neće vjerovati - zamišljeno će Dinko.
 - Potrudi se... baš kao i sada jer mislim... da si iskren.
 - Jesam sada, ali nisam bio kad sam došao - slegne pokajnički ramenima Dinko i zagleda se Dori u oči. - To je zato jer si i ti iskrena, ne pretvaraš se.
 - Dobro potiče dobro - Dora će mu potihom se osmjevujući, a blago rumenilo joj prekrije lice.
 - Imaš pravo - polako će Dinko sagnuvši se nad njezino lice, nad njezine pune, crvene usne. Polako je dotakne usnama. Dora zatvori oči... On zagnjuri glavu u njezinu kosu i prošapta: Obećavam, kad prodam sve što imam, neću više nabavljati. Ipak su mi prijatelji... Kosa ti tako lijepo miriše... - i rukama je stegne oko struka.
- »Ipak nije pokvaren«, mislila je Dora i oprostila mu gotovo sve. Zapravo, pokušavala ga je shvatiti i na neki način opravdati. Tako joj je lijepo bilo dok ju je držao u zagrljaju i svoju glavu u njezinoj kosi.
- »Kako malo treba da budemo sretni, stvarno malo...«, mislila je i raširivši ruke zagrlila Dinka.

17.

- Reci, reci, reci - oblijetala je Iva oko Dore - što ima novoga, je li se javio?
- Nije. Možda nije imao odakle ili možda ima kakvog posla - branila je Dora Dinka koji je u gluho doba noći s prijateljima nestao iz stana.
- Ma, kakvog posla on ima? Primila si ga, a on tek tako! Ko lopov! - Iva je bila oštra. - Darko i ja nismo ništa čuli.
- Nisam ni ja. Nemoj tako Iva - tužno će Dora.
- Što ga braniš? Da se možda nisi zaljubila?
- Možda? Dinko zna biti tako nježan. Sinoć mi je otvorio srce. Kazao mi je nešto što nikom nije rekao.
- Sigurno ti je pričao kako nije sve tako kao što izgleda! Pa, on ti mulja i maže ti oči, zar ne vidiš? - uvjeralavala ju je Iva.
- Bio je iskren. Osjetila sam to.
- Nije mi jasno što radi s onim tipovima. Oni su baš otkvačeni. Pa drogiraju se. Vidiš, svima nam je u sobi bilo vruće, a njima nije. Niti da su zavrnuili rukave. Mislim da bi se imalo što vidjeti na rukama.

- Ponašaš se ko pravi detektiv. Nek te Darkov tata primi u službu. Zapravo možeš s Darkom osnovati privatnu detektivsku agenciju.

■Polako su šetale između polica s knjigama i pričale.

- Sada si me stvarno uvrijedila. Jesam li ti ili nisam prijateljica? Obećale smo jedna drugoj da ništa nećemo tajiti. Ja ti ne tajim kako mi je Dinko skroz sumnjiv. Ne bih se čudila da ima posla s policijom. A ti stalno pronalaziš neki izgovor kako bi ga branila.

- Ma ne ljuti se, šalim se. Idemo do police s psihologijom, na odjelu za mlade smo ionako sve pročitale.

- Meni je uistinu tu nešto sumnjivo. Pa svi smo vidjeli kako su se vratili preporođeni iz WC-a.

- Tamo im sigurno nisam svijetlila. Bili su sva trojica u WC-u jer je Lennonu bilo loše, povraćalo mu se. Bili, pa bili.

- Eto., što sam ti rekla, droga!

- Dinko je priznao da se ne drogira. Ponekad popuši koji džoint... pa i ti si bila kad je to rekao.

- A zašto je imao heroin u papiriću? Zašto su Lennon i Reed jedva čekali da se Dinko vrati? Živci su im zakuhali na tisuću stupnjeva!

- To je tako slučajno ispalo.

- Slučajno? Nemoj mi sada ti muljati! Što ti je priznao? - navaljivala je Iva.

Dori po prvi put nije bilo do razgovora s Ivom. Smetalo joj je što je Iva tako oštra, racionalna... odmah osuđuje, a ništa ne zna. Ne zna uzroke, ne zna ništa o njihovim životima. Što da joj kaže? Dinko ju je zamolio da to ostane između njih. Ne može ga sad olajavati. Ne bi bilo u redu da ispriča njihov razgovor. Kako da je uvjeri da je Dinko bio uistinu iskren? Ako se

naljuti? Ako se posvade? To bi uistinu teško podnijela
- razmišljala je Dora. Okrene se prema Ivi.

- Iva, znam da ti je stalo do mene. I meni do tebe. Najbolja si mi prijateljica. I Darko se sinoć iskazao kao pravi prijatelj, svaka vam čast. Ali mi je glupo da ti prepričavam naš razgovor. Ukratko: Dinko mi je priznao kako je diler i kako želi s tim prestati jer su mu Lennon i Reed prijatelji iz djetinjstva. Revoltiran je na sve i to mu je najlakši način da dođe do novaca. Dogovorili smo se da ćemo pomoći Lennonu i Reedu da prekinu.

- Pomoći? Ti?! A što mi znamo o tome? - začuđeno je pitala Iva. Ne mogu im pomoći liječnici, roditelji, terapijska društva koja se s njima bave... a ti bi im pomogla. Lijepo od tebe, ali ne znam kako?

- Ne znam ni sama, ali neću bježati od njih.

-A razne bolesti? Sida, hepatitis...

- Ne dobiju se tek tako, iz zraka? Onda ću im pomoći da svladaju krizu. Bit ću stalno uz njih.

- Znači, već si počela razrađivati svoj naum.

- Samo razmišljam. Znaš da smo pročitale dosta takve literature.

- Nije mi ipak jasno zašto je Darko probao? - reče Iva kojoj je to ipak bilo jasno.

- Probao, pa probao, pa što? I sam je rekao kako je to sranje.

- Sranje vjerojatno i jest, ali tim više što je to nudio frajer koji se tebi upucavao. Da nije bilo tako, Darko bi ga popljuvao. Mislim da je psihički imao otpor i da je zbog toga sve tako prošlo. Da si ti to probala, mislim da bi bio drugačiji učinak.

- Skoro jesam!

- Baš si mi i ti rekla... pa ti ploviš ionako među planetima, pa što će ti onda i to.
 - Samo sam htjela probati i gotovo.
 - I zamisli da ti se svidjelo. Sve je onda divno i bajno, čak i tvoj tata. Što onda? Bili uzela i drugi, i treći put?
 - Ispitivala ju je Iva osjećajući kako se s Dorom nešto čudno događa. Kao da je Dora izgubila osjet za opasnost, za stvarnost... Osjetila je kako mora biti od sada oprezna, otvoriti oči i uši. Možda joj i uspije ako se udruži s Darkom. Pravo je imao Darko kad joj je jutros šapnuo da je ima na oku.
 - Vidi ovu knjigu! - Dora otvori »Tajne vremena i prostora« na 77. stranici i počne čitati: Dokazi za opći potop - te nastavi zajedljivim primjedbama: Ako budemo zli, bludni i odavali se raznim porocima opet će doći potop...
 - Dora, uozbilji se - ljutnu se.
 - Samo da ti pročitam kako tu katastrofu poplava opisuje neko pleme Indijanaca. Slušaj!
- Ivi uopće nije bilo do slušanja. Činilo joj se kao da je Dora skrenula s uma. Kao da se igra s vatrom. Nije bila protiv toga da se nekome pomogne, ali kako da one pomognu, kako?
- Dora počne čitati: - »Mišić je izgrickao rupu na velikoj kožnoj torbi, koja je zadržavala svu toplinu Sunca. Kad je toplina iscurila iz torbe, otopio se sav led na Zemlji. Voda je rasla i rasla sve dok nije prekrila i najviše brdo.« Zanimljivo - ustanovi Dora.
- Da, zanimljivo je, ali reci mi, meni oni ne izgledaju kao prijatelji s Dinkom. Čini mi se kako oni ovise o njemu.
 - Pa rekla sam ti! Pa što ako je to istina, nisu kužni!
 - Oprosti, ali mislim kako su se u WC-u dobro nafiksali.

- To si mi već rekla... Znaš, Iva, i ja i ti se prvi put s tim problemom susrećemo, i s takvim društvom. Ipak, sa mnom i Dinkom se ništa posebno nije dogodilo. Poljubio me je, zagrlio i to je sve. Koliko god ponekad izgleda napuhan, rekla sam ti, toliko zna biti nježan. Pa što ako se drogiraju, kažem ti opet, pokušajmo im pomoći. Nećemo kao kukavice pobjeći od njih.

- Nisam tako ni mislila. Ali, kako ćeš im ti pomoći kad i sama imaš svojih problema i teško se s njima nosiš? Ne možemo tek tako uletjeti. Nije to igra, ako uspije u redu, ako ne uspije opet nikom ništa! Zar nisi čula koliko njih umre. I ja bih željela pomoći kada bih znala kako. Ali ne mogu dozvoliti da nas isposvađaju.

Njima je sinoć bilo loše. Lennon je počeo režati, a Reed je bio isključen. Bili su napeti i blijedi, bolesni od žudnje i što su učinili? Opet su posegnuli i na kratko »ozdravili«. - Iva povuče Doru do polica gdje je stajala literatura iz medicine. Čitala je naslove i vadi-la knjige: - »Ovisnosti«, autor Bariša Manenica; »Dro-ga«, Valentin Pozaić; Dr. Slavko Sakoman: »Doktore, je li istina da trava čisti pluća«... pogledaj koliko knji-ga. Lani smo mnoge od njih pročitale.

- Imaš pravo. Zaboravila si prvu knjigu koju smo pro-čitale »Mi djeca s kolodvora ZOO«. Užasavala sam se dok sam je čitala. Teško mi je vjerovati kako je to zaista moguće. - Dora zatrese glavom.

- Moguće je. To je njezina ispovijest. Zato je bolje da se pripremimo i još nešto od ovakve literature pročitamo.

- Može - potihlo će i zamišljeno Dora i nastavi: - Ne razumijem što je to, kakva sila koja ih goni, vuče za sobom, koja ih vara. Što je u njima puklo, prelomilo se?

- Ne znam, ali znam da drugačije misle od nas. Mi-slim kako oni imaju drugačije vrijednosti u životu,

obrnuto vide poredak stvari i sve im je drugačije obojano. U stvari mislim da su jako osjećajni, ali... neka-ko usmjereni na krivu stranu, je l' da?!

- I meni se čini. Vidiš kako i ti mijenjaš mišljenje kad malo bolje i ozbiljnije o njima razmisliš.

- Nisam ja neozbiljno mislila. I ja bih voljela pomoći kada bih znala da mogu. Ali ja jednostavno ne znam kako! Ne mogu im prići i početi vikati: Čujte, ja sam vam prijatelj, želim vam dobro! Prestanite s tim sranjem. Ima ljepših stvari u životu! Ima ljubav... ljubav, ha?! - cinično se nasmijala Iva.

- Opet se zafrkavaš - Dora će joj.

- Ti cijelo vrijeme jedno te isto. Nije mi jasno kako ne shvaćaš da se uopće ne zafrkavam, već sve mislim ozbiljno što sam rekla. I stojim iza toga da je Dinko gad. On pripada onoj skupini bezosjećajnih, odvratnih lažova koji žive i zarađuju na nemoći ovih jadnika.

- Kako ih možeš tako zvati?

- Ne mislim ništa loše. Jadnici su u tom smislu što su se prepustili nečemu da ih zarobi, a pričaju o slobodi. Inače mislim da su i Lennon i Reed, što su im glupa imena, daleko kvalitetniji kao ljudi nego Dinko. Vjerojatno su imali i neke ideale. A koji ideal ima Dinko? Novac! On je ovisnik o novcu. - Iva se uistinu navila i zapjenila. Pri tom je neke stvari i više puta ponovila, sve u želji da dopre Dori do mozga.

Dora je šutjela. Osjetila je kako se njihovi putevi razilaze. Pogleda u Ivu, pa u knjige. Namjerno nije izabra- la nijednu jer je pretpostavljala kako ni u jednoj neće naći ništa o prijateljstvu.

Izišle su iz knjižnice šuteći. I jedna i druga su osjećale kako im je u sredini grla zapela orahova ljuska, baš ona u kojoj je krevet napravila Palčića. Palčića koja je na kraju priče našla svoj svijet.

18.

Dorina mama se vratila s puta. Odložila je stvari u hodnik, izula cipele i bacila se na kauč u dnevnoj sobi. Osjećala se slomljenom. Bez misli i osjećaja. Praznom. Tupom. Pogledom prijeđe preko sobe. Primiti drugi raspored. Čudno, nije običavala mijenjati raspored u sobi. Ni prašine nije bilo, čudno.

Ustane i ode u kuhinju. Tu je već bio manji red, a kanta za smeće prenatrpana. Iz smeća je virila flaša. Mama Ksenija je izvadi. Prazna flaša ruma. Začudi se. A opušaka, cijela tona! To joj se nimalo nije svidjelo, a tako malo joj je trebalo da plane i da joj se tlak digne.

- Imao je pravo moj otac koji me nikamo nije puštao i kojemu je sve bilo sumnjivo - razmišljala je mama Ksenija. - Što Dori nedostaje? Kada se maknem ona napravi tulum. Zar je i pušiti počela? Lijepo! Tko zna što je još bilo? I tko je sve bio?

Pogleda na zid i odmah uoči da nedostaju dva starinska tanjura od plavog porculana. Kakva podudarnost? Da joj se to Dora ne izruguje? Tanjure je kupila u dalekom Hong Kongu, na zadnjem putovanju s mužem.

- Bo... mu - izleti joj i bijesno počne prekopavati po smeću. Ni komadić nije našla. Toliko se uzrujala da je

otišla u sobu po tabletu. Nije bilo nijedne tablete. Počela je sve više bjesniti.

- Ma, otkud joj pravo da kopa po mojim stvarima, balavica jedna. Tako je kad raste bez oca. Trebala sam se preudati pa da koji put i batina dobije. Bilo bi bolje nego da mi napravi ovakva sranja kada me nema. Ne mogu se ni maknuti - vikala je sebi u bradu mama Ksenija i otišla u kupaonicu. Dok je prala ruke, svojim rengenskim očima primijeti male tamne kapljice u kutu umivaonika i na pločicama.

Da mi je znati od čega su? - Ovlažila je kraj bijelog ručnika i prešla preko njih. Na ručniku je ostao crveni trag. Krv! Bože?! Da se Dora nije porezala na tom tulumu, da nije u bolnici? Sigurno nije, jer bi mi susjeda rekla. Već mi je rekla da se Dora dobro provela dok me nije bilo i kako je šteta da sam joj skratila uživanje.

Vratila se u dnevnu sobu i opet legla na kauč. Bilo joj je svega dosta. A Dora ju je ovog puta dobrano razočarala. Sam Bog zna što je činila dok nje nije bilo... U torbi je našla nekoliko tableta i popila. Ležeći na kauču čekala je Doru.

Nije trebala dugo čekati, Dora je ubrzo stigla.

- Bog mama, kada si došla? - iznenađeno, ali ugodno iznenađeno doviknula je Dora s vrata.

- Nema dugo - mama će ledenim tonom, ali joj je laknulo kad je vidjela Doru živu i zdravu. - Vidim neke promjene u sobi. Lijepo si se zabavila dok me nije bilo?

- Pa i nisam. Bilo mi je prazno, u stvari... više si mi nedostajala. Samo sam preksinoć napravila tulum. Znaš, odlučila sam započeti novi život, tj. u prvom redu smršaviti.

- Značajna odluka... a koga si zvala?

- Staru škvadru.
- A otkad oni piju rum?
- To su pili neki novi dečki koji su slučajno došli.
- A takoooo... slučajno došli. Kako mogu nepoznati tek tako dolaziti?

Dora samo slegne ramenima. Osjećala je kako je glu-po da joj bilo što odgovara jer će ionako izbiti svađa. Majka je tražila samo povod. Vjerojatno će još nešto naći.

- A gdje su ukrasni tanjuri? Tko ih je razbio?
- Ukrasni tanjuri? Nemam pojma! Nitko ih nije razbio
- u čudu će Dora.
- A gdje su onda? Odnijeli ih duhovi možda ili izvan-zemaljci?
- A jesi li našla koji komadić?
- Ništa nisam našla. Ni komadiće, ni tanjur.
- Ne znam, uistinu, mama, ne znam.
- A da ih nije netko maznuo? - podigne obrve pri izrečenoj sumnji mama.
- Nemam pojma, ne vjerujem. Zašto bi? Mama, časna riječ - i već se Dori dalo na plač. Ispituje ju kao da je na osuđeničkoj klupi.

Osjeti i mama kako je pre naglila i popusti. Znala je da Dora govori istinu, ali je morala još nešto pitati.

- A tko se porezao?
- Porezao?! Šališ se! - usklikne Dora.
- Ne, ne šalim se. U kupaonici sam našla kapljice krvi na pločicama.
- Ne znam, ne znam i ne znam... - A onda plane: - Ispituješ me kao kakvog kriminalca. Tko je bio? Što je radio? Tko je pio?... I sada te kapljice. Zar meni druš-

tvo ne može ponekad doći?! Nikad ništa nismo razbili i nikad ništa nije nestalo. Sad su nestali tanjuri. Vrijedni! Pa što! Nije te bilo pet dana. Čuješ li, pet dana! I onda me uvjeravaj kako ti je stalo do mene. Ne voliš ti mene! Ne voliš! Što misliš, da je meni drago kada dođem u prazan stan?! Misliš li da ja jedva čekam da ti odeš kako bih pozvala društvo. Cijelu si kantu prnjuškala, cijelo smeće prevrnula. Jesi li našla još što-god?! - i tu tišim glasom doda - A nisi primijetila cvijeće u svojoj sobi.

- Dora - uzvikne uzrujana majka, kojoj sad ni cijela kutija apaurina ne bi pomogla. - Kako to govoriš? Jesi li to možda naučila od novog društva? To od Darka i Ive sigurno ne bi naučila!

- Molim?! Što kritiziraš novo društvo? Nisam više balavica. Ni ja tebe ne uhodim.

- Ti mene?! - zaprepašteno će mama - a zašto ti mene, molim te lijepo?! Koga sam ja to imala osim tebe i tate? Tate koji mi je sada rekao »Ćao!« i našao ljubavnicu. Koga sam ja to imala?! Možda psihijatra kojemu sam u zadnje vrijeme otišla nekoliko puta jer više ovako ne mogu živjeti. Možda zubara ili poštara koji nama uopće ne zalazi, a imao bi razloga. Koga to?! - vikala je mama Ksenija. - Ako nisi zadovoljna sa mnom slobodno se javi tati. Ona njegova će te objeručke prihvatiti. Bar ćeš mu ponekad i stan očistiti - s gorčinom je nastavljala. - Što me tako gledaš, odsad smo, draga moja, uistinu same i ostavljene. Tvoj tata je rekao kako je naša ljubav davno prestala i on mora naći gorivo za svoj već dotrajali motor. Ja sam odsada po strani. Ako hoćeš, ako tvrdiš kako te ja ne volim, možeš k njemu - već rezignirano i umorno će mama Ksenija. - I drugi put ne kopaj po mojoj sobi. Gdje su mi tablete? Je li i njih netko drmnuo? Što misliš, zašto mi ih je dao liječnik? Pa, poludjela bih...

- Ne bi ti poludjela. Piješ ih otkad si naslutila da se tata neće vratiti. Znam da ti nije bio vjeran i da si mu to uvijek praštala. I znam... previše ga voliš... i ja ga volim... i tebe volim. Ja sam ti bacila sve tablete, pa ne mogu još i tebe izgubiti. Očistila sam ti sobu. Jedva sam čekala da se vratiš. Mislila sam da nećeš ostati tako dugo - tiho će Dora, a mama joj priđe i zagrlji je.

- Oprosti, ali nisam se mogla odmah vratiti. Pokušala sam se oprostiti od uspomena. Znam kako sam te zanemarila, ali ponekad sam mislila da te živcira kad se pretjerano brinem.

- Oprosti mama, nisam ni ja sjajna. Imaš pravo, kada si se jako brinula za mene, smetalo mi je. Kada si me pustila, onda mi je još više smetalo. Kao da me ne voliš... Bit će nam dobro, mama. Snaći ćemo se, kao i do sada.

- O, Dora, ljubavi... dijete, ti si mi uvijek bila sve u životu, jer ti si jednostavno dio mene, moga tijela. Ivan je došao, opio me i otišao. Što me više ponižavao, više sam ludjela za njim. Neshvatljivo, ali istinito. Prema tebi sam ponekad bila preblaga, ponekad prestroga... i ja sam se ljuljala poput broda na nemirnom moru. Imala si pravo što si sve tablete bacila. Kad prebolim, spavat ću mirnije. Pokušat ću više ne sanjati i ne čekati tvog oca. Sada mi je jasno kako je s mojim nadama gotovo. Moram početi iznova. Zajedno ćemo biti jače.

- Slažem se, mama - Dora će mirno, još uvijek u zagrljaju s majkom.

- Hvala za cvijeće, pogodila si - nasmijala se mama.

- Ipak si primijetila?!

- Nego! Sve ja vidim, ali ponekad smetnem s uma. Nadam se kako više neću biti zaboravna - i poljubi Doru u kosu.

19.

Dora je ležala u krevetu i osluškivala kišu. Veliku kišu koja pljušti, odnekuda se slijeva, zabija u lim. Čula je šum vode koja nosi i osjećala kako će i nju s krevetom, s cijelim pokuštvom, odnijeti nekamo. Zidovi će se sagnuti i slike će popadati u tu bujicu, boje će se rastvoriti i nestati. Sve će utihnuti.

Tada joj se pogled zadrži na velikoj reprodukciji van Goghove »Zvezdane noći« koja je ponovno vrati u život. Ponese je uskovitlani pramen svemira u svijetleći vrtlog do dalekih zvijezda. Ispod veličanstvenog neba, punog snage koja se u pojedinoj zvijezdi tek naslućuje, u nekoj približava sve više, u mjesecu dominira. Ispod neba leži seoce s nekoliko kuća, a u kući tek čovjek odsijavajući malim svjetlom na prozorima.

Ispod slike je odlomak koji je u pismu bratu Theu napisao: »Vječno je pitanje, je li život sve što ima život ili nam je dano da prije smrti upoznamo samo jednu hemisferu?«

- Ima li Boga? - pitala se Dora - Ako ima, zašto onda toliko patnje? Zašto nema više ljubavi? Zašto toliko nepravde? Da sam Bog, ne bih izdržala toliko ljudskih suza. Zaustavila bih rat i glad. Oprosti mi, Isuse, go-

vorim kao bezbožnik, vjerujem kako postojiš. I vjerujem kako nas voliš, samo je problem što mi sami sebe ne volimo. Vjerujem kako mora postojati nešto više, nešto božansko jer čovjek je preslab da vodi ovaj svijet, zato i jesu tolike nedaće. Molim te, Isuse, nek se moj tata vrati. Učini da ne može bez mene, ja sam njegova krv. I pomози, molim te, svima koji uzimaju drogu. Nek nađu smisao života. Ljubav. Mislím ípak da je ljubav najvažnija, ona je pokretač cijelog svijeta. Ljubav i mržnja. Kada bi svi ljubav imali, rata ne bi bilo. A kada ratova ne bi bilo, ljudi bi bili zdraviji i sretniji. S ljudima i priroda. Ne bi bilo potrebe isprobavati nova oružja ni atomske bombe. Kada bi svi ljudi ljubav imali, ne bi bilo bježanja iz svijeta i zatvaranja u vlastite svjetove. Ne bi bilo ni alkohola, ni droge...

Je li i mene otac ostavio? Rekao kako me se zasitio? - Dori počnu suze teći niz lice. - Kako da se s tim pomirim? Ne mogu. Nije bio uz mene dok sam odrastala, ali sam znala da je tamo negdje i mogla sam ga nazvati. Išli smo barem zajedno na ljetovanja i zimovanja. Tko zna jesam li ga kada nazvala dok mu je ljubavnica bila u krevetu? Odvratno. Moj tata!!! - Dora se baci na jastuk i počne plakati.

Bila je tako nesretna. Osjećala je da su je izdali. Osjećala je kako joj nasilno oduzimaju djetinjstvo i guraju je tamo kamo ona još ne želi. Ne, na takav način u svijet odraslih! U jednu ruku, želi biti odrasla, želi se dotjeravati, šminkati, imati čipkane grudnjake, visoke pete, a u drugu, želi poljupce i mamine i tatine.

Dinko! Gdje je tu Dinko? Naravno, želi i njegove ali sve više zamjećuje, kako Dinko ismijava mnoge stvari do kojih ona drži. Za njega ne predstavlja ništa što roditeljima laže. Ona se toga užasava. Govori o nekoj slobodi, za sebe misli kako je slobodan, a prodaje

drogu. Oni koji imaju drugačije poglede od njega malograđani su. Sjeti se one vožnje. Sva se naježi. Neki unutrašnji glas joj je govorio kako se s Dinkom polako uvlači u opasnost, u nešto loše, a drugi glas ga je branio. Baš je zgodan, nepredvidiv, pažljiv, poznaje sve i svakoga. Pravi je frajer. Darko je mršavko prema njemu, nema ni pravih mišića... može s njim što hoće... Ide joj na živce. A onda se zapita zašto joj u stvari Darko ide na živce, a tako dobro priča viceve i lijepo pjeva. Zabavniji je za društvo nego Dinko. Nije znala odgovor. Možda zato jer nema nijednu manu. Možda zato jer mami nije nikad rekao ne. Možda zato jer joj nikad nije muljao, niti po cijenu da se pravi važan. - Ali to su sve dobre strane - opet je sama sebi odgovarala Dora. - Premršav je za mene - zaključila Dora i oprostila Dinku sve mane. Ona će dobro utjecati na Dinka, ali ne zna kako će utjecati na mamu. Teže joj je podnositi obiteljske probleme, lako je mami obećala da će se njih dvije već nekako snaći, jako se bojala.

Dora stavi glavu ispod jastuka želeći ugušiti sve misli u sebi. Tako i zaspe.

20.

Dora je očajnički ispustila krik i počela se derati. Rukama je udarala po jastuku i vikala: - Zašto?! Zašto?! Sanjice mojjaa... Iva ju je gledala s bolom, nemoćna. Znala je kako je Dora jako voljela malu Sanju, koja je, eto, preživjela Vukovar, rat i stradanja... i jučer preminula ispod kotača u ludoj Aveniji Dubrava. Tragedija! I nju je potreslo kad je čula, a Dora je ludjela od bola, nemoći, bijesa...

- Ubila bih tu osobu. Zatvorila je u najmanju moguću samicu u koju ne dopire ni zvuk ni svjetlo... ništa osim prodornog dječjega krika. Ugušila bih tu osobu vlastitim rukama - gledajući ruke na kojima su nabrekle žile od stiskanja, Dora je smišljala osvetu. Izgovarala je sve što joj je padalo na pamet. Iva ju je željela zagrliti, ali se Dora nikako nije mogla smiriti.

- jadona moja Sanjica, završila je kao mali ptić ispod šape bijesnog, krvoločnog zmaja. Zmaja koji sije vatra kuda god prođe. Te njezine ruke... noge... cijelo tijelo bilo je u sekundi odbačeno. Skršeno, slomljeno - prene se iz misli i obrati Ivi. - Je li se mučila? Što si još čula?

- Odmah je preminula. Nije se mučila. Udarac je bio jak. Dogodilo se to dok je izlazila iz školskog autobusa. Htjela je prijeći cestu i nije opazila automobil koji se velikom brzinom približavao.

- Pa i slijepac je mogao vidjeti školski autobus i biti oprezniji - vikala je i dalje Dora brišući suze.

- Ne mogu se sjetiti je li kakav znak tamo da je škola u blizini?

- Ne znam ni ja - Iva će - ali bez obzira na znak... Čula sam kako njezina mama nije htjela uzeti nikakve tablete za smirenje. Htjela je osjetiti svu bol, a baki su nekako na prevaru dali nešto kako bi se smirila. I danas je baka pričala da je sinoć osjetila kako ih je Sanjica posjetila i kako jedva čeka da ode k njoj.

- Ne čudim se. Bila je dobra, bistra, pametna. Da si je samo čula kako je znala pričati o svom ocu za kojeg još ne zna je li živ - i tu Dora opet počne plakati, no sad smirenije i tiše.

- Idem u krevet. Loše mi je. Osjećam da nemam ni grama snage. Ako hoćeš idi, a možeš i ostati.

- Idem i ja doma u krevet, nemam ni ja snage ni volje ni za što - nagne se nad Doru i poljubi je. - Da zgasim svjetla?

- Ostavi još časak, molim te, ja ću ugasiti. A ti samo povuci vrata za sobom.

Iva je otišla sagnute glave, a Dora je izvadila monografiju van Gogha i gledala slike koje nije stigla Sanjici pokazati. Pogled joj se zaustavi na »Zvezdanoj noći« koju je neku večer gledala. Večeras joj je ta slika bila puno jasnija. Na njoj je vidjela nebesku kočiju i na njoj Sanjicu, nasmijanu i veselu koja joj maše, kako odlazi, nestaje u svjetlosnim očima neba. Odlazi Vječnom ocu dok se sa zemlje čovjekova bol i nemoć

uzdiže sve do neba u tamnom raslinju ispruženom poput debelog pramena kose. Jedva čujno odzvanja mrtvački zvon sa zvonika crkve. Jedva čujno, jer nebeske kočije imaju jači zvuk i sjaj zvijezda obećava novi život.

Dora zatvori monografiju. Ugasi svjetla i zagleda se u strop. Bila je prazna. Beživotna.

Začuje otključavanje ulaznih vrata. Majka. Nikad je nema kad mi treba - zločesto pomisli Dora i brzo zatvori oči kad čuje kako se vrata sobe otvaraju.

- Doriceee - tiho će majka.

Dora se nije odazvala. Majka priđe i poljubi je. Kada ode, Dora opet otvori oči i jedna krupna suza spusti joj se niz lice. Namjerno se nije majci javila. Željela je svoju bol preboljeti sama. No ubrzo joj bi žao što se nije javila, jer joj se učini da bi bilo bolje bol podijeliti s majkom. Ali nije otišla do nje. Ustala je bijesno i sve svoje drage knjige, od monografija do »Malog princa«, »Školjke ljupke«... »Beskrajne priče«... strpala pod krevet. Čak i van Gogha. Sve! Svaka joj se knjiga činila lažnom, svaka riječ uzaludnom i beskorisnom. Život joj je naglo izgubio svaki smisao. Svaku sliku na zidu je okrenula naopačke. Sve police po zidovima je ispraznila. Sve su to bile gluposti koje je morala skloniti. Maknula je sve ono čemu se još jučer radovala.

Iz sobe je željela ukloniti svoju dušu i vratila se u krevet.

21.

Iva je u zadnje vrijeme često potajice promatrala Doru. Osjećala je kako joj se najbolja prijateljica promijenila. Bila je šutljiva, često zamišljena, na mnoge satove nije dolazila. Kada bi je priupitala zašto nije ostala na zadnjem satu, Dora bi već izmislila priču. Zašto je sve više markirala, Iva to nije znala. Nije znao ni Darko. Osjetili su kako više nije ona stara, kako je gube... Pokušavali su je utješiti, oraspoločiti, nasmijati.. nije uspijevalo. Iva je gubila najbolju prijateljicu, a Darko svoju Juliju...

I tog je dana Iva žurila za Dorom koja se već udaljavala iz škole.

- Doraa! - zadere se Iva. - Čekaaaj!

Dora se nezainteresirano okrene, pa opet krene dalje.

»E, nećeš mi pobjeći!« pomislila je Iva i zatrčala se za Dorom.

- Kamo žuriš?

- Moram zubaru - procijedi tiho Dora.

- Zubaru? Pa bila si kod njega u zadnje vrijeme barem deset puta.

- Paaa...?

- Dora, ljutiš li se štogod na mene? - pitala ju je potihom i potišteno Iva.

- Neee... zašto?

- Paaa... uopće ne razgovaraš sa mnom. I zašto mi ne kažeš kamo uistinu ideš - bila je uporna Iva. - jesi li našla novog frajera?

Dora se prezrivo nasmije u sebi pomislivši: »Iva, Iva, daj odrasti! Ima stvari koje ni ti ne znaš! Što da ti pričam o Lennonu i Reedu? Bi li razumjela? Teško! Kao i onda! A pogotovo da ne spominjem škvadru u prolazu... A Dinko? Što da ti pričam o Dinku? Možda bi likovala. Rekla da si imala pravo. Sve je točno što si mi govorila... Samo ga vidim u prolazu. Stalno žuri, trguje, zarađuje lovu, prodaje ludilo... Nema on vremena za neku vezu. Ili njega traže ili on druge... ili se skriva od policije. Više mi nije onako zavodljiv... i ja sam se ohladila. To je za tebe sasvim drugi svijet, ali meni on sad odgovara...« razmišljala je Dora, slegla ramenima na Ivino pitanje te produžila dalje.

- Čuj, jesi li na kakvoj dijeti? Koliko si uspjela smršaviti?

- Pojma nemam - Dora će kao nezainteresirano.

- Ti to tek tako, pa to je sjajno - zagrlila je Iva. - Samo pazi da ne pretjeraš! Ne bi bilo dobro da odjednom puno skineš.

- Znam što radim - odlučno će odjednom Dora i Iva ohlađena takvim ponašanjem skine ruku s njezinog ramena.

- To mi je drago čuti. Barem si rekla pravu rečenicu u zadnjih nekoliko dana.

Dora se odjednom nasmije.

- I jedan sam osmijeh izvukla iz tebe - opet će Iva.
- Ahaaa... - nasmiješeno će Dora i uto dođe pred ulaz u svoju zgradu. - Bog!
- Bog, Dora! - odzdravi Iva.

Dora uđe u haustor i pogleda sandučić. Bio je krcat pismima. »Opet«, pomisli ona. Već nekoliko dana stižu intenzivnije pisma zbog onog članka što je poslala u novine, a za koji je mislila da su ga bacili u koš. I onda iznenada članak i reakcije čitatelja. Mislila je da daleko manje ljudi kupuje »Večernjak« i da daleko manje njih nema važnijeg posla nego se dopisivati.

Da je to bilo prije sto godina, jer joj se uistinu činilo da je taj članak pisala prije sto godina, bila bi vjerojatno oduševljena i s radošću bi ga čitala. Ovako, pokupi pisma i ode ravno u prostoriju gdje se odlagalo smeće.

»Glupost« mislila je Dora. »Pa uopće nema smisla borba za bolji, zdraviji život. Sranje! Kakva sam glupača bila misleći da ću s nekim člankom u novinama promijeniti svijet i susjedu. Uostalom, sve su to sitnice, i drekovi pasa i otuđenje zelenih površina, i nedostatak ljuljačaka... Sve su to pišljivi drekovi naspram svijeta koji nosi bol u sebi, uništenje... Svijeta koji bježi, bježi od nas jer smo ponekad previše mirišljavi, nalickani i dotjerani... a ispod svega... veliko ništa! Sanju više nitko ne može vratiti. Postala je anđeo. Kakva ironija? Preživjela je svu strahotu rata i poginula u slobodnom gradu koji stremi ka Europi...«, razmišljala je Dora i bijesno bacala pisma u kantu za smeće. »Nemaju pametnijeg posla pa meni odgovaraju. Što ne pišu pisma za humanije uvjete života, i pasa i ljudi, možda bi onda i Reed i Lennon imali drugačiji put.«

U takvom razmišljanju stigla je kući. Namrštila se čim je osjetila miris hrane. Nije joj uopće odgovaralo, niti

joj se sviđalo što joj je majka od onog njihovog dogovora bila češće kod kuće. I, čudno, otac ju je urednije zvao.

Mama je kuhala laganiju hranu čim joj je Dora rekla kako je na dijeti. Kupovala je velike količine voća i nastojala joj udovoljiti na razne načine. A Dora je bila sve nervoznija, napetija i sve je češće izostajala iz kuće. Mama se često morala debelo svladati kako ne bi puknula od bijesa. Dora je postala nemarna, neuredna, a i pomalo sumnjiva. I ne samo to. Tražila je sve više novaca, čak je znala i uzeti bez pitanja. Mami nije bilo nikako jasno na što troši novac kad je stalno u istoj odjeći i ništa ne kupuje. Mnogi pokušaji razgovora svodili su se samo na pokušaje i na prštanje Dorinog bijesa uperenog protiv svih, a najviše protiv mame, jer je s njom živjela. Tako i večeras.

- Jesi li vidjela onu poštu? Opet je za tebe. Što pišu? - htjela ju je mama navesti na razgovor.

- Gluposti.

- Kakve gluposti? Jedno sam pismo otvorila i...

- Otvarala si moju poštu? - zgranuto će i bijesno Dora.

- Zapravo, otvorila sam već otvoreno... koje si ti već pročitala... - mama je predosjećala opet vatru.

- Tako dakle, čitaš pisma upućena meni! Kao prvo, ne čitam te gluposti, jer su to priče za malu djecu. Kao drugo, ti me špijuniraš, ti si nepouzdana... Samo što me ne uhodiš! Budeš li me uhodila neću ni doći doma. Dosta mi te je. Mrzim te! - bijesnim rafalom je rešetala prestravljenju mamu. Svaki put sve gori i gori ispad.

Ode u svoju sobu i zalupi vratima. Mama smeteno i zapanjeno osta nasred sobe držeći još uvijek kuhinjsku krpu u ruci.

Jest, mama Ksenija je primijetila da se Dora u zadnje vrijeme povukla u sebe. A kada bi progovorila, bijes bi frktao. Okrivljavala je najprije sebe i situaciju s mužem, onda i smrt male Sanje. Mislila je, smirit će se, ali, što je vrijeme prolazilo, situacija je postajala sve lošija.

Potom je Dora počela mršaviti. Mislila je ispočetka da zbog toga lako eksplodira, jer dijete su teške. Dora je i dalje mršavila, hrana je ipak nestajala, a Dora je i dalje bila nervozna.

Mama više nije znala što bi. Bila je zabrinuta. Brinula ju je i ta dijeta u koju nije imala uvid. Bojala se da Dori ne padne na pamet svako odbijanje hrane. Upravo neki dan je srela kolegicu koju dugo nije vidjela. Ova joj se izjadala o kćeri koja je praktički na samrti sa svojih četrdeset kila i dijagnozom: anoreksija. Vodi je na more na oporavak i dok joj je to pričala, cijelo je vrijeme plakala. A ona, vidi da hrana nestaje, primjećuje u košu ostatke, kosti, prazne posudice od jogurta. Nije joj bilo nimalo ugodno da je na takav način prati ali, morala je. Dora je tako malo pričala, a puno ostajala vani... iako je točno dolazila doma uvečer.

Nije htjela biti stroga da je potpuno ne izgubi, da Dora ne učini nešto loše. Čekala je da i vrijeme učini svoje, da Dora napokon otvori srce. Bila je strpljiva, trudila se da bude, a vrijeme je prolazilo...

»Pravi pubertet!« mislila je mama izgubivši i sama apetit.

Kad je Dora čula da je mama otišla u svoju sobu, spustila se, ušuljala u kuhinju i iz vrećice koju je donijela, izvadila staklenke. Jednu je napunila blitvom, drugu pohanim pilećim prsima. U treću je sasula dva jogurta a plastične posudice bacila u smeće. Tako je

izgledalo da ih je pojela. Kad je sve to spremila u vrećicu, uzela je jabuku i zagrizla. Ovog puta je bila odlučna u svojoj dijeti.

Iskrala se žurno iz stana.

Samo što je izišla iz zgrade pred nju bane Darko.

-Bog!

-Bog!

- Kamo žuriš?

- Na fitness - brzo će Dora pomislivši kako joj samo on još treba.

- Mogao sam i misliti jer si dobila liniju, a i svaki dan nosiš tu vrećicu. Da te ispratim?

- Ne treba, hvala!

- Samo malo, do autobusa!

- Dobro.

- Ideš i tramvajem? - bio je znatiželjan Darko.

-Da.

- Kamo?

- Što te briga! Što me ispituješ?

- Tebe? Daj budi pametna. Podigla si nos tako da nikog više ne vidiš.

- Pa što! Ide mi autobus - Dora potrči i vrećicom udari u stup prometnog znaka. Začuje se neki čudan zvuk. »Kao da je prsnulo staklo«, pomisli Darko ali ne reče ništa. Dora se časkom okrene, pogleda ga i uđe u autobus.

Darko podigne ruku, te je tako pozdravi. »Imam pravo«, pomisli on, »sve je to sumnjivo. I Iva ima pravo. Istina, Dora je smršavila, ali u vrećici nije trenirka kako je Dora rekla. Na posao«, samom će sebi i odlučiti svoj plan izložiti Ivi. Sutra će Doru pratiti.

22.

Dora se nije daleko vozila. Malo autobusom, malo tramvajem. Ušla je u jednu višekatnicu. Popela se dizalom, otključala stan i ušla.

»Opet!« pomislila je. »Baš dođem kad su drogirani.«

Lennon koji više nije bio Lennon jer je promijenio nadimak u Gitarist, ležao je u jednom naslonjaču dok mu je šprica bila u krilu. Na krevetu pak, izvaljen u odjeći i cipelama ležao je Reed, sada zvan Bowie. I jedan i drugi bili su pod djelovanjem droge.

Stan je bio u totalnom neredu. Pepeljare vrhom pune. Opušaka je bilo, po podu, po posteljini... Šprica koliko hoćeš. Bilo je ostataka hrane po tanjurima, papirima, kora od naranača i banana razbacanih posvuda. Svuda uokolo čaše, vrećice s limunskom kiselinom i komadići praznog, sastruganog staniola. Nekoliko krvavih vatica, razbacanih žlica i žličica... Odjeće također posvuda... posteljina spaljena od cigareta... Užasan nered, smrad kad se dođe izvana. Na podu ispod kreveta primijeti Lanu, tamnu, mršavu djevojku. I ona je bila na krilima svog prikazanja iako je zbog toga prije nekoliko godina ostala bez dva prsta. Pohlepa ovisnosti... žurba da se što prije ubrizga... punjenje šprice

bez igle... ubrizgavanje... grudice u otopini... gangrena... rezanje... I nije se opametila!

Dora se dala na posao. Složila je odjeću. Ispraznila pepeljare. Počistila pod. Bacila sve smeće.

Na tepihu su se isticale krvave mrlje, ali to nije dirala. Još joj je uvijek bio mučan pogled na krv. To su se jučer Bowie i neki diler potukli do krvi. Sve je češće bilo takvih scena.

Čaše je i tanjure oprala, a staklenke sa svježom hranom stavila na stol. Znala je da malo jedu, ali je uvijek bilo dobro kad su nešto hrane imali pri ruci. A kako je u tom stanu uvijek bilo prometa, svakako je sve dobrodošlo, a pogotovo banane, naranče, čokolade... Gitarist je volio čokoladne banane. To mu je naročito prijalo poslije »dopa«.

Dora pogleda u staklenke. Ona u kojoj je bilo meso, puknula je, srećom u nekoliko većih komada.

Kad je sve počistila, sjela je u naslonjač, uzela jedan džoint i zapalila. Noge je digla na stol i opustila se...

Reklo bi se: Dora je našla novo društvo. Novo društvo koje ju ništa ne zapitkuje, ne gnjavi... a na davljenje se privikla. Društvo koje ne tupi uzorima i ne pati od ideala, od veličina... Društvo koje te rado prima, ne zamjećujući tvoje tjelesne nedostatke i pomaže ti ući u svijet »olakšanja«.

I bilo bi to donekle točno. Dora je s novim društvom postala neka nova Dora. Još je uvijek bila »pri pameći«, još se uvijek zadovoljavala džointima i još nije ušla u pravi svijet »olakšanja«. I nije bila svjesna da su je rado primali jer je ona bila drugačija, čista i bili su joj zavidni na toj čistoći. Još je uvijek odolijevala nagovaranjima nepoznatih tipova: »Mala, kad ćeš se već jednom puknut?«

Onda bi se Gitarist i Bowie probudili. Nešto bi pojeli, vrlo malo, uglavnom slatko. Malo bi i popričali s Dorom. Gitarist o svom snu, o glazbi, a Bowie uvijek jedno te isto koji je »dop« bolji, koji lošiji, o raznim vezama... preporučavajući da se nikad ne pukne heroinom dok je djelom pokazivao drugačije. Govorio joj je neka ostane samo na pušenju, jer je to i njemu bila najljepša faza. Sad se zna sve češće »puknuti« heroinom jer je tolerancija sve veća. To već i financijski teško izdržava. Mislio je da mora na detoksikaciju, pa će mu poslije nje biti potrebna manja količina droge, a bolji učinak. Sve je to on objašnjavao Dori koja ga je pomno slušala. Dori je bila smiješna ta briga za nju jer zašto onda sam nije ostao na pušenju?

Onda bi obojica, ili jedan od njih, prema dogovoru ili redu, otišli u nabavku droge. Ali prije je trebalo pronaći lov. Zadnjih mjesec dana nije bilo problema jer se Gitarist snabdjevao »sitnicama« iz stana nekog senilnog rođaka. No taj izvor je presušio i trebalo je pronaći drugi. Za hitnu pomoć tu je bila i Dora, obojica su to znala. Ali postali su i oprezniji jer se proćulo da je policija konačno uhvatila Dinka. Namjestili su mu dugo pripremanu klopku. Robu su mu našli vješto skrivenu u kruhu.

Iako je već prije vidjela kakav je, Dinko je Dori bio ipak još jedno razočaranje. Iako joj nije više bilo stalo do njega kao na početku, bilo je to još jedno u nizu razočaranja koja su je zadnjih mjeseci pratila...

Osjećala je bar neku zadovoljštinu što su je primili u društvo. Osjećala je izvjesno zadovoljstvo noseći im hranu, neke »sitnice«, nešto love... Gitarist i Bowie su joj stalno obećavali da će se skinuti i da će onda svi troje otići u neku obećanu zemlju pod suncem. Dora je još uvijek bila na pokojem džointu. Sad je već ovladala tehnikom pušenja tako da je uistinu postizala sta-

nje opuštenosti i veselo raspoloženje. Mada... kako je vrijeme prolazilo, kod nje je polako dolazilo do suprotnog učinka. Umjesto da je hvatala želja za nečim jačim ona se sve više uvjeravala u bijedu takvog života.

I sami njihovi nadimci, tako su djelovali nestvarno i ludo, sve su je više smetali. Gitarist ga je uzeo zbog ljubavi koju je imao prije dvadeset godina. Bowie nekako slično.

Kada bi onako sjedila gledajući njih u komi, sve joj je više smetalo kako su slabi, poput djece koja ti ponekad na pitanje: koga više voliš, mamu ili sladoled; odgovore - sladoled.

Da, kao djeca. Čak je Sanjica bila zrelija od njih.

Najsmješnija su tu njihova obećanja koja su u stvari i Doru zavela na početku. Ona im je uistinu htjela pomoći. Polako je uviđala kako se ta obećanja vrte u krug. Gitarist bi još možda prestao i smanjio da nije bilo Bowieja. Nije bila istina što je davno Dinko rekao o Gitaristu. Gitarist je uistinu želio prestati, ali kako je bio stalno u društvu s Bowiejem nije mu uspijevalo. Da je Bowie bio čvršći... tko zna... Stalno su se opirali ideji da Dora potraži stručnu pomoć. Da bi joj pokazali kako nisu tako strašno ovisni, znali bi prekinuti, ali to je uvijek bilo nakratko.

Smirenje što je pobjegla od svoga starog društva i života trajalo je kratko. Došla je k njima zbog onih mjehurića koji su se nagomilali previše i napuhali, ali srećom da je na njihovom jadu shvatila svoj jad. Nije željela bježati takvim putem. - Osjetila je da, kad zapali džoint, mjehurići ne pucaju, nego se umire u jednom kutu i dalje lebdeći, samo... tada te ne pritišću i ne smetaju... onda se prizemlje, ali tada su još teži, još veći. Ne, nije htjela tako.

Htjela je da mjehurići nestanu, a to nije bio put na kojem bi oni nestali, pukli...

23.

Dora nekoliko dana nije bila u školi. Kad ju je Iva zvala kući, javila se mama i rekla kako se Dora svaki dan zadržava duže u školi zbog dopunske. Iva na to nije ništa rekla, sve joj je bilo jasno. Odmah je obavijestila Darka. Ostalima iz škvadre nisu rekli ništa.

Darko je bio spreman pratiti je. Već nekoliko dana mu je izmicala, mada je sate i sate čekao u njezinom haurstoru. No Darko se nije predavao. Odlučio je i sam jednog dana markirati. Čitav dan je proveo u kafiću koji je imao pogled na ulaz u Dorinu zgradu. I... urodilo je plodom. Dora s vrećicom... Kad ju je ugledao, odmah je primijetio kako je još smršavila otkad je nije vidio. Nanjušio je da je u pitanju neka brzinska, opasna dijeta. »Pa ona je skroz poludjela«, zgrozio se Darko. »Nadam se da joj je toliko mozga ostalo da je neće na kolicima otfurati u bolnicu.« Uto mu pogled padne i zakvači se za naslov u rastvorenim novinama što su ležale pred njim ZNAJU LI UOPĆE TE DJEVOJKE KAKO IZGLEDAJU? i podnaslov MODERAN ANOREKSIČAN IZGLED - UZOR MANEKENKE I INDUSTRIJA MODE, te sliku jedne djevojke koja kao da je bila u logoru.

»Pa bolje biti poput Dore, nego ovako«, pomisli Darko, žurno ustane, savije novine i krene u akciju.

Na sebi je imao očev kaput i neku staru pilotsku kapu. Pratio je Doru na pristojnoj udaljenosti. Do autobusa, pa do tramvaja. Primijetio je da se za Dorom nije nitko okrenuo, a za njim jest i nije mu bilo jasno zašto.

Pratio ju je sve do zgrade u koju je ušla. U prizemlju je gledao na kojem katu će se zaustaviti lift. Na petom. I on stepenicama požuri gore.

»A kamo sad?« pomisli Darko na petom katu. Četvera vrata! Obilazio je od vrata do vrata. Malo podigne kapu s uha, ne bi li što čuo. Uto se otvore jedna vrata. Pojavi se starica s vrećom za smeće. Nađe se licem u lice s Darkom, prestraši se i brže bolje zalupi mu vrata pred nosom. Darko je čuo kako je dvaput zaključala vrata, a zatim je škljocnula i sigurnosna brava.

I Darko se prestraši. »Samo da ne zove policiju«, pomisli prestrašeno i vrati se u prizemlje. Tu se nasloni na radijator. Prođe sat, dva, ukoče mu se noge. Čučne. Pa se opet digne. Prođu i tri sata.

Odjednom zamijeti neku mršavu spodobu. Lennon - sine mu i stane ga pratiti.

Lennon za Darka, a za nas Gitarist, očito je znao kamo ide. Sigurnim i brzim korakom uputio se u jedan kafić. Darko proviri unutra i ugleda ga kako razgovara s jednim tipom. To je trajalo vrlo kratko i Gitarist iziđe i krene natrag.

Darko nabije kapu na oči, spusti glavu, digne ovratnik kaputa, baš kao u filmu, i odluči s njim ući u lift. Imao je pravo. Lennon ga nije prepoznao. Ali nije uopće ni gledao u njega. Bio je nervozan. Na putu do lifta nekoliko se puta okrenuo, strahujući da nema murije

u blizini. Bojao ih se i stalno je strahovao da ga progone. Darko ga pogleda. Zijevarao je, a onda kihnuo nekoliko puta. Bio je namršten, očito neraspoložen. Izidu iz lifta. Darko se sagne kako bi vezao vezice, stara fora koju je koristio s Dorom, i dobio na vremenu. Gitarist uđe u stan i zalupi vratima.

»Ha, uspio sam. Dakle, tu ste«, pobjedonosno će Darko. Još se malo zaustavi. Dora se nije pojavljivala. A kako nije znao je li još unutra ili je otišla dok je pratio Lennona i on odluči poći kući. Bio je promrzao i gladan, ali zadovoljan.

Da nekom kaže? Ocu? Teti Kseniji? Ali što da im kaže? Nikakve dokaze nema. Je li dovoljno Dorino stanje u školi? Da popriča s Dorom? Možda bi tako bilo najbolje, jer je ipak o njoj riječ.

Čim je došao kući nazvao je Ivu. Razvukao je telefonsku žicu koliko god je mogao i s telefonom šmugnuo u WC. Javio je Ivi kako je otkrio kamo Dora odlazi, ali da mu treba još vremena da dozna tko je još tamo i što rade. Iako je naslućivao i duboki nemir ga je sve više hvatao. Nije mogao normalno jesti ni spavati. »Još samo da ne popustim u školi«, mislio je.

Njegova mama je sada bila na dijeti zbog stanja u Ruandi. Govorila je da se ne može razbacivati hranom dok njih na desetke umire svake minute. Darko ju je sada bolje razumio. Pokušala mu je objasniti kako smo dio svijeta, kako čovjek čovjeku mora biti prijatelj, kako moramo brinuti i o malim stvarima jer su to sve sličice, mozaik koji se slaže i stvara svijet i nas u njemu...

Darko se htio povjeriti mami, ali svaki put bi ga nešto prekinulo u tom nastojanju. Želio je još neke detalje saznati i razgovor se stalno odlagao.

24.

Kad je Iva vidjela Darka zamaskiranog, gotovo se rasula od smijeha.

- Nije mi jasno kako te nije primijetila. Ovako si baš uočljiv.

- Ozbiljno?

- Da, najozbiljnije. Gdje si samo našao ovu kapu? Kao da si iz Prvoga svjetskog rata.

- To mi se činilo bolje, glumio sam otkvačenog tipa.

- Dobro da te koji »otkvačeni« policajac nije namirisao. Možeš li zamisliti da su te priveli ocu.

- Što pričaš, kao da policija privodi tek tako.

-Ali ti si ovako stvarno sumnjiv. Mogli su te pretresti.

- Nemoj se uživljavati u to. Dobro, promijenit ću kapu.

- Sretno. Ovaj papir s podacima praćenja spremi k svojim podacima. Jesi li i one ostale sklonio nekamo na sigurno da ti klinici ne pronađu?

- Jesam, sigurno je.

- A otac?

- On ne kopa po mojoj sobi.

- Misliš?
 - Mislim kako bismo od njega trebali zatražiti savjet.
 - Strpimo se još samo malo, molim te - predlagala je Iva.
 - Dobro, idem na položaj - reče Darko i pozdravi se s Ivom.

 - Opet je Dora bila neuhvatljiva. A Darko ju je opet strpljivo čekao i dočekao. Dora je ponovno s punom vrećicom kretala ka autobusnoj stanici.
 - Dora, bog.
 - Bog!
 - Ideš opet na fitness?
 - Da, da.
- Odjednom Darko smogne hrabrosti i stane pred nju.
- Znam kamo ideš.
 - Ma, što ti znaš?
 - Sve!
 - Sve?
 - Da, sve. Ideš u stan k Lennonu. Da mi je samo znati što radiš tamo? Ali znam da vas ima više, pa niti ne sumnjam da si se sad spetljala s Lennonom.
 - Spetljala? Ha, pa što ti misliš o meni?
 - A što uopće mogu misliti kada sve izbjegavaš.
 - To ti se samo čini. Uostalom, misli što hoćeš, baš me briga - odbrusi mu Dora i odjuri. Onda se okrene i stane. - I da ti više nije palo na pamet da me uhodiš! Vidi se da si naslijedio oca!
 - Ne budi drska. Pa pogledaj se u ogledalo! Pogledaj! Ne uhodim te tek tako, već vježbam detektivsku prak-

su, i ... stalo mi je do tebe... samo kao prijateljice. Sve što te se pita odgovaraš najkraće što možeš, a ja još ne mogu čitati misli. Bi li me opet ošišala, sada malo drugačije?

- Rado, ali - tu Dora zastane sjetivši se one lijepo atmosfere dok ga je šišala, no još joj treba vremena da se vrati, te je tiho dodala - ali ne mogu.

- Pa to ti je čas posla. Znam da si jako zauzeta kada te često nema u školi - tu ga izda i strpljenje i prevlada onaj poseban osjećaj oduzetosti koji bi ga obuzeo dok bi pričao s Dorom ili bio samo u njezinoj blizini. - Pa kako ćeš opravdati sve te sate, sve si ocjene upropastila, gdje ćeš se upisati na jesen?

- Što te briga, gledaj svoja posla i miči mi se s puta.

- Reći ću tvojoj mami...

- Ako samo zucerneš, ili njoj, ili tvojoj, ili ocu, ili bilo kome, u životu te više neću pogledati - unijela mu se Dora u lice zaprijetivši.

- Dobro, dobro - tiho će Darko i uputi se kući.

Osjećao se poput potopljenog broda. Osjećao se poput komada mesa koji se peče na vatri. Nije znao što činiti. Nije mogao vjerovati da je uistinu dotle došlo da se mora stručnoj osobi obratiti za pomoć. »Kako da upegljam oca u to? Da mu priznam da sam i ja probao, samo zbog onog kretena. Hoće li mi vjerovati? Glupi razlog. Tek sada vidim da mi to iskustvo uopće nije bilo potrebno. Ne moram se ja ni pred kim dokazivati! Možda bolje da kažem njezinoj majci. Kad bi joj barem majka znala da markira iz škole. Upropastit će osmi razred...«, razmišljao je Darko i odlučio usprkos Dorinim prijetnjama ići po razrađenom planu, ali ubrzanom.

25.

Doru je oblijevao hladan znoj. Ona i Gitarist su se nagingjali nad Bowiejem koji se nije mogao probuditi. Gitarist ga je vlažio mokrom krpom. Ubrizgao mu je sol u venu. Bowie nije reagirao. Sporo je disao, bio je blijed poput kreča. Koža mu je sve više plavila. Doru je hvatala panika. Gitarist je iskoristio situaciju i jedan dio heroina je prisvojio.

- Govorio sam mu da bude oprezan, da se ne zafrkava, a on je uzeo veću dozu jer je bio čvrsto odlučio da će od sutra početi »skidanje«.

- jedva diše - Dora će probljediti.

- Da, samo da ne padne u komu. Vlaži ga, tako! - Gitarist mu je pokušao dati još jednu dozu soli, ali nije mogao naći venu. Ruka mu je bila plava, puna uboda, bez ijedne vene. I nokti su postajali plavi. Počeo ga je pljuskati. Dora je premrla od straha. Nije znala da ovisnik može pasti u komu ako uzme veću dozu. A mnogo toga je već naučila. Gledala je Bowieja. I usne su mu bile modre. Danas joj nije palo na pamet da uzme džoint za razliku od Gitarista koji je jedva čekao da se nafiksa i prijede preko ovog sranja.

Polako je Bowiejeva koža počela dobijati boju. Dolazio je k sebi. Gitarist i Dora su odahnuli.

- Čoviče, skoro si odape! - Gitarist će držeci Bowiejevu glavu u krilu.

Bowie zatrepće očima, potom ih otvori, a zjenice su mu bile sužene, poput točkica. Slabim ali dubokim glasom promrmlja:

- Što ste me se dohvatili... - onda se protegne, digne, odmah uzme džoint te reče: - Kako je bio dobar šut!

- Dobro, sad je sve dobro - Gitarist će. I sam se prepao.

- Vidiš mala, nemoj se nikad puknut, obećaj mi to. Dobra si ti - blago će Dori.

- Neću, budi miran. A zašto se ti skroz ne ostaviš?

- Bilo bi vrime. Znam da bi bilo. Ne učinim li to sada, mislim da nikad neću. Hoćeš li mi pomoć?

- Hoću, ali mi moraš reći kako.

- Zaključat ćeš me u sobu i nećeš puštat van iz stana, ma koliko te budem moli. Ostat ćeš tvrda na moje zapomaganje, jesi li gadljiva?

- Pa, jesam.

- Vjerojatno ću povraćat, smrdit ko kuga od znoja, previjat se od bolova i lupat glavom o zid...

- Vrijedi pokušati...

- Što vi to pričate - okrene se prema njima tek sada Bowie.

- Od sutra se čistim - Gitarist će.

- I ja bih mogao, možemo zajedno, bit će nam lakše - doda Bowie.

- Bolje ne. Prošli put nam nije uspilo. Uvijek jedan odustane, ne izdrži i povuče onog drugog. Želim sam proći kroz to - bio je ovog puta odlučan Gitarist.

- Kako hoćeš.

- Dora, možeš sada kući, a sutra ćemo se dogovoriti.

- OK., idem ja - i Dora ih napusti.

Na putu do kuće razmišljala je o svemu i tek sada je počela osjećati opasnost i težinu avanture u koju se upustila. Ali kako nazad? Da ih samo tako ostavi? To nije mogla, pogotovo kad je Gitarist uistinu čvrsto odlučio prekinuti. Obećala mu je pomoći.

Jedna izdužena figura sa šešikom ju je pratila na pristojnoj udaljenosti.

Kad je ušla u stan, majka odmah iziđe pred nju.

- Dora, srce, tako si blijeda, jesi li dobro?

- Jesam, mama - Dora će i produži u svoje potkrovlje.

- Ne uzimaš dovoljno vitamina. Izgledaš ispijeno. Da ti napravim vitaminski sok?

Dora se naglo okrene prema njoj. Nije vikala kao što je to običavala u zadnje vrijeme. Mirno je pogleda svojim crnim očima koje su na blijedom licu izgledale još veće i tiho prozbori: - Umorna sam, idem leći.

Majci je bilo na vrh jezika da još nešto kaže, ali je zašutjela.

Dora se te večeri po prvi put pogledala u ogledalo i shvatila koliko loše izgleda, usprkos tome što je ostvarila svoj san da smršavi. Kosa joj je bila zapuštena, bez sjaja. Imala je podočnjake. »Darko ima pravo«, pomisli, »užasno izgledam.«

Kad je legla u krevet osjeti kako je onu mržnju s kojom je mrzila sebe i čitav svijet zbog razlaza svojih roditelja, zbog Sanjine smrti, zbog svojih kila, zbog nekog nezadovoljstva... kako je tu mržnju počeo zamjenjivati strah.

26.

Iz Darkovog dnevnika

12. siječnja

Dora je i danas markirala zadnji sat. Iva nema pojma gdje se gubi, tu i tamo procijedi s njom koju riječ. I dalje se u isto vrijeme gasi svjetlo u njezinoj sobi.

13. siječnja

Vrećice su i dalje pune. Kaže da joj je oprema za fitness unutra. Ne vjerujem. Marija koristi situaciju zahlađenih odnosa i samo što mi ne predloži spoj. Nije više onako stidljiva kao prije. Ne sviđaju mi se one cure koje te napadaju. Odmah gubim interes.

14. siječnja

Nabavio sam jaknu i kapu od starog. Dora nije primijetila da je tajni agent za njezinim petama. Odlazi u višekatnicu.

15. siječnja

Opet odlazi na isto mjesto. Uspio sam. Tajni dogovor s Ivom o strogo razrađenom planu. Plan D. Marija joj se povjerala. Ne može bez mene živjeti. Nadam se da joj neće pasti kakve detaljnije gluposti na pamet.

16. siječnja

Odlučeno je da se poduzmu hitni koraci. Obavijestiti tetu Kseniju. Od napora se cijedim. Ako ovako nastavim, možda će Mariji izići ljubavne bubice iz glave, a Dora, kad progleda, mislim da će me se definitivno odreći.

17. siječnja

Odlučan razgovor s Dorinom mamom. Nije imala pojma. Mislila je da je u pitanju nesretna ljubav, dijeta, pubertet od 200 w. Plan D se ostvaruje po planu. Iva nadgleda zgradu ujutro, ja popodne ili predvečer. Razni sumnjivi tipovi ulaze i izlaze. Dora se zadržava kako kada: sat, dva, tri... Sinoć je brzo izišla.

18. siječnja

Zvala me Dorina mama. Ne može doći k sebi, zabrinuta je i uplašena. Jedem sendviče u hodu pa me često lovi štucavica. Ne vjerujem da me to Dora spominje! Marija je rekla Ivi da će se ubiti zbog mene. Mislim da je promijenila mišljenje kada me danas vidjela u kratkim hlačama i majici na tjelesnom. Cure su se zgranule. Mislim da se prinudno gladovanje barem u nečem isplatilo.

19. siječnja

Dorina mama me opet zvala. Bila je u školi. Vidjela je prave ocjene, jer joj je Dora nešto smuljala s knjižicom na polugodištu. Popustila je, ali su je naročito šokirali neopravdani sati.

I dalje pratim Doru uvečer doma. Još samo fali da je neki idiot napadne! Moja mama i dalje provodi razne dijete iz solidarnosti s poludjelim svijetom s neke paralele ili meridijana. No sve su joj teorije pale u vodu kada mi je danas, preplašena za moje zdravlje, ponudila sočan odrezak. Samo se nasmijala i pogladila me po kosi. Strašna mi je stara. Kad bi samo znala kakva sam budala i idiot bio? Kad bi znala? Ali ne mora znati jer više u takvo iskušenje neću nikad doći. Trudim se svojski da zaboravim onu večer, ti

znaš koju, zar ne! Obećavam ti, nikad više!!! A tek stari da zna! Mislim da bi mi polomio sve kosti! I na kraju šećer: donesen zakon o zabrani pušenja na javnim mjestima. Konačno! Glasam za zdrav duh u zdravom tijelu. Odoh na trening.

27.

Iz Ivinog dnevnika

7. siječnja

Dora me tijekom praznika izbjegavala. U školi skoro da i ne priča sa mnom. Sve se svodi na da, ahaaa, ne... Osjećam da sam onomad bila prestroga prema Dinku, Lennonu i Reedu i da to nije zaboravila. Inače nije zlopamtilo! Mislim, nije bila zlopamtilo. I mislim kako me nije dobro shvatila... Nisam im željela okrenuti leđa... jednostavno... osjećala sam kako su te stvari izvan moje moći.

Dora se potpuno udaljila od mene. Nijedna mi godina nije tužnije završila i tužnije započela.

Moja me najbolja prijateljica napustila. Ali u dogovoru s Darkom, mi nju ne puštamo. Tu nam nešto smrdi! Bit će pod našom kontrolom, još se moramo detaljnije dogovoriti. Ostalima u škvadri nismo ništa rekli. Nema smisla da što-god procuri dalje. Svi misle da nas dvije nismo više najfrendice i da Dora opasno brije s Dinkom. Kaže Darko da ga nijedanput nije vidio na tajnom zadatku.

9. siječnja

jako sam tužna. Ništa novoga. Dora je i danas markirala.

10. siječnja

Nešto nezamislivo se dogodilo! Ines kaže da joj je Dora iz novčanika htjela ukrasti novac. Da ju je zatekla kako vadi. Ines voli preuveličavati! Dora šuti, ne brani se.

11. siječnja

Strašno sam zamjerila Ines što je izvela predstavu. Pa je li u našoj škvadri ili nije? Izgleda da se u školi pridružila onima koji olajavaju Doru. Kao da je jedva čekala! Sve sam joj sasula u lice. Nije se uopće zacrvenjela.

13. siječnja

Marija me počela gnjaviti o ljubavi prema Darku. Ne znam što joj je odjednom, i ona se promijenila. Rekla mi je da ga pitam hoće li s njom u kino. Ne pada mi na pamet! Neka ga pita sama. Uostalom, možda je tata ne pusti navečer, a Darko ne voli matineje. Baš sam i ja postala zlobna, zar ne! Moram kad su svi poludjeli. A Dunja, kojoj sam se najviše rugala izgleda najpametnija. Jučer mi je prišla i potiho me priupitala što je to s Dorom. Nešto sam pitijfski odgovorila.

15. siječnja

Dora je jako smršavila i nekako se zapustila. Mislim da kosu nije oprala već mjesec dana. A već deset dana nosi jednu te istu majicu i hlače. Počeli problemi s Marijom. Uzdiše kako ne može živjeti, spavati, kako joj život nema smisla... A što bih rekla ja koja već godinu dana uzdišem za Markom? Otkad pratim Doru ne mogu više pošteno ni Marka uhoditi. Koliko znam, nema cure. I dalje se ponaša samo prijateljski. Tajni dogovor s Darkom, Plan D.

16. siječnja

Darko je obavio težak razgovor s tetom Ksenijom. Jadan, žao mi ga je. Sasvim se ocijedio, stalno je u pokretu. Mislim da je lud od brige za Dorom i da je još uvijek luđački u nju zaljubljen. Marija nema šansi, ali to joj nisam rekla.

Zgrada pod kontrolom, ali ne i školski garderobni ormar. Nestaju stvari. Ne zna se tko je, ali poslije onog novčanika

neki sumnjaju u Doru. Ja ne! Ni onda, ni sada! Briga Doru za kape, rukavice i kišobrane. Čak sam čula jednu suludu ideju kako te stvari Dora možda prodaje na Hreliću, kako ih je otac konačno napustio i kako nemaju novaca. Luđaci!

18. siječnja

Marija je definitivno poludjela. Rekla je da će se ubiti zbog Darka. Pokušala sam je polako vratiti u stvarnost i ipak joj objasniti kako je Darko još uvijek zaljubljen u Doru. Pa ne može to svojoj frendici napraviti upravo kad ju je i otac ostavio. I rekla sam joj da je Dora prekinula s Dinkom, jer je uvidjela da je bila budala i da joj se Darko više sviđa. Eto i sama sam se gotovo zaplela u objašnjavanju, ali sam Mariji bila sasvim uvjerljiva. Nadam se da je Mariji nešto od toga stiglo do mozga, jer će i jadan Darko skrenuti s uma. Molim Boga da se Marija razbistri, jer ne možemo imati još jednu tešku pacijenticu!

I ja sam razgovarala s Dorinom mamom. I s majkom sam konačno govorila. Rekla mi je da bi bilo dobro da za savjet pitamo Darkovog tatu. Ali što reći? Samo nagađamo! Kako reći? Kako uopće objasniti čitavu priču i ne ispasti teški naivčina i glupan? Jer oni se neće zadovoljiti samo sa sadašnjim stanjem, zanimat će ih i početak.

28.

Kad je Dora te večeri došla kući, odmah se u hodniku pojavila mama.

- Dobra večer, Dora.

- Dobra večer, mama.

- A kamo već ideš? - zaustavi je majka pitanjem.

- Spavati! Tako sam umorna.

- Umorna? Dobro, ali najprije dođi samo malo, htjela bih popričati s tobom - mama će polako, birajući riječi te je primi za ruku i povede k naslonjaču.

- Dora, bila sam danas u školi. Zašto mi nisi rekla da imaš poteškoća? - govorila je i promatrala je pomnije.

- Znaš... ovaj... markirala sam neke sate, preskočila gradivo, pa nisam bila u tijeku.

- Markirala?

- Da, radila sam neku anketu - kako je lako lagati, mislila je Dora, ali nije bilo dobro jer je jedna laž zahtijevala drugu, sve se nadovezivalo jedno na drugo i povlačilo cijelu mašineriju umješnosti i mašte.

- Anketu? Nadam se ne opet nešto za novine.

- Ma ne... ne brini, sve ću ja to nadoknaditi i popraviti. Jedan prijatelj se spremao na dalek put, pa smo

tako nekoliko dana ispunili. Znaš... uostalom sigurno znaš... nisam bila nekoliko zadnjih dana na nastavi...

- Znam, ali ne samo nekoliko zadnjih dana...

- Oprosti... Dora sagne glavu.

- Mislim kako si zaboravila naše obećanje jedne drugoj... da ćemo prebroditi sve neprilike.

Dora odjednom osjeti zbunjenost, pa sram. Naravno da se sjećala, samo je to namjerno htjela zaboraviti. I mama joj je tako... nekako drugačija...

- Nisam... - polako će Dora.

- Onda? - s nadom će majka, želeći u njoj probuditi osjećaj pravde i poštenja koji ju je uvijek krasio, a sad kao da se izgubio. Nije rekla sve što zna. Mora polako!

- Znaš... imam neko novo društvo...

- Znači, zbog toga više ne izlaziš sa svojom starom škvadrom, a pogotovo s Ivom i Darkom. Baš mi se sviđa Darko i čini mi se kako mu je stalo do tebe. Ili se možda varam? - lukavo dodaje mama.

- Svi su mi postali dosadni, a pogotovo Darko - odgovori Dora iako joj nije bilo mrsko čuti o veličini i neuvaživosti Darkove ljubavi.

- Kako možeš tako govoriti? A kakvo je to novo društvo, što je u njemu toliko zanimljivo?

-Pa... novo, kao novo društvo. Sve je zanimljivo, rado te primaju, opušteni su i otvoreni.

- A zašto onda i Iva nije s vama?

- Njoj se baš ne sviđaju... znaš, uistinu mi se spava - htjede prekinuti razgovor koji je srljao u opasne vode.

- Samo još malo. Znači da uopće ne ideš na fitness nego si stalno s njima.

- Pa da... odakle ti to?

- Nagadam... - i mama odjednom promijeni temu. - A jedeš li ti uopće štogod? Znaš li da se možeš razboljeti od nagle dijete. Sve visi na tebi. Kosa ti je izgubila sjaj i čini mi se da je češće zaboraviš oprati. Čuješ li me, jedeš li ti uopće?

-Pa... onako... malo...

- Dobro ako jedeš malo, ali odsada ću ja stajati pored tebe dok budeš jela to »malo«. Žao mi je što me prisiljavaš na ovakve postupke, ali mislila sam da si pametnija.

Dora je ovog puta šutjela. A već je mislila kako se lako provući pored mame. Očito se prevarila. »Ali odakle joj sve to«, razmišljala je.

Nije mi jasno kako takva možeš u to svoje novo društvo? - namjerno ju je bocnula mama.

- Kosa mi se bolje kovrča kad je prljava - odgovori Dora brzo i sigurno.

- U koji razred idu cure i dečki iz novog društva? - zanimalo je mamu.

- Pa, ne znam...

- Kako ne znaš? O čemu onda pričate?

- O glazbi, putovanjima...

- Samo?!

- Znaš, u stvari... kako kada!

- Čini mi se da dosta puše. Sva ti odjeća smrdi. Pušiš li i ti?

-Ne.

- Nisi baš uvjerljiva - mama će joj. - A kakve druge cigarete? Nešto jače? je li se tko bode?

- Bode?

- Da, drogira?

- Ne, nisu oni takvi, nisu ludi - Dora osjeti paniku. Mama se skroz otkvačila.

Ali i mama Ksenija osjeti strah, njezina Dora se sasvim promijenila.

U glavi joj je zvonilo na uzbunu. »A ne« mislila je ona »ne predajem se!« Tek joj je sada bilo jasnije puno toga. Pa što je gledala do sada? Nije joj nikako bilo jasno. Kako nije bolje shvatila Doru? Kako je mogla sve prepustiti vremenu jer... nešto vremenom ne sazrijeva... već se gubi. Osjećala se poput slijepca koji je progledao i ugledao ispred sebe još jednog slijepca, ali ne pravog, slijepca zbog nezrelih, ludih godina. Samo što je taj nejak i slijepac bio njezina krv i meso. Bila je duboko zahvalna Darku i Ivi. Odsad će daleko pomnije motriti na Doru.

Iste večeri zvala je Dorinog oca. Nije željela da ga ti problemi mimoiđu, a Dora ga je obožavala, mada to nikad nije htjela priznati. A kad je bila sigurna da Dora čvrsto spava, polako se prikrala njezinom krevetu i polako digla rukave i nogavice. Nikakvih tragova nije bilo i mama je s olakšanjem uzdahnula.

29.

- Dobro jutro Dora, na stolu ti je sok od naranče.
- Popit ću malo kasnije.
- Kada, sutra? Hajde, ne izvlači se, bit ćeš svježija i snažnija. Dora zastane nad tim odlučnim tonom i poslušno popije sok.
- Idem dio puta s tobom. Tamo sam u blizini našla krojačicu. Dora se namršti. To joj nije odgovaralo. Trebala je prvi sat nešto obaviti.

Krenuše zajedno, a mama joj usput kupi krafnu. Dorko je bio nešto iza njih. Nasmijao se u sebi vidjevši ih. »I stara je dakle promijenila svoj plan«, pomisli.

- Zar ne skrećeš? - Dora će mami.
- A ne još! Ispratit ću te, nije mi teško, imam vremena
- majka će nasmijavši se.

»Pa ova je poludjela«, Dora pomisli, »nije me pratila u školu od prvog razreda. Nadam se da je ovo slučajnost.«

Kad su došli do škole mama je pozdravi.

- Bog! Možda dođem zadnji sat do tvoje razrednice, pa ćemo zajedno kući.

Dora ne reče ništa. Slegne ramenima, a u sebi je počela šiziti. Osjećala se kao lokomotiva koja se počela zahuktavati i izbacivati paru.

Uto stigne Darko. Dora ga bijesno pogleda. Njega je barem mogla. Darko se samo nasmije i produži jako dobro raspoložen.

»Pogle ti njega«, pomisli Dora, »više me niti ne čeka. Kako se samo ravnodušno ponaša. Čak mi se učinilo da se nasmijao. Dobit će on već...« Dora je bila osvetnički raspoložena.

Već je tri dana Dorina mama išla do krojačice. Znači da je već tri dana Doru pratila do škole, ali i poslije škole je izmišljala raznorazne priče da kao slučajno dođe po nju. Kako je i dalje bila uvečer točna, nije joj branila te izlaske a i znala je da je Darko prati.

Četvrtog dana Dora nije izdržala i markirala je zadnja dva sata. Morala je. Bowie već dva dana nije uzeo nijednu dozu heroina i obećala je da će mu što prije donijeti heptanona i apaurina.

Upravo tog dana mama je bila spriječena, pa nije došla u školu po nju.

30.

Dora je otvorila vrata i užasnuto promatrala kako se Gitarist opet naginje nad Bowiejem. Priđe bliže. Bila je tu i neka cura koja uzvikne: Mrtav je! - te pokupi svoje stvari i pobježe.

Dora se nagne nad Bowieja. Bio je plav. Stavi ruku na njegovo srce. Nije se čulo. Preplavi je strah, presiječe šok. Pogleda u Gitarista. On je primi za ruku i uzvikne: - Bižimo!

- A zašto mu opet ne daš sol? - Dora ga zaustavi, a riječi su navirale same iz nje. - Umjetno disanje... poduzmi nešto... pa i ti si taj koji se drogira, valjda nešto znaš... pozovimo hitnu...

- Gotovo je... bižimo, bit će gabule! - uzvikne Gitarist i opet povuče Doru. Izišli su leteći iz stana. Kao da im je Bowiejev duh bio za petama. Nisu znali kamo. Gitarist uđe u neki kafić, Dora za njim, kao u nekom snu. Sjeli su u najudaljeniji kut. On odmah ode u WC. Bio je deprimiran. Morao je barem na kratko vrijeme zaboraviti da mu je ružna stvarnost oduzela prijatelja. Mora »se ufurati« ako je mislio normalno funkcionirati.

Iz WC-a se vrati mirniji i naruči sok.

Dora je buljila u prazno.

- Nije uzima nekoliko dana. Reka sam mu da pazi, da uzme manje...

Dora je šutjela. Osjećala se krivom što nije došla prije.

- Da sam došla prije... nosila sam mu tablete...

- Nisi kriva... jednostavno ni izdrža... Da si došla prije, možda bi se to desilo sutra... a možda bi ipak bilo sada... jer je nešto tableta već bi nabavi... nije izdrža... Opasno je uzimat od nepoznatih dilera. Slučajno je predozira... U toj dozi je bila veća koncentracija čistog heroina. Ja... ja... moran prestat. Hoćeš li mi pomoć?

- Kako? I Bowieju sam htjela pomoći!

- Prevari se - polako će Gitarist.

- Ti to tek tako - zgranuto će Dora još uvijek imajući pred očima Bowiejevo plavo tijelo. - A da nazovem »hitnu«? Možda je još živ? - povikne i ustane. Govornica je bila u kutu i ona drhtavim rukama okrene broj informacija, te broj »hitne«.

Potom iziđu van i sjednu na klupu.

- Znam neki stan tu blizu koji će skoro bit prazan. Zatvorit ću se u sobu. Ti ćeš me čuvat i pazit da nigdi ne iziđen, nikako ne sam. Tribaš me nadzirat dvadeset četiri sata. Ne triba meni psihoterapeut... Moran u borbu sa sobom. Ne mislin još umrit. Ovo je moja bitka. - Gitarist se ispruži na klupi i utone u san.

Dora je sjedila poput kipa, još uvijek ne vjerujući što se dogodilo, još uvijek ne vjerujući kako je granica između života i smrti tako blizu. Odjednom joj se smučiči to društvo, njihova »filozofija« natopljena drogom i pustim obećavanjima, njihova predavanja nagonu jačem od njih samih. Shvati irealnost takvog načina, besmisao i uništenje. Shvati da Dinku, Gitaristu, Bowieju, svima onima koji su prošli kroz taj stan manjka smisao života. Ne znaju pozitivno misliti. Nemaju ni

ideala, a ako su ih i imali, onda su ih zatukli. Nemaju ni ljubavi jer ljubav ne podnosi da je druga. Nemaju se za što boriti jer žive u društvu u kojem je važnije »imati« nego »biti«.

Nemaju ni vjere. Na riječ vjera i Dora malo zastane i zastidi se kako je poklekla, kako je pobjegla.

A to »biti« otriježni je i Dora nakon toliko vremena shvati kako želi opet biti Dora. Da želi živjeti, slikati, čitati... Da želi biti potpuna, svjesna mlada osoba koju nitko ne može nagovoriti na nešto ili gurnuti onamo kamo ona ne želi. Njoj nisu potrebni džointi, a kamoli nešto jače.

(odjednom joj zatreba Darko. Darkovo koštunjavo rame da se na njega nasloni. Darkov osmijeh da joj dade snage. Darkovi vicevi da je nasmijuj

Odjednom joj nije bilo jasno što je u Dinku vidjela. I sjeti se Sanje... Odsad će Sanja biti njezin anđeo na nebu kojem će se moliti. I sjeti se tate kojeg je voljela, obožavala... Ići će mu barem za praznike. Sjeti se obećanja danog mami i odluči to obećanje ostvariti.

Onda pogleda Gitarista. Smiješio se. Osjeti se duboko prevarenom. Ustane i polako se uputi kući. Molila je Boga da hitna ipak stigne na vrijeme i da se najgore nije dogodilo. No budući da mislima i htijenjima ne možemo upravljati, slike nesretnog Bowieja stalno su joj bljeskale u mislima.

Te je večeri natočila kadu punu vode. Ležala je u njoj barem sat vremena. Oprala se temeljito. Odlučila je mnogo toga napraviti.

31.

Iz Darkovog dnevnika

4. veljače

Upravo danas sam popričao s ocem. Ljutio se što mu to ranije nisam rekao. Imao je pravo. Debelo pravo. Jer... u današnjim novinama u crnoj kronici je članak o tipu koji je nađen mrtav u stanu u koji je Dora zalazila. Veliki članak. Netko je anonimno pozvao hitnu, ali već je bilo kasno. Mladi L.V je nađen mrtav od predoziranja heroinom. U stanu je nađena manja količina heroina, dvanaestak tableta heptanona i mješavina duhana i marihuane. Uz to je bilo opširno objašnjenje kako se može u takvim situacijama pomoći. Naravno, odmah se pozove hitna i da se umjetno disanje. Ako se ima, u venu ili u mišić se ubrizga lijek Naloxon. Vrlo je važno umjetno disanje, čak i ako se srce više ne čuje. Na žalost, u takvim situacijama svi se odmah razbježe, vjerojatno je tako bilo i kod nesretnog L.V.

Dok ovo pišem, sav sam se naježio. Tko zna što je s Dorom? Kad je jučer markirala, nisam je mogao pratiti. I ja se osjećam krivim što nisam na vrijeme digao uzbunu.

5. veljače

Dorin otac je doputovao. A moj mi još uvijek drži prodike o tome kako sam opasnu igru igrao i da se više nisam usudio igrati murije! Ne pada mi na pamet da mu proturječim! Po prvi put šutim ko riba. Popričao je s Dorinim roditeljima, objasnio im kako je i Dora uvučena u sve to i kako će morati na ispitivanje. Doru sam nakratko vidio. Oči su joj natečene i crvene. Sav se naježim i raspametim kad pomislim u kakvom je društvu bila i da se i njoj nešto loše moglo dogoditi. Tajni plan D sam uništio, spalio. Čini mi se da sam preko noći spoznao neke stvari.

6. veljače

Dora, naravno, danas nije bila u školi već na ispitivanju u policiji. Ispitivali su je dugo, dugo, rekao mi je otac. Danas su u školi samo pričali o Dori. I to kakve grozote! Da ti se povрати! Čak su se Filip i Andrija hvalili kako su stekli svoje prvo seksualno iskustvo s nekom curom koju im je Dora namjestila. I to svaki za 80 DEM. Još ispada da je malo falilo da i Doru okrenu. Opalio sam im šamar i bio zbog toga kod ravnatelja. Naravno, nisam rekao zbog čega su dobili šamar.

Marija se odlijepila od mene kao da sam kužan. Tek sam danas doznao kako je Ines uhvatila Doru kad joj je vadila novac iz novčanika. Jednostavno ne mogu vjerovati! Ines joj to nikad neće oprostiti, a ni Marija. Škvadra se raspala.

8. veljače

Dora još ne ide u školu. Ne izlazi nikamo, iako neki susjedi uporno vrebaju u blizini prozora. Dora mi sličí na onaj kostur iz »Večernjaka«, koliko sam je nakratko vidio. Još je uvijek u šoku i plače. Mama spava s njom.

9. veljače

Otac mi je rekao da je i Dora dobila svoj dosje. Između ostalog, optužena je za neke sitne krađe. Bože, ali ja je volim. Volim!

10. *veljače*

Posjetio sam Doru. Sav džeparac sam potrošio na buket cvijeća. Moram je vratiti u život. Pije neke tablete. Kad sam odlazio, lagano mi se nasmijala i pozvala me da opet dođem. Otišao sam na krilima nade.

32.

Iz Ivinog dnevnika

3. veljače

Dora je opet markirala. Darko se već po treći put sprema reći ocu, a nikao da skupi hrabrost.

Marko mi je poslao pisamce. Napisala sam prvu pjesmu. U školi se šuška kako je Dora krala. Da mi je samo znati tko širi takve laži? Sastavila bih ga sa zemljom!

5. veljače

Stigao je Dorin tata, ali Dora nije sretna. Darko mi je sve ispričao. Nisam je vidjela već tri dana. Kaže kako je pod strašnim dojmom svega toga i da se zna buditi po noći i vrištati. Jadna Dora.

Marija se smirila. U školi svi pričaju o Dori. Posvadila sam se s pola njih. Svi su sad čistunci i kao da nikad nitko od njih nije ništa drpio!

7. veljače

Marko mi je poklonio grančicu mimoze. Tako sam sretna. Ali još uvijek jako tužna zbog Dore. Još je muče noćne more. Mama je stalno uz nju. Zvala sam je. Javio se njezin otac vidno zabrinut za nju. I ja sam zabrinuta za nju, a nek ostali pričaju što im drago...

33.

Da su bile drugačije okolnosti, Dora bi bila presretna što je otac došao. Ovako bilo ju je stid. »Što mi je sve to trebalo?« mislila je ležeći u krevetu. »Ako me izbače iz škole? Ako mi staro društvo zamjeri, a imalo je na čemu. Nije mi uopće jasno kako sam to mislila od Ines posuditi novac? A mislila sam! Mislila sam neprimjetno uzeti, pa odmah sutra vratiti. Hitno sam morala kupiti C vitamina, B kompleksa i magnezija za Bowieja. Tako sam mu htjela pomoći!« i pri pomisli na njega sva se strese. Ipak, osjećaj krivnje polako je nestajao. Objasnili su joj, a i sama je shvatila kako nije kriva za njegovu smrt. Bila je utoliko kriva što im je donosila novac koji ih je još više gurao u propast. A ona im je naivno svaki put vjerovala kad bi joj govorili kako je to zadnji put. Nije joj bilo jasno odakle joj hrabrost za sitne krađe koje je počinila. Znala je predbacivati svojoj najboljoj prijateljici Ivi svaku sitnicu u ponašanju, a ona je nadmašila sve njih. Duboko se stidjela nekih svojih postupaka. A Gitarist? Što će s njim biti? Obećala mu je pomoći, ali on to nijednom nije htio prihvatiti. Ona više nije bila u stanju da pomaže, a napokon je shvatila da pomaganje na takav način i nema smisla. Iskorištavali su je. Još je uvijek u

njenim očima bilo plavo lice Bowiejevo... a u ušima podmuklo bježanje svih koji su bili u stanu.

Jedino... pri pomisli na Darka vrati joj se jedan osjećaj, osjećaj koji je oko sebe širio toplinu i vraćao snagu... a mislila je da i njega više nema.

U razmišljanju je prene mama koja je ušla u sobu.

- Molim te, obuci se, dolje su Darko i njegov tata.

Dora pretrne i pomisli: »Ipak ću u zatvor!« te pogleda sa strahom majku.

- Ne boj se - majka će joj i pogladi je po kosi. - Oni su ti uistinu prijatelji, nemaš se čega bojati.

I uistinu, dugo u noć su razgovarali. Kad je Dora skupila snage, sve im je ispričala. Sve onako kako je bilo. Nije ništa uljepšavala, jer je željela sve to sprati sa sebe i zaboraviti. Nije nikom »naškodila«, jer imena koja je spominjala nisu bila prava imena, već nadimci koje ovisnici često mijenjaju. Vjerojatno da im se teže uđe u trag.

Neke dijelove njezine priče nadopunio je Darko. I on je želio isprati svoj grijeh i pokazati da nije bila samo Dora ona koja je grijeshila i bila naivna. Otac mu se samo uhvatio za glavu. »Kako je lakše kad se kaže ono što te muči i pritišće«, pomisli Dora i zaključi: »Ipak je bolje govoriti istinu, ma koliko teška i okrutna taj čas izgledala.«

Otac joj nije predbacivao. Bio je prilično šutljiv. Osjećao je kako nema baš nikakvo pravo da je baš on osuđuje i drži joj lekcije. Majka je shvatila da mora više vremena posvećivati Dori. I ona je imala grižnju savjesti, baš kao i Ivan, Dorin tata. Žarko su željeli to ispraviti. Te noći Dorin tata je ostao s njima.

34.

Dora nije popravila sve ocjene u školi. Samo joj je još jedan neopravdani sat visio nad glavom pa da bude izbačena iz škole. Mnogi neopravdani, markirani sati nisu se mogli opravdati. To je nije brinulo jer je znala da više neće nijedan sat markirati. Više ju je smetalo ponašanje škvadre koja se raspala. To ju je uistinu boljelo. Nije mogla pogledati u oči Ines, a ni Mariji. Iako je govorila da joj ne smeta što ostali pričaju o njoj, i te kako joj je smetalo. Roditelji su je htjeli premjestiti u neku drugu školu. Dora nije htjela. Zbog Ive koja se uistinu pokazala da je najbolja prijateljica. Zbog Darka...

Iva više nije imala potrebu pisati dnevnik zbog Dore. Sada ga je pisala zbog Marka s kojim je »prohodala«.

Mariju je tata i dalje čuvao. Ali je nije mogao čuvati od ljubavi. Njoj se sada sviđao jedan Ivan koji je bio zaljubljen u jednu Sanju. Ines je našla nekog momka, dva prsta nižeg od sebe, ali s dobrim motorom. Dunja se krstila, što je mnoge iznenadilo i počela hodati s Josipom koji ide u crkvu. Tko zna je li ju on ponukao da se krsti? Nije ni važno.

Daria i Mirko su još zajedno. Daria više ne puši te nagovara i Mirka da prestane. Mnogi su iz njihove

škole prestali pušiti otkad je donesen zakon o zabrani pušenja na javnim mjestima jer im nije bila fora pušiti.

A Dora?

Dori se polako vraćao osjećaj za ljepotu stvarnosti. Polako je otkrivala svoj atelijer i radovala se kao da je spavala poput Trnoružice, stotinu godina. Sve slike, svaku knjigu, svaku sitnicu vratila je na staro mjesto.

Opet je počela slikati, a van Goghove »Suncokrete« stavila je na istaknuto mjesto. I to nije sve...

Dori je na pomolu nova ljubavna romansa. Jer, ustvrdila je Dora, njoj se Darko zapravo oduvijek sviđao, a sada kada je smršavila, upravo pristaju jedno drugome. No sada Dora uistinu ide na fitness, trčanje i jako pazi koliko i što jede. Shvatila je da preskakanjem obroka i nepravilnom prehranom može sebi više odmoći nego pomoći.

35.

- Znaš, Dora, ja sam te svake večeri pratio doma kad si išla iz onog stana.

- Ozbiljno?

- Da, najozbiljnije. Iva i ja smo napravili tajni plan D s točno određenim i dogovorenim operacijama. Iako bih danas to drugačije učinio.

- To si samo ti sposoban - smijuljila se Dora i bilo joj je toplo oko srca.

- Naravno, pa ja sam te oduvijek... znaš... - Darko se zacrveni i u ušima mu zabruji - volio. A kad je izgovorio tu riječ, još uvijek osjećajući da je živ, življi no ikad, razdragano se počeo smijatki

- Možda sam i ja tebe, ali nisam znala. Hej što se tako smiješ?!

- Mislio sam da ću umrijeti kada izgovorim te riječi - ovog puta Darko se nije zacrvenio.

- I ja tebe volim. Ti si moj anđeo čuvar na Zemlji - napokon će Dora i sretno nastaviti: - I sad me više ne trebaš čekati onako slučajno kao da vezuješ vezice.

Darko se samo nasmije. Zagrljeni nastaviše prema svojoj zgradi.